1901. HARMINCZÖTÖDIK ÉVFOLYAM. 265. SZÁM. BUDAPEST, CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 26.

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 40 kor. | Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre . . 20 kor. | Egy hóra 3 kor. 60 fil.
Külföldre: 3 hóra Németországba 13 k. 40 fil. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia- és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 18 k. 40 fil.
Egy szám ára 12 fil.

EGYETÉRTÉS

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV. PAPNÖVELDE-UTCZA 8.
Telefon száma 706.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Párisban főügynökségünk: John F. Jones & Cie. 31 bis. Faub. Montmartre.
Londonban főügynökségünk: Teleki József 11. Bloomsbury Square.
Frankfurtban a/M: Németországi kizárólagos vezérképviselőségünk Daube G. L. és Társa, valamint összes fiókjai.
Bécsben: Danneberg I., I. Kumpfgasse Nr. 7. Dukes M. utódai. I., Wollzeile Nr. 6—8. Haasenstein és Vogler. I., Wallfischgasse 10. Mosse Rudolf Seilerstätte Nr. 2. Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2. Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérczikk: Egyedül.
Választási mozgalmak.
Egyházmegyei közgyülés.
Egyházkerületi közgyülés.
A transzváli háboru.
A Kisfaludy-társaság ülése.
Közgazdaság: Gabonavámok és kereskedelmi szerződések.
Tárcza: Kétszáz év eseményei. Irta: Floridor.
Regény: Gorgyejev Foma. Irta: Gorjkij Maxim.

Egyedül.

Azt hisszük, fuziók dolgában ez a mi szegény országunk már eljutott az okos skepticzizmusig. Ha olyas divatos fuzióban boldogult — vagy tán inkabb boldoguló? — ellenzéki párton akad egy ember, ki nem uszik az árral, hanem egyedül is megmarad ellenzéki feladata szikláján: nézzétek, hogy fordul feléje az az ösztönszerü figyelem, mely benne a magasabb közérdek képviselőjét, az igazságnak és az erkölcsnek őrét keresi. Ez ma Beöthy Ákos kivételes helyzete az országos közvéleménynyel szemben. Azt mondjátok, nincs igaza, mert egyedül maradt? Óh ez az ország csakugyan tud már valamit a fuzionális honmentés titkából. Tudja azt, hogy épen itt a nagy szám semmikép sem bizonyit az igazság mellett, annál inkább az igazság ellen. A fuzió utja — ez a szédület, a hazugság, a romlás utja, a melyre a hitöket és erejöket vesztett pártok lépnek.

Nem erkölcs, tisztesség és becsület nevében hajtották-e végre az első fuziót? Bizony hejehuja-tánczot járt az erkölcs, holtrészeggé itta magát a tisztesség és orgiakat ült a becsület. És lám, az uj fuzió lovagjai most ugy néznek vissza az első fuzió rendszerére, mint a romlott Szodomára, mely kénlángokban lett semmivé. Az uj fuziós lovagok pedig a hatalom kocsmájában ép ugy dőzsölnek az erény és tisztesség nevében és mámoros kedvökben gunyolják Beöthy Ákost, mert hogy egymaga józan tud maradni, és tovább is szomjazva vándorol az ellenzékiség poros utján. De épen volt társaival szemben lehet Beöthyre is alkalmazni az ismert szép mondatot, hogy a ki egyedül áll, az a legerősebb. A jókedvü czimborák nem képesek az országot önfeledt tánczukba beleszéditeni; a fuzionális mámor ma csak a közvetlenül érdekeltek körére szoritkozik. Ellenben Beöthy Ákos szava széles visszhangot kelt az országban, és maga az az egy tény, hogy Kassán a közhangulat áramlata a pártok egyhangu jelöltjévé emelte, bizonyitja nagy erejét annak a visszahatásnak, mely az uj parlamentáris alakulás ellen a közvéleményben feltámadt.

Beöthy Ákos programmbeszédének is ez a visszahatás adja meg igazi jelentőségét. Valóban érdekes szembeállitás került ki abból, hogy ugyanaznap mondotta el ő is nézeteit az uj alakulásról, mint gróf Apponyi Albert. A jászberényi beszéd igazolni kivánta a volt nemzeti párt beolvadását a kormányhatalom pártjába. A kassai programmnyilatkozat meg egész irányzata szerint tiltakozás az ellen, hogy a volt nemzeti párt feladta ellenzéki hivatását. Ezen a ponton egy pillanatig sem lehet kétséges Beöthynek a felsőbbsége. Ő nem is ismeri be, hogy valami olyan rendszerváltozás történt, melyet ellenzéki pártnak komolyan kellene számbavennie. Hisz bizonyos, hogy a fuziós keveredés már önmagában ellentéte az igazi rendszerváltozásnak, mert a helyett hogy a közéletbe uj, tisztább szellemet vinne, csak az erkölcsi mérgezést terjeszti tovább olyan részekbe is, melyeket előbb érintetleneknek tarthattunk. De Beöthy álláspontjának veleje az, hogy a mikor a volt nemzeti párt feladta ellenzéki álláspontját és s hatalom segédcsapatává vált, ezzel leszerelte vagy legalább is meggyengitette az ország ellenálló erejét ama támadások ellen, melyek Ausztria felől létérdekeinket folyton fenyegetik. Igen, ez a „punctum saliens", a közvetlen gyakorlati igazság Beöthy felfogásában.

Sajátságos babona vagy fatum az, a hogy parlamentaris védelmünket az osztrák telhetetlenség rohamai ellen berendezzük. Mikor a veszedelem komolylyá válik, lelkendezve sietünk valami rengeteg majoritást a kormány rendelkezésére bocsátani, a mi az életösztönnek olyan nyilvanulása, mint mikor az ijedt madár egyenest a csörgőkigyó torkába repül bele. Hogy Apponyi Albert, mihelyest a majoritás tagjává lett, megváltoztatta a kvótaemelésről és a 67-es kiegyezésben fentartott jogainkról előbb hirdetett nézeteit: ezt mint a következetesség és elvhüség kérdését birálni, talán formális és elméleti dolognak látszhatik. Ám lényeges és gyakorlati kérdés az, hogy itt nagyon határozott módon, nagyon szembeszökő példán győződtünk meg arról, hogy a volt nemzeti párt teljesen kiesett abból a harczvonalból, mely a mi nemzeti érdekeinknek elszánt védelmére volt felállitva. „Kurucz eljárást kell követni Ausztria irányában" mondotta Beöthy. Ugy van, fején találta a szeget. Azt jelenti ez, hogy a nemzetnek határozott ellenzéki szellemet kell tanusitania, hiszen Ausztriával szemközt ez az igazi támasza a kormánynak is. Apponyi Albert és társai a mikor a hatalom oldalára állottak, nemcsak a kormánytámogató majoritás részévé váltak, hanem a labancz tábor segédcsapatává lettek. Ah igen, a majoritás puha ágyán altatja el a kormányelnöki Delila a nagy erős Sámsont is, hogy haja nyirottan, erejét vesztetten kiszolgáltassa a filiszteusoknak, kik vele a bécsi udvar malmában őröltetnek.

Ha közelről megnézzük, talán kérdezhetnők is, hogy a volt nemzetiek közül kit nyom inkabb az egyedüliség terhe: Beöthy Ákost-e vagy Apponyi Albertet? Beöthy egyedül jár, mert elvált barátaitól, de szava annál bátrabban, korlát nélkül hangozhatik keresztül a pusztán, hogy folyton hangosabbá fokozva jusson el a legmesszebb szivekig. Apponyi ellenben belevegyülve és elmerülve a nagy sokaságban, melylyel nem érezhet együtt és mely öt legtöbbször néma rezignáczióra kényszeriti, nem áll-e ő épen azért egyedül, mert gyönge lélekkel barátaitól elszakadni nem tudott? Beöthy ma az árnyékba vonulva is fénylik. Apponyi oda vonszoltatta magát a napos helyre, hol barátai sütkérezni akartak, és ime ül most lehorgasztott fővel, igazán a politikának sötét alakja.

Budapest, szeptember 25.

A hármas-szövetség megujitása. Néhány héttel ezelőtt az olaszországi lapok állitása alapján megirtuk, hogy október hó végén az osztrák-magyar, az olasz és a német külügyminiszterek Velenczében tanácskozásra jönnek össze a hármas szövetség megujitása érdekében. Erre a hirre vonatkozólag a berlini Kztg. most egy római táviratot közöl, mely szerint a három külügyminiszter megkezdte ugyan erre a kérdésre vonatkozólag a tanácskozásokat egymással, de egyelőre szó sincs arról, hogy szóbeli tanácskozás czéljából egymással találkozzanak.

A vitás tengerszem. Ugy látszik, a vitás tengerszem ügyében végre mégis meg fog történni a döntés, mert most már megállapodás jött létre a választott biróság elnökének személyére nézve. Az osztrák kormány már két évvel ezelőtt lovag *Tchorznickit*, a lembergi tartományi főtörvényszék elnökét, nevezte ki választott birónak, a magyar kormány pedig előbb *Vértessy* Sándort, a budapesti kir. itélőtábla volt elnökét, utóbb pedig *Lehoczkyt*, a pozsonyi itélőtábla elnökét. Ez már egy évnél régebben megtörtént, de a választott biróság nem kezdhette meg tanácskozásait, mert a két biró nem tudott megegyezni egymással arra nézve, hogy ki legyen a biróság elnöke. Ma végre létrejött a megállapodás, s mint egy lembergi távirat jelenti, a biróság elnöke *Roth*, a lausannei (Svájcz) felebbezési törvényszék elnöke lesz.

A római Szent Jeromos-intézet ügyében gróf *Khuen-Héderváry* horvát bán, egy zágrábi távirat szerint, előkelő horvát politikusok előtt ugy nyilatkozott, hogy a horvátok érdekében történni fog ugyan valami, de ez a „valami" aligha fogja Strossmayeréket kielégiteni, mert a közös külügyminiszter nem támogathatja a horvát irredentistákat magyarellenes törekvéseikben.

Választási mozgalmak.

(Az *Egyetértés* tudósitóitól.)

Azokat a jelentéseket, melyek a választási mozgalmak dolgában ma érkeztek hozzánk, a következőkben közöljük:

A fővárosban.

II. kerület: A főváros II. kerületének függetlenségi és 48 as Kossuth-pártja dr. *Németh* Imrét léptette föl, a ki e hó 26-én, csütörtökön, esti fél 8 órakor tartja meg programmbeszédét a II. ker. Medve-utcza 6. szám alatt levő «Fáczán»-vendéglőben. A párt, melynek elnöke *Krivácsy* József, lelkes hangu felhivást bocsátott ki jelöltje érdekében.

V. kerület. Számos állami tisztviselő felkereste *Mezei* Mórt, a budapesti V. ker. képviselőjelöltjét és kérdést intézett hozzá azon álláspontra nézve, a melyet az állami tisztviselők országos mozgalmával szemben elfoglal. *Mezei* Mór azt felelte, hogy az állami tisztviselők fizetését elég telennek tartja és a tisztviselők mozgalmát jogosultnak ismeri el. Jó közigazgatás és jó igazságszolgáltatás nem képzelhető olyan tisztviselői karral, a mely anyagi nehézségekkel küzd és minél több és jobb munkát követel az állam, annál kevésbbé utasithatja el magától azt a kötelezettséget, hogy ezt a munkát tisztességesen dijazza is. Már 1892. évi programmbeszédében utalt erre az igazságos követelményre és megválasztatása esetében minden lehetőt el fog követni, hogy az állami tisztviselők jogos kivánságai minél előbb és minél teljesebb mérvben megvalósuljanak.

VI. kerület: A terézvárosi szabadelvü párt képviselőjelöltje: *Radocza* János ma este 6 órakor tartotta programmbeszédét a terézvárosi kaszinó disztermében. *Ráth* Péter megnyitván az ülést, bejelentette, hogy társelnöke, *Pucher* József akadályozva van a megjelenésben, elmaradását táviratilag kimentette. Azután *Schober* Albert, *Julics* Géza és *Szabó* Vilmos vezetése alatt 100 tagu küldöttség ment a jelöltért, kit a terembe lépésekor zajos ovácziókkal fogadtak. *Ráth* elnök üdvözlése után *Radocza* programmbeszédét mondta el. Igy szólt többek közt a jelölést megköszönvén:

Az Ausztriával való gazdasági viszonyunknak fentartása a mult országgyülésen a magyar törvényhozástól bizonyos önmegtagadást és mérsékletet követett s habár a vám- és kereskedelmi ügyeket nem is sikerült oly módon rendezni, a mint azt az 1867. XII. törvényczikk előirja, ezek mégis Magyarország törvényes jogának, valamint gazdasági és pénzügyi érdekeinek megfelelően és az 1867. törvények igaz szellemében ideiglenes elintézést nyertek.

A mult országgyülés alkotásai közül kiváló fontossággal birnak: ujabb alapitványi helyek létesitése a közös hadsereg nevelő- és képző-intézeteiben, a honvéd nevelő és tisztképző-intézetek felállitása és a Ludovikának valóságos tiszti akadémiává történt szervezése. — A bankügy is ujabb szabályozást nyert. — A valutarendezés czéljából fontos intézkedések történtek.

Az igazságügy terén a legkiválóbb fontossággal bir a bünvádi perrendtartás életbeléptetése.

Áttérve már most a jövő nagy feladataira, mindenekelőtt határozottan kijelentem, hogy politikai hitvallásom sarok tétele az 1867. XII. tczikk alkotásainak hü megőrzése, megvédése, fenntartása és Magyarország politikájának, a magyar állameszme nagy czéljai felé igazi és tiszta szabadelvü irányban való intézése.

Kiváló sulyt helyezek arra, hogy a közgazdasági téren minden egyoldaluság, mely a másik ágazat kisebbitésére, megrontására törekszik, mellőztessék. Egész erőmmel azon leszek tehát, hogy a béke, az egyetértés a gazdasági tényezők között helyre álljon és meg ne zavartassék. Épen olyan lankadatlan kitartással küzdök azok ellen, kik a vallásfelekezeti egyenetlenséget szitják és terjesztik.

Az ország közgazdasági viszonyainak berendezésében a vám és kereskedelmi politika a legfontosabb. Ez a kérdés fog dominálni minden valószinüség szerint több éven át a magyar politikában és pedig a vámkérdés Ausztriához való vonatkozásában egyrészről s más részről az európai államok vámpolitikájához való vonatkozásában.

Arra az esetre tehát, ha a két kormány között létrejött kiegyezés, mely ez idő szerint a viszonosság feltétele mellett a magyar törvényhozás önálló intézkedése folytán léptetett életbe, az osztrák törvényhozás által is alkotmányszerü módon el nem fogadtatott, Magyarország a maga gazdasági viszonyait egészen önállóan és kizárólag saját érdekeinek mérlegelésével fogja elintézni.

Az a meggyőződésem, hogy előbb-utóbb az önálló vámterület lesz az alapja a teendő gazdasági politikának.

A jövő országgyülés egyik kiváló fontosságu teendője leszen a közigazgatás reformja, vagyis államositása. Ezen kérdés megoldásánál kellőkép kell méltányolni az autonómia értékét; mert ez a magyar nemzetnek századok viharain keresztül a felülről jövő tulkapások ellenében sokszor egyedüli védőbástyája volt.

A *fővárosi törvény reviziójánál* figyelembe veendők a főváros speciális viszonyai és mindazon szempontok és irányelvek, a melyek a főváros háztartása egyensulyának fentartása, a főváros kereskedelmi, ipari és kulturális érdekeinek, magyar nemzeti jellegének megóvása czéljából szükségesek.

Arra fogok törekedni, hogy a fővárosnak az állami feladatok elvégzése körül felmerülő nagymérvü kiadásai a kellő mértékre leszállittassanak, az államrendőrségi kvóta vélekedésem szerint helytelen arányban van megállapitva s ezen irányban, valamint a multban, ugy a jövőben is megteszem mind azon lépéseket, a melyek ezen teher leszállitására szükségesnek mutatkoznak.

A gazdasági téren megoldandó feladatok között fontosság és sürgősség tekintetben kimagaslik az *adóreform*.

A reformjavaslat alapelvét a pénzügyi kormány feje a képviselőházban ismertette. Ezek: a bevallási kényszer, az adókulcs jelentékeny leszállitása, a progresszió a magasabb adótételekben és adómentes létminimum. Ezen minimum megállapitásánál figyelemmel kell lenniök a szegényebb sorsu családok megélhetési viszonyaira.

Közoktatási állapotaink az utolsó évek alatt kétségtelenül javultak, de még igen sok a teendő, különösen a népoktatás terén.

Szükségesnek tartom a középiskolák és a polgári fiuiskolák reformját is.

Ez nemcsak a társadalomra, hanem az iskola fentartóira is haszonnal járna, mert megszabadulnának attól, hogy egy és ugyanazon helyen külön gimnáziumot és reáliskolát kénytelenek fentartani.

Az állami tisztviselők anyagi helyzetének javitása és szolgálati viszonyuk szabályozása iránt megindult mozgalomra nézve egész nyiltan és őszintén elmondom nézetemet.

Meg vagyok győződve, hogy az igen t. tisztviselő uraknak a mozgalom megindításánál nem lehetett szándékuk, hogy a bajok feltárásán és a kérvényezés természetén tulterjedő mozgalmat fejtsenek ki épen a képviselőválasztások előtt. Azonban készséggel állok sorompóba anyagi helyzetük javitására irányuló törekvéseiknek érvényesitésében azon határok között, a melyeket e kérdésnél is az országos érdek és az államháztartás rendje megszabnak.

Az állami tisztviselői kar anyagi helyzete sulyos, nehéz és semmiképen sincs arányban azon követelményekkel, melyeket az állam a tisztviselőkkel szemben felállit. Remélem is, hogy a kormány megtalálja a helyes utat és módot e kérdés megoldására és hogy küszöbön áll a tisztviselők anyagi helyzetének a közérdekkel is megegyező fokozatos javitása.

A szolgálati szabályzat megalkotása elé sem elvi, sem anyagi akadályok nem gördülnek. A nagy és fáradságos munkát végző államvasuti tisztviselők memorandumát a legnagyobb mértékben pártolom és támogatom.

Tenczer Pál hatásos beszédben méltatta *Radocza* érdemeit és gyujtó szavakkal buzditotta a választókat kitartásra.

VII. kerület: A *VII. kerületi dr. Somogyi Lajos függetlenségi 48 as és demokrata-párt* vezetősége lázasan müködik a közelgő képviselőválasztások alkalmából jelöltje győzelme érdekében. *Kossuth* Ferencz a következő levelet intézte a párt elnökéhez:

Igen tisztelt pártelnök ur! A VII-ik kerületi egyesült ellenzéknek, a függetlenségi 48 as és demokrata-pártnak lelkes tevékenysége örömmel tölt el. Szivem mélyéből örvendek dr. *Somogyi* Lajos egyhangu lelkesedéssel történt jelöltetésének, örvendek VII-ik kerületi elvtársaim törhetetlen elvhüségének, lankadatlan törekvésüknek.

Kétszáz év eseményei.

(A 15-ös huszárezred jubileuma.)

Irta: Floridor.

Kétszázéves jubileumát ünnepli a tizenötödik huszárezred, egyik legrégibb ezrede a hadseregnek. 1701-ben, a spanyol örökösödési háboru idejében keletkezett. A hadcsapatok ugyszólván a földből nőttek ki akkor, igy Keresztély Ernő bayreuthi őrgróf, tábornagy is ajánlkozott egy dragonyos ezred verbuválására.

I. Leopold császár Ebersdorf-kastélyból — 1701. szeptember 9-én — levelet intézve a bayreuthi őrgrófhoz, többek közt emliti, hogy: „a *70 tallér* szokásos „Verbung" pénzt Kedvességed január elsejétől hadi-pénztárunkból fogja kapni". Valamint azt, hogy: „a Verbung-pénz vétele után számitott két hónapon belül, jó lovakkal, német tisztekkel ellátva, készen álljon az ezred".

Miután a hadi komiszárius átvette a fölszerelt csapatot, első ezredese gróf Ranow János Albert lett. A törzstiszti állásokat Rentsch alezredes és Erst, majd Lehmann „Obrist-Wachtmeister" töltötték be, a mely rang ma már nincs a hadseregben.

Az uj ezred a Rajna mentén kapta meg a tüzkeresztséget, még pedig október 13-ikán, Friedlingennél. Itt oly hősiesen viselkedett az uj ezred, hogy a badeni őrgróf, mint főparancsnok, a császárhoz október 24-én küldött jelentésében igy emlékezik róla:

„Kivánatos lett volna, hogy a lovasság azzal a kitartással harczoljon végig, mint a hogy kezdette. Mindazonáltal ugy gondolom, hogy hálát adhatunk istennek, a miért ilyen kisebb csapat az ellenséget teljesen tönkre tette . . ."

1703-ban, julius elején, gróf de la Tour lovashadtestéhez csatolták az ezredet, a mely azt a parancsot kapta, hogy Ulm felé vonulva, esetleg keljen át a Dunán és a francziák elől vágja el a Svájczczal való összeköttetést. Több apróbb csatározások után augusztus 20-án Innsbruckba masirozott az ezred, a hol Guttenstein generális csapataival egyesült. Később — október 12—29-én — részt vett Kuffstein ostromában, kitünve a hid védelmezésében. Miután még november 26-án St. Jo-hannál vivták meg az utolsó ütközetet, a melynél Kuffstein parancsnoka, báró Seefeld ezredes el is esett, az ezredet Schwaz, Brixlegg és Wörgelbe helyezték el.

Nem sokáig maradt azonban ezeken az állomáshelyeken az ezred, s már 1705-ben Magyarországon harczol, a hol maradt is egészen a Rákóczi-mozgalmak végeig, a melyek kilencz év után — 1711 május 1-én — a szomoru majthényi kapituláczióval értek teljesen véget.

Egy év mulva — 1712 május 10-én — halt meg az ezred első tulajdonosa: Ernő Keresztély bayreuthi őrgróf, s miután VI. Károly császártól hiába kérte a württembergi herczeg és több tábornok is az ezredet, tulajdonosává az elhunyt fiát, György Vilmos őrgrófot nevezték ki.

Károly császár trónralépte után, mint minden ezred, ugy ez is, kapott még egy második tulajdonost is, még pedig azért, mert az őrgróf személyesen sohasem vezette hadba.

1716-ban parancsot kapott az ezred, hogy a *bácsi* táborba induljon, a mely Montecuccoli gróf parancsnoksága alatt vonatott össze. A török a karlovitzi békében Velencze köztársasága javára lemondott ugyanis a Peloponnezusról, de ezt csakhamar megbánva, ujra háboruba kezdett és elfoglalta Moreát. Károly császár hiába lépett közbe békéltetőleg, kisérletei sikertelenek maradtak, s látva, hogy a törökök fegyverkezése Magyarországot is fenyegeti, szövetségre lépve Velenczével, elhatározta a *porta* elleni háborut.

Julius elején érkezett az ezred a futtaki táborba, a hol julius 9-én a fővezérnek kinevezett Savoyai Eugént óriás lelkesedéssel üdvözölte a sereg.

Damad Ali nagyvezir erős haddal ment a határ felé, ugy, hogy a Graven dragonyosoknak vissza kellett vonulni. Augusztus 2-án parancsot adott Savoyai Eugén gróf Pálffynak, hogy portyázzon csapataival a karlovitzi *béke kápolna* felé. Négyszáz huszár, a Mercy, Viard és Pálffy dragonyos ezredek 900 embere álltak Pálffy parancsnoksága alatt, a kinek kérésére, még segitségül adta Savoyai Eugén a Bayreuth és Gondrecourt dragonyosokat.

Pálffy gróf csapataival már egészen a kápolna közelébe ért, mikor 10.000 török lovasból álló haderő rohanta meg. Négy óráig tartó véres harcz fejlődött ki, a melyben 21 tiszt, 682 ember és 689 ló pusztult el. Legtöbb veszteséget szenvedett a Bayreuth-ezred, a melynek őrnagya, Maltzan báró is elesett.

Savoyai Eugén a karlovitzi napról következő jelentést küldte a császárnak:

„— Császári Fenségednek legnagyobb örömére jelenthetem, hogy mind a tábornokok, mind a tisztek és a közlegények leirhatatlan bátorságot tanusitottak, a mi annál inkább kiemelendő, mert az ellenség tulnyomó számban volt."

A pétervárádi csatában is részt vett az ezred, a mely fényes győzedelemmel végződött. 175 ágyut, 156 zászlót és gazdag zsákmányt juttatott a csapatoknak osztályrészül.

Szeptember 25-én kezdette meg Savoyai Eugén Temesvár ostromát és október 12-én kapitulált Temesvár, mire 13-án aláirták a kapituláczió föltételeit. A csapatok a hónap utolsó napjaiban vonultak be téli állomáshelyeikre, igy a Bayreuth-dragonyosok Nyitramegyébe.

1717-ben ujra folytatták a háborut, a melynek főczélja Belgrád elfoglalása volt. A most jubiláló ezredet ujra Bánátba küldték és május 16-án szerencsésen meg is érkezett a futtaki táborba.

Savoyai Eugén herczeg jelenlétében, *Szófia* és *Stambul* kiáltásokkal, nagy lelkesedéssel, junius 15-én keltek át a csapatok a Dunán, s másnap Belgrád közelében tábort is ütöttek. Nehéz, véres napok következtek, a melyek vége az lett, hogy a 40.000 főnyi császári sereg legyőzte a 150.000 katonából álló óriási török hadat és Derventig kergette.

1718-ban Trencsénben, majd 1720-ban Bécsben állomásoztak a Bayreuth-dragonyosok. A békében többször teljesitett az ezred legénysége szolgálatot az udvarnál, igy egy alkalommal a császári család tagjait a mária-czelli búcsúra kisérték.

Miután 1726. deczember 18-án György Vilmos bayreuthi herczeg mint családjának utolsó sarja elhunyt, a császár ezredét gróf Philippi Viktornak ajándékozta.

1733-ban, midőn Francziaország a lengyel trón elfoglalása miatt fegyverkezett, Ausztria 20000 embert, köztük a Bayreuth dragonyosokat is, összpontositott a pilseni táborba. Miután a francziák Kehlt bevették, az ezred 1734 telén Philippsburg környékén táborozott, a hol ugy a legénység, mint a lovak is, meglehetősen sok nélkülözést szenvedtek. Julius 19-én résztvett az ezred Philippsburg ostromában, a mely hősies ellentállás daczára, végre kapitulált.

1735-ben tovább folytak a csatározások és Savoyai Eugén főhadiszállását Brucksaalban ütötte föl. Több véres csatában vett részt az ezred, nevezetesen Kirchbergnél, a hol Baranyay alezredes tünt ki vitézségével. Ez alkalommal fogságba estek az ellenség részéről: Galhau alezredes, Pauli kapitány, 12 tiszt és 202 közlegény. Ugyancsak Baranyay legényei kiverték a francziákat Clausen kolostorból is.

A bieveri összecsapás után proklamálták a fegyverszünetet, a mely egyelőre véget is vetett a két évig tartott Rajna melléki hadjáratnak 1736-ban, magyarországi állomáshelyére igyekezett az ezred — mikor Bajorországban hirét vette a hadsereg fővezére, Eugén herczeg halálának. Még a legvénebb katona is hangosan sirt, és az egész ezred gyászolta a vitéz fővezért.

Miután a császárnak a béke föntartására irányozott minden fáradtsága megtört a szultán makacsságán, Lotharingi Ferencz herczeg fővezérlete alatt az összes hadi erőt lábra állittatta. A Bayreuth dragonyosok is megkapták az indulási parancsot, s az egész hadsereggel átkelve a Száván, Belgrád alá érkeztek. Apró csatározások közt teltek el a hosszu hónapok, Seckendorf grófot, a ki Lotharingi Ferencz elutazása után átvette a főparancsnokságot, a háboru sikertelensége miatt felelősségre vonandó, Bécsbe czitálták, s gróf Philippi vette át a fővezérséget. Az uj főparancsnok vissza is vezette a hadsereget, a mely november 11-én kelve át a Száván, fölkereste téli állomáshelyeit.

1738 telén a lehetőségig ujra fegyverkezett az osztrák ármádia, de ismét csak haszontalan csatározásokban telt el a nyár és az ősz, ugy, hogy november 5-én, a petrovoszellői táborból az összes csapatok téli állomáshelyeikre vonultak be.

1739 tavaszán 70.000 emberrel kezdette meg a török elleni harczot VI. Károly császár. A Bayreuth-dragonyosok is parancsot kaptak az indulásra s Belgrádhoz nem messze, Mirovánál csatlakoztak a fősereghez. A táborban nem sokára kiütött a pestis, a mely iszonyu pusztitást vitt véghez. Ugyancsak sok kárt okozott a julius 10-iki óriási vihar. Fáczántojás nagyságu jegek estek, a villám több embert agyonsujtott, a szélvész pedig a sátrakat mind össze törte. Uj-Palánka, Pancsova körül apróbb csatározások folytak, de nagyobb eredmény nélkül vonult a sereg ismét a téli állomáshelyekre. Itt vette hirét a Bayreuth-ezred a szeptember 18-ikán kötött és gróf Neipperg által aláirt, Ausztriára oly rendkivül hátrányos békének, mert általa a császár szerbiai részét Belgráddal, Kis-Oláhországot és Uj-Orsovát kénytelenittetett átengedni a szultánnak.

A Bayreuth dragonyosok 1740-ig maradtak a Bánságban, a hol kivált a tisztek épenséggel nem szivesen tartózkodtak. Főként a nagy drágaság miatt, mert a hogy egyik tiszt haza irta: *mindent, még a levegőt is pénzen kell itt venni.*" Október 15-én végre megkapta az ezred a várvavárt áthelyezést Erdélybe, s utközben véve hirét VI. Károly császár halálának, a *juramentum fidelitatis*-t Mária Teréziának azonnal letette.

A hétéves háboruban része volt az ezrednek, de csupán 1744 márcziusában kapott parancsot, hogy Bajorországba, gróf Batthyány csapataihoz induljon. A Felső-Pfalzban harczoltak aztán, egészen odáig, a mig Mária Terézia Fuessenben megkötötte a békét, s a már kétszer elfoglalt Bajorországot nagylelküen visszadta a választófejedelemnek.

1746-ban az ezred átment az ugynevezett *mustrán*, az év végén pedig már az olaszországi csatatereken látjuk szerepelni, San-Leonardo, Borgo S. Domino és Pármánál, a melynek őrsége márczius 22-én kapitulált. Olasz földön nagy sikereket aratott az osztrák hadsereg s győzedelmeskedve minden vonalon, végre Genua is megadta magát. Az 1748-ban megkötött béke után Ausztria ismét a nagyhatalmak sorába küzdötte föl magát s az első szót vitte az európai népek tanácsában.

1752-ben a pesti táborozásokban vettek részt a Bayreuth dragonyosok s az egész szeptember hónapot itt töltötték. Két osztály később Aradra ment, a többit Csabán, Csongrádon, Világoson és Félegyházán szállásolták el.

Miután 1756-ban a porosz ismét nagyban készülődött, a bécsi udvarnál elhatározták, hogy a sereget Morva- és Csehországba küldik. Fényes győzelem volt ezuttal a junius 18-iki kolinni csata. Ennek az emlékére alapitotta a császár és királynő a Mária Terézia-rendet.

Lissánál Hadik aratott győzelmet, majd Nádasdy vette be Schweidnitz várát és megverték a poroszt Hochkirchen mellett is. Egy magyar hadnagy, báró Vécsey nagyon kitüntette magát és sulyos sebet is kapott. Vécsey

Köszönöm szivemből elvtársaim üdvözletét, s kérem pártelnök urat, hogy a VII-ik kerületi egyesült ellenzék derék polgárainak legmelegebb üdvözletemet átadni sziveskedjék.

Lelkes odaadást, erőt, bátorságot, kitartást — s ezek fejébe dicső zászlónk diadalmát kivánja

Hazafiui üdvözlettel

Budapest, 1901 szept. 22.

igaz hive
Kossuth Ferencz.

Dr. Somogyi Lajos programmbeszédét vasárnap fogja megtartani.

Dr. *Goldner* Adolf, a VII. kerület szocziáldemokrata jelöltje, ma este ½9 órakor tartotta meg programmbeszédét a szövetség-utcza 24. sz. alatt levő vendéglőben.

VIII. kerület. A józsefvárosi kormánypárt e hó 29-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg nagygyülését. *Berzeviczy* Albert ez alkalommal mondja el a programmbeszédét.

IX—X. kerület: A IX—X. kerületi függetlenségi párt végrehajtó bizottsága fölhivja a választó polgárokat, hogy szavazóbárczáikat a Bakáts-téri elöljárósági épületben minél előbb személyesen váltsák ki, nehogy a szavazás napján a ki nem vett bárczák miatt a párt fönnakadást szenvedjen. A függetlenségi jelölt e hó 26-án, csütörtökön este 7 órakor tartja programmbeszédét Rákosfalván. A választó polgárok a Martinovits-téri Rojt-féle vendéglőben gyülekeznek.

A IX—X. kerület egyik szabadelvü párti jelöltje, *Bindy* Kálmán ma visszalépett a jelöltségtől és pártja beleolvadt a *Springer* Ferencz körül csoportosult pártba. Igy tehát most csak három jelöltje van a kerületnek.

A vidéken.

Aranyos-Megyes: *Szentiványi* Gyula eddigi kormánypárti képviselőt a kerület ujból jelölte. Szentiványi e hó 22-én mondta el programmbeszédét.

Bereczk: A *bereczki* választókerületben *Neumann* Arminnal szemben fellépett *Fehér* Károly kézdivásárhelyi járásbiró 48-as függetlenségi programmal. Egyidejüleg emlegették *Köpeczi Bocz* József kézdivásárhelyi rendőrkapitányt is. Most Fehér járásbiró visszalépett s nagy lelkesedéssel Köpeczi Bocz Józsefet jelölték függetlenségi és 48-as Kossuth-párti programmal. Bocz odavaló székely ember lévén, megválasztása igen valószinü.

Bártfa: A *makoviczai* kerületben rendkivül heves küzdelem lesz *Fest* Lajos és *Artim* nemzetiségi jelölt között. Eddig Fest Lajosnak közel 100 zászlóját összetörték. Az eredmény kétséges. A *bártfai* kerület csendes. A *Bornemisza*-párt és a *Bujanovics*-párt egyaránt csendes. Mindenik bizik a sikerben.

Ballavásár: A *ballavásári* (Kis-Küküllőmegye) kerületben a tegnap tartott népes értekezleten *Kabos* Ferencz volt országgyülési képviselő megtartotta beszámoló programmbeszédét, mely után ujból őt jelölték képviselőnek.

Bodajk: *Baross* Károly agrárius jelölt most járja be a kerületet. A választók azonban nagyon hidegen fogadják.

Csorna: *Rakovszky* István, a csornai választókerület több községét látogatta meg. *Rakovszky* e kirándulásán *hirtelen megbetegedett*, a minek következtében kénytelen volt Csornára visszatérni. Innen ma reggel Pozsonyba utazott családjához. Rakovszky tegnap táviratilag értesitette *kecskeméti választóit, hogy a képviselőjelöltségről lemond.*

Csacza: A *csaczai* kerületben *Hieronymi* Károly e hó 29-én tartja meg programmbeszédét.

Dédes: A dédesi kerületben *Kiszely* Sándor szabadelvü és *Hebrony* József függetlenségi jelölt visszaléptek, és igy most már e kerületben dr. *Szeless* Ödön függetlenségi és 48-as Kossuth-párti és gróf Serényi Béla szabadelvü állanak egymással szemben. — Dr. Szeless Ödön most végzi körutját a kerületben s mindenütt nagy lelkesedéssel fogadják.

Eger: Eger város szabadelvü pártjának ötventagu küldöttsége érkezett ma a fővárosba, hogy *Lukács* László pénzügyminiszternek ujból felajánlják a jelöltséget, *mélyet azonban a miniszter a leghatározottabban visszautasitott.* A küldöttséget *Babics* Aladárral, az egri szabadelvü párt elnökével az élén, *Okolicsányi* Lajos, *Kanitz* Dezső, *Schwarz* Cs. Sándor, *Preszler* Ferencz, *Losonczy* Farkas, *Kovács* Kálmán, *Skossa* Dezső, *Lipcsey* Péter, dr. *Kanitz* Jenő és *Bauer* Kálmán vezették. A küldöttség a *Vadászkürt* fogadóba szállott s onnan délután négy órakor hosszu kocsisorban indult fel a várba a pénzügyminiszterhez. A küldöttség tagjainak kalapja mellett ott diszlett a hármas fehér kortestoll-jelvény ezzel a felirással: *Éljen Lukács László!* A minisztertől visszajövet azonban a fehér tollak lekerültek a kalapról. A minisztert *Babics* Aladár pártelnök üdvözölvén, felajánlotta neki a jelöltséget.

Lukács László erre következőleg válaszolt:

T. Uraim! Nagyon köszönöm a szives kitüntetést, melyben részesitettek az által, hogy ismét engem jelöltek. Nagy elégtétellel veszem ezt tudomásul. Első sorban is pedig azért, mert a mult választásnál az országgyülési szabadelvü párt ellenfelei elakarták hitetni ama nézetet, hogy a szabadelvüség Egerben gyökeret nem verhet. E jelölés azonban hatalmas ellenmondása annak és fényes bizonyiték arra nézve, hogy a szabadelvüség Egerben igen is gyökeret vert, sőt miként az eredmények mutatták, hatalmas akczióra is képes. De elégtétel ez reám nézve is, mert igen sok támadásnak voltam kitéve azért, hogy Eger város mandátumát fogadtam el a régivel szemben. Hogy miért tettem ezt, arról beszéleni nem szükséges, mert a képviselőnek nem kell bővebben indokolnia, miért fogadja el az egyik és miért nem a másik mandátumot. De én elfogadtam Eger város mandátumát első sorban azért, mert hálátlanság lett volna azt visszautasitani azokkal szemben, a kik a szabadelvüséget ott oly szép diadalhoz juttatták. De elfogadtam másodsorban azért, mert azt hittem, sikerülni fog némi szolgálatot tenni a városnak. Reméltem, hogy méltányos eljárással sikerülni fog megszüntetni ama meghasonlást, mely ott sajnos, ha nem is a politikában, de a társadalmi életben lábra kapott. E czél vezérelte igyekezetemet és ennek elérése reményében tettem meg mindent Hogy képviselői feladatomat miként teljesitettem, ugy hiszem, arról itt önöknek nem szükséges külön beszámolnom, hiszen nyitva áll az az ország előtt és épen ugy tudják azt önök is. Mind azt, a mit tettem, csak közérdekből és Eger városának érdekében tettem, mellékérdekből soha egy mákszemnyit nem tettem. De igyekeztem az akadályokat elkerülni s épen ezért talán az udvariatlanság gyanujának tettem ki magamat. Azért nem akartam tisztelt uraim megjelenni Egerben, hogy a társadalmi béke meg ne zavartassék. Mi volt oka annak, hogy a kitüzött czélt el nem értem? Nem kutatom. De az a gondolat, hogy a személyem volt az oka, hogy a czélt elérni nem lehetett, elég volt nekem arra, hogy elhatározzam, mikép ha eljő az az idő, *félre állok az utból s átadom helyem annak, a ki szerencsésebb lesz azt keresztülvinni.* Ezért tisztelt uraim, bármily nagy szerencsének és kitüntetésnek érzem az önök megtisztelő jelölését, hogy Eger városát képviseljem, *épen a fenti okok alapján nem tehetem s ezért a jelöltséget el nem fogadhatom.* És most mar nem tehetek egyebet, minthogy mint képviselő bucsut vegyek önöktől s köszönetet mondjak mindazoknak, kik személyemet s ügyünket támogatni szivesek voltak. Kérem tartsanak meg továbbra is jó emlékezetükben, miként az a baráti érzelem, mely minket összefüzött, ezután is megmarad nálam. Maradjanak meg továbbra is a szabadelvü eszmék lelkes, bátor bajnokai s támogassák ezután is annak zászlaját. S annak reményében, hogy a ki utánam fog következni, több hasznosabb alkotást lesz képes felmutatni az önök érdekében, magamat ismételve jóindulatu emlékükbe ajánlva, kivánom, hogy az isten éltesse önöket.

Mikor a miniszter kijelentette, hogy a jelöltséget nem fogadja el, a küldöttség tagjai e szavakkal szakitották félbe beszédét:

— Nem lehet! Nem engedjük!

Végül dr. *Schwarz* Cs. Sándor röviden válaszolt a miniszternek, melyben mély sajnálattal veszi tudomásul a miniszter megmásithatlan elhatározását s hálás köszönetet mond a jóindulatért, melyben a miniszter minden alkalommal részesitette az egrieket. A miniszter ezután sorba bemutattatta magának a küldöttség tagjait s rövid beszélgetés után a tisztelgés véget ért. A küldöttség holnap reggel utazik vissza Egerbe. Az egri szabadelvü párt a miniszter visszalépése folytán legközelebb pártgyülést tart, a melyen az uj jelölt személyében történik megállapodás.

Fiume: A fiumei autonóm választó polgárok bizottsága táviratban arra kérte meg *Hodossy* Imrét, hogy fogadja el a jelöltséget Fiume és kerülete képviseletére, ama reményének adván kifejezést, hogy *Hodossy* a szavazatok nagy többségével fog megválasztatni. *Hodossy* azonban azt felelte, hogy a jelöltséget sajnálatára *nem fogadhatja el.*

Gyoma: *Kondoroson* a gyomai kerület lelkes községében a kerületét látogató *Barabás* Béla e hó 24-én délután tartotta beszámolóját és programmbeszédét. Fogadtatása a nagy munkaidő daczára lelkes, ünnepélyes volt. Számos kocsin vonultak a Szarvasról *Draskóczy* László és dr. *Haviár* Gyula kiséretében érkező képviselő elébe a választók. A határnál *Keviczky* László ev. lelkész, pártelnök üdvözölte Barabást és kiséretét. A község szélén fehér ruhás leányok sorakoztak, bokrétát nyujtva át az ünnepeltnek. A községházánál *Erdélyi* László biró üdvözölte, majd Keviczky lelkész felkérte beszéde elmondására, előlegezve a további bizalmat a választók részéről. Barabás lelkes beszédét folytonos éljenzéssel kisérte a hallgatóság. Utána szólott m Draskóczy, a szarvasi jelölt, meleg méltatással ajánlva a népszerü jelöltet. Este társasvacsora volt a hires «kondorcsi csárdában», hol számos felköszöntő hangzott el. Másnap Kollár János mezőberényi pártelnökkel Endrődre utazott a jelölt.

Gönoz: A gönczi kerületben gróf *Károlyi* Sándorral szemben *Demeter* Ernő lépett föl függetlenségi és 48-as Kossuth-párti programmal.

Ipolyság: Hontmegyében ez idő szerinti képviselőjelöltek a következők: Az *ipolysági* kerületben: *Ivánka* Oszkár szabadelvü és *Zlinszki* János néppárti, a *korponai* kerületben: *Ivanka* Zsigmond és ifj. *Holczer* János, mindkettő szabadelvü és a *szalkai* kerületben: id. *Jakabffy* István és *Konkoly-Thege* Sándor szabadelvüek.

Körösbánya: A kőrösbányai kerületben erős választási harczra van kilátás. *Hollaki* Imre és dr. *Okolicsányi* Géza fővárosi ügyvéd állanak egymással szemben. Hollaki győzelme valószinü.

Alsó-Kubin: *Alsó-Kubinból* irják nekünk: Hallatlan és a maga nemében páratlan s közviszonyainkra jellemző állapotok uralkodnak megyénkben.

A bobrói kerületet eddig Zmeskal Zoltán képviselte. Most is a néppart jelöltje ugyan, de népszerütlensége oly nagy, hogy minden komoly szabadelvü párti ellenjelölt győzelme vele szemben biztosnak vehető lett volna.

Az alsó-kubini kerületben tudvalevőleg 3 jelölt volt és pedig: 1 szabadelvü-párti, 1 néppárti és 1 nemzetiségi. A néppárt, valamint a nemzetiségi párt már hónapok előtt szervezkedtek, s a legnagyobb erőfeszitéssel s minden eszköz felhasználásával agitáltak, de kevés kilátással, a mennyiben a nemzetiségi párt csupán álláspontjának markirozása végett minden komoly szándék nélkül állitott jelöltet, a néppárti jelölt pedig népünknél nem kedvelt. De minthogy az intéző körök a szabadelvü párt szervezése s megalakulása érdekében semmit sem tettek, s ölbe tett kézzel nézték a két párt terjeszkedését és üzelmeit, jelöltünk — Kubinyi Árpád. ki már 25 éve képviselőnk — most az utolsó perczben visszalépett.

A tulsulyban volt szabadelvü választók körében az izgalom s felháborodás a lehető legnagyobb s mi nagyobb baj, a tót választók ismerve a néppárt programmját és jellegét, tömegesen csatlakoznak a nemzetiségi párt zászlajához.

Ez következménye a klikkrendszernek s a szabadelvüség és magyarság rovására menő paktumoknak.

Ó-Kanizsa: Az ó-kanizsai választókerületben a Kossuth-párti dr. *Pataj* Sándor az Ugron-párti dr. *Lovászy* Mártonnal és a kormánypárti *Bezerédy* Istvánnal küzd. Az utóbbi hivei a tisztviselők és a szerbek, Lovászyé a néppárt, a melynek ellenőre gyanánt az ó-kanizsai plébános *Márton* Mátyás mindenüvé kiséri jelöltjét, és mindenütt beszél, habar nem is kérik rá.

Lengyeltóti: *Kapotsfy* Jenő függetlenségi és 48-as Kossuth-párti jelölt most utazta be az egész kerületet. Minden községben nagyszabásu programm-beszédeket tartott. A közönség osztatlan szivélyességgel és lelkesedéssel fogadta, legtöbb helyt banderiummal és kocsikkal várták és az egész lakosság összesereglett.

Mező-Kászony: *Dudits* Endre gör. kath. esperes, a kászonyi kerület függetlenségi és 48-as Kossuth-párti képviselőjelöltje e hó 22-én tartotta programmbeszédét *Barkaszón.* A környékbeli református függetlenségi választók közül mintegy ötszázan hallgatták. A jelölt érdekében *Uray* Imre, *Linner* Bertalan és *Dercsényi* Ferencz tartottak gyujtó beszédeket. A lelkesedés tetőpontra hágott Kossuth Ferencz táviratának felolvasásakor. Nem lehetetlen, hogy Lónyay Géza feladja helyét.

Mátészalka: *Jékey* Zsigmond, a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt népszerü jelöltje, tegnap tartotta meg programmbeszédét, melyet az egybegyült óriási közönség nagy lelkesedéssel fogadott.

Megyaszó: Dr. *Nagy* Sándor, a «Budapesti Tudósitó»-hoz intézett táviratban megczáfolja azt a hiresztelést, mintha a megyaszai kerület jelöltségétől visszalépett volna.

Munkács: A szabadelvüpárt mai nagygyülésén ujra *Nedeczey* Jánost jelölték képviselőnek. Nedeczey meg is tartotta programmbeszédét. A függetlenségi párt *Tamásy* Adolfot léptette fel, a ki vasárnap mondja el programmbeszédét.

Marosvásárhely: *Légrády* Károly, az ákosfalvi kerület szabadelvü képviselőjelöltje programmbeszéde tartására megérkezett. A megjelent közönség tetszéssel fogadta a beszédet.

Nagy-Szalonta: A nagyszalontai választókerület függetlenségi és 48-as Kossuth-párt képviselőjelöltje *Balogh* László e hó 22-én tartotta meg beszámoló és programmbeszédjét a kerülethez tartozó *Sarkad* és *Kötegyán* községekben. A képviselőjelölt, kit utjában *Csorvássy* István ügyvéd, pártelnök és szalontai párthivei közül többen kisértek, vasárnap délelőtt 9 órakor kocsin érkezett *Sarkadra*, hol a község határán lovasbandériummal és hosszu kocsisorral várták. Itt a választópolgárok nevében *Tóth* Lajos, mint a sarkadi függetlenségi kör elnöke, rövid, keresetlen szavakkal, de annál melegebb hangu beszédben üdvözölte a jelöltet. A községházán Sarkad község ősz birája fogadta és kérte fel a jelöltet beszédjének megtartására. Balogh László a nagyszámu választópolgárok lelkes éljenzése között lépett az emelvényre és hozzáfogott beszámoló és egyszersmind programmbeszédjének elmondásához. A beszéde után ujból jelölték Baloghot, a ki most járja be a kerület községeit.

A nagydisznódi választókerületben ma *Trauschenfels* Emil eddigi képviselőt jelölték pártonkivüli programmal.

Nagy-Kikinda: Dr. *Kenedi* Géza, a ki *Pakson* is jelölve van, itt visszalépett. A kormánypárt helyébe báró *Rajasics* Györgyöt jelölte.

Pécs: A pécsi függetlenségi és 48-as Kossuth-párti választók zöme azon van, hogy jelöltet állitson *Erreth* Jánossal szemben. *Kossuth* Ferencz a következő táviratot intézte dr. *Flóris* Endréhez, kinek nyilt levelét lapunk legutóbbi számában közöltük:

Dr. Flóris Endre ügyvéd
Pécs

Kérem sürgönyileg tudatni, Tompa Antal volt jónevü képviselőt hajlandó lenne-e pécsi párt jelöltnek kikiáltani? Olvastam Egyetértésben nyilt levelét. Kérem vegyék maguk a választópolgárok kezükbe a függetlenségi zászlót. Ha van kilátás győzelemre, akkor van lelkesedés, ha pedig van lelkesedés, nincs szükség helybeli párt régi vezéreinek tekintélyére.

Kossuth.

Pozsony: A pozsonyi szabadelvüpárt I. kerületi végrehajtóbizottságának tegnap délután öt órakor ülése volt a polgári ápolóintézetben. Az elnöki tisztséget *Ludwigh* János alelnök teljesitette. Az értekezlet megnyilta után a szabadelvüpárt elnöke *Günther* Vilmos kimeritően előadta, hogy mily tevékenységet fejtett ki avégből, hogy Pozsony szab. kir. város I. kerülete, a mult tradicziójának megfelelő, *országos nevü férfiut kapjon*, Günther őszintén beismerte, hogy fáradozása *meddő volt* s most kéri a végrehajtóbizottságot, hogy a képviselőséget illetőleg intézkedjék. Erre *Seifert* József, a szabadelvü Molecz-párt elnöke javaslatba hozta Molecznak jelölését, a mit kisebbségben levő párthivei éljenzéssel fogadtak. Majd dr. *Fésüs* György szólalt fel. Hosszabb beszédben fejtette ki álláspontját s a következőleg okolta meg elvtársainak felfogását: Tekintve azt, hogy a pozsonyi szabadelvüpárt I-ső kerületi választmányának az időleges választás alkalmából tartott első tanácskozmányban szótöbbséggel dominált jelölt ellenében a kisebbség más jelöltet állitott és az időközben beállott általános választás alkalmából a választmánynak az egységes eljárás esetleges megállapitását eszközölhető ujabb tanácskozást be nem várta és töredékként előbbi jelöltjének jelöltségét fontartotta, mondja ki a választmány, hogy: Pozsony város I. választókerülete szabadelvüpártjának választmánya *kijelenti, hogy az idei országgyülési választásban sem részt nem vesz, sem pedig jelöltet nem állit.* Erre hosszas és zajos vitatkozás következett, a melyben résztvettek: *Seifert* József, *Fésüs* György, *Günther* Vilmos, *Hörnes* Henrik. *Koderle* Emil, *Huberth* Ferencz, *Fischer* Zsigmond stb. A kapaczitálás nem sikerülvén, a kisebbség, t. i. a Molecz-pártiak, *Koderle* Emil inditványára elhagyták a termet. A végrehajtóbizottságnak hátramaradt nagy többsége ezután elfogadta dr. *Fésüs* György határozati javaslatát.

Privigye: Dr. *Markhót* Aladár kormánypárti jelölt visszalépett.

Paks: *Kenedi* Gézát, a szabadelvüpárt jelöltjét, Dunaföldvárról küldöttség kisérte Paksra, a hol a küldöttség élén Eötvös pártelnök üdvözölte. Este a jelölt tiszteletére banketet adtak, a melyen Kenedi nagy tetszés mellett hosszabban beszélt s a napirenden levő politikai kérdésekről nyilatkozott.

Rozsnyó: A rozsnyói kerületben — mint Krasznahorkaváraljáról irják — egyre élesebben bontakozik ki a választási küzdelem. Gróf *Andrássy* Géza főkortese *Kubinyi* Géza volt főszolgabiró, ki két nap és éjjel erőszakkal szedte össze a Nagy-Szlabos völgynek 300 választóját, kezükbe nyomva az Andrássy-zászlót és ugy hozta be őket a rozsnyói programmbeszédre. Ezek félig bepálinkázva érkeztek meg Rozsnyóra, hol a délután folyamán a Hodinka-párti választókkal összetüztek, csakhamar öt tót választónak betörték a fejét, közbe revolverből lövöldözött egy sziliczei legény, mire *nyolcz szuronyos csendőr szétválasztotta a két összeütköző pártot.* Gróf Andrássy Géza látta az izgatott hangulatot, tiz percz alatt elmondotta programmbeszédét, s a mint Betlérbe haza akart hajtatni, a grófot és a kiséretében levő Kubinyi Gézát *kővel megdobálták. Egy kő gróf Andrássy Gézát érte.* Andrássy erre nyomban leugrott a kocsiról, *felpofozta a dobálót és lecsukatta.* A kormánypárt második főkortese *Hámos* László főispán, ki *több hivatalnokot és tanitót elcsapással fenyegetett meg,* köztük Hoszer berzétei községi katholikus tanitót. A hangulat oly izgatott, hogy Markó Sándor közjegyző, választási elnök a kassai VI. hadtestparancsnokságtól sürgősen két század katonaságot kért az október 2-iki választási napra. Hogy a választási küzdelem ebben az ősrégi kormánypárti kerületben ennyire elfajult, annak oka az, hogy az Andrássyak hosszu évtizedek óta nem törődtek a kerülettel, melyet legutóbb gróf Andrássy Gyula képviselt, ki öt év alatt egyszer se jelent meg a kerületben, sem beszámolót nem tartott. A Kossuth-párti *Hodinka*-választók száma, daczára az erőszakoskodásnak, napról-napra szaporodik. Megválasztatását biztosra veszik.

Szatmár: A szatmári munkások *Monus* József ottani kisiparost léptették fel képviselőjelöltül. Egy munkás irt egy kortes dalt is, melyet a munkások között nyomtatásban terjesztettek. A dalban az ügyészség izgatást látott s ma két rendőrtisztviselő négy rendőr kiséretében házkutatást tartott Monusnál, a hol a dalból 177 példányt foglaltak le.

Szent-Gotthárd: *Széll* Kálmán miniszterelnök ma délután Rátótra utazott, a hol holnap szent-gotthárdi választóinak küldöttségét fogadja, mely felkéri a miniszterelnököt a kerület jelöltségének ujból való elfogadására. A miniszterelnököt péntekre várják vissza Budapestre.

Szentágota: Bömches szabadelvü párti jelölt visszalépvén, *Schuller* szabadelvü párti jelölttel szemben csak *Eiter* Adolf áll, a ki pártonkivüli jelölt.

Szászhermány: A *szászhermányi* választókerületben tegnap *Pürner* Nándort kiáltották ki egyhangulag szabadelvü párti jelöltnek.

Török-Becse: Minthogy dr. *Kardos* Samu visszalépett a jelöltségtől, *Rohonczy* Gedeon most csak a szerbek jelöltjével, dr. *Pavlovicscsal* áll szemben.

Ugra: Az *ugrai* kerület függetlenségi pártjának jelöltje *Lóránt* Dezső, az «Egyetértés» ismert nevü munkatársa, a napokban tartotta meg programmbeszédét a kerületéhez tartozó *Nagy-Harsány, Komádi* és *Ugra* községekben. Kiséretében voltak *Péntek* Ferencz budapest-zuglói református lelkész, a református lelkészi kar törekvéseinek buzgó előharczosa és *Kardhordó* Árpád fővárosi kereskedő, a függetlenségi mozgalmak lelkes bajnoka, *Ady* Endre a «Nagyváradi Napló» szerkesztője s több nagyváradi hirlapiró.

Lóránt Dezső körutját *Nagy-Hársányban* kezdte meg, melynek vasuti állomásán *Németh* Sándor, a kerület függetlenségi pártjának érdemes ősz elnöke üdvözölte őt kerületébe való érkezte alkalmából. Diszes bandérium és hosszu kocsisor kiséretében vonult be Lóránt Dezső a községbe, a melynek lakossága nagy óvácziókkal fogadta. *Dávid* Gyula ref. lelkész házánál elköltött reggeli után istentisztelet volt a református egyházban, majd a községházára vonultak, a hol *Szilágyi* Mihály községi biró üdvözlő szavai után hatásos szép beszédben ismertette programmját Lóránt Dezső, lelkesitvén hiveit a függetlenségi eszmék mellett. A polgárság nagy tetszéssel fogadta a beszédet, mely után *Kardhordó* Árpád szólt a néphez, kitartásra buzditva őket a függetlenségi lobogó diadalra jutása érdekében.

Ugrára indult ezután a csaknem 100 kocsiból álló menet. Ugrán a főutczán fehér ruhás leányok virágokkal és koszorukkal boritották el a jelölt kocsiját, a nép pedig sorfalat állva az utcza mindkét oldalán, lelkesedéssel üdvözölte az 1848-as lobogót. A programmbeszéd a községházánál volt, a hol *Rózsa* Ferencz tanitó, a függetlenségi párt lelkes jegyzője gyujtó beszédben szólt a néphez. Majd *Lórant* Dezső tartotta meg programm beszédét, közel egy óráig beszélt a néphez, lelkesitve, buzditva a függetlenségi elvek védelmére. Részletesen és népies hangon ismertette a függetlenségi párt programmját. Majd *Péntek* Ferencz és *Karahordó* Árpád beszéltek a néphez, hatásos szavakkal ajánlván a függetlenségi jelöltet.

Délután indult el *Lóránt* Dezső és kiserete Ugráról a kerület legnépesebb községébe *Komádiba.* Magyar-Homorog előtt várta Komádi küldöttsége a jelöltet. Ötven fellobogózott kocsi, bandérium és fehér ruhás leányok csoportja várakozott itt és a polgárság nevében *Váczy* Bálint községi közgyám üdvözölte Lóránt Dezsőt, a kinek *Szalay* Gizella gyönyörü csokrot nyujtott át. A község fogatán vonult be Lóránt Dezső a községbe, a melynek főutczáján diadalkapu volt felállitva. A programmbeszéd a főtéren volt, a melyen több mint háromezer ember gyült össze. *Tóth* Bálint vezetése alatt küldöttség hivta meg a községházán várakozó jelöltet. *Váczy* Bálint üdvözlő szavai után elmondta *Lóránt* Dezső programmbeszédét, itt is nagy lelkesedést és hatást keltve szavaival. *Kardhordó* Árpád, *Péntek* Ferencz és *Ady* Endre beszéltek még, gyujtó szónoklataikkal lelkesitve a népet Lóránt Dezső mellett. A körutat a jövő vasárnap folytatják, a mikor is *Geszt, Okány, Zsadány* meglátogatása van tervbe véve.

Vagvecse: E hó 24-én *Negyed* és *Farkasd* községeknek egy nagy küldöttsége kereste föl *Nyitrán* dr. *Sztranszky* Izor ismert nevü ügyvédet, a függet-

---

egyik legkiválóbb katonája volt az ezrednek, a ki Strehlen-nél tanusitott különös vitézségeért kapitányi rangra emeltetett. Később hőse az utolsó török háborunak, a ki mint altábornagy 1802-ben, Pesten végezte életét

Az ezred végig küzdötte az egész hét éves háborut, a mely a május 13-án, Teschenben aláirt békekötéssel végződött be. Három év mulva, 1780-ban meghalt Mária Terézia s az ezred II. József császárnak tette le a hüségesküt.

A XVIII. század utolsó tizedeiben ismét a török ellen harczolt Ausztria, még pedig szerencsével, mert 1789 október 8-án Osman pasa végre átadta Belgrádot. Ebben a háboruban legtöbb babért szerzett Laudon, a hős fővezér és Coburg herczeg, a ki Martinestjenél aratott nagy győzedelmet.

A második rajnai hadjáratban is részt vett az ezred, ott volt Mainz ostrománál — 1793 — valamint Rastadtnál is, végigküzdve az eleinte szerencsés, de aztán rossz kimenetelü háborut, a mely október havában ért véget. A rákövetkező év tavaszán szász-tescheni Albert herczeg fővezérsége alatt tovább folyt a rajnai hadjárat, változó szerencsével. Ebben is kitünt az ezred, és története különösen Boros vezérőrnagy hősi tetteit jegyezte föl. Dicséretet nyert az ezred különösen Mainz és Bacharachnál tanusitott magaviseletéért. 1797-ben kapitulált Kehl, mire a foglyokat kicserélték.

A svájczi csatározásokban szintén ott találjuk az ezredet, melynek legénysége egészen 1801 márczius 11-ig, a lunnevillei békekötés napjáig, majdnem folyton tüzben állott.

Hosszabb nyugalom következett be ezután — egészen 1805-ig, a mikor ujra fegyverkezni látjuk Ausztriát. A napoleoni hadjáratok következtek ezután, a melyekben ugy az olasz, mint az osztrák csatatereken részt vett a jubiláló ezred. Olaszországból János főherczeg csapataival jött ki és 1809 junius 13-án, a szabadhegyi halmokon egyesült a magyar nemes fölkelő sereggel. Apróbb csatározásokban vett itt ugyancsak részt, mert Pozsonyba küldték, a hol a francziák ál al felgyujtott város védelmezésében segitett. A tatai békekötés után Baranyamegyében állomásozott az ezred, a mely részt vett az asperni győzedelmes ütközetben is.

1814-ben ismét az olasz csatatereken találjuk, a hol babérait a nevezetes caldieroi csatában öregbitette. Az olasz csatatereken tanusitott vitéz magaviseletért Ferencz császártól dicsérő iratot is nyert az ezred, s a tisztek pénzbeli jutalomban részesültek.

Miután Napoleont Elba szigetére vitték, hosszas nyugalom következett a párisi békekötés után.

A harminczas és negyvenes években Olaszországban állomásozott az ezred, 1848-ban résztvéve a milanói forradalomban. Ez alkalommal gróf Forgách és gróf Beckers tüntették ki magukat legjobban. Radeczky zászlói alatt is küzdött az ezred, a mely csaták fényes győzelmekkel végződtek.

Olaszországból — 1849 szeptember 26-án — Bécsbe ért az ezred s megjelent a szemlén, a melyet a Schmelzen a fiatal uralkodó, I. Ferencz József tartott.

Az ötvenes években Csehországban állomásozott és később — 1866 — résztvett a porosz-osztrák hadjáratban.

A hatvanas évek végén Somogyban állomásozott az ezred, a mely 1873-ban huszárezreddé alakittatott át. Az ezred hamuszin csákót, sötétkék attilát, vörös nadrágot, barna köpenyt és a 15-ik számot kapta.

Mint huszárezred Debreczenben, Nagyváradon és környékén állomásozott, s ennek az ezrednek egy csapatával történt az eszéki hid szomoru katasztrófája. Burka Antal hadnagy vezetése alatt ugyanis Boszniába indult ez a csapat, midőn — 1882 szeptember 23-án — vonatjuk alatt Eszéknél leszakadt a Dráva hidja. Huszonhat huszár lelte sirját a hullámokban s a nép dalt is csinált a szomoru esetről:

Dráva partján, Eszék városa mellett,
Ferencz József egy nagy követ emeltet.
Arany betükkel lesz arra fölirva:
Itt van huszonhat huszárnak a sirja.

Ebben az ezredben szolgált Kornai Fülöp őrnagy, a kit julius 27-én Debreczenben párbajban lőttek agyon. Ez a párbaj annak idején óriási szenzácziót keltett. Számos előkelő család fia szolgált a 15-ösöknél mint önkéntes, igy ifj. Tisza Kálmán is itt töltötte a köteles esztendőt.

A kétszáz év alatt temérdek változáson átment ezred eddigi tulajdonosai 1701-től kezdve: Keresztély Ernő, bayreuthi őrgróf, tábornagy 1712. György-Vilmos, bayreuthi őrgróf, tábornagy, 1737. Philippi Viktor gróf tábornok, 1740. Balayra Lajos gróf lovassági tábornok, 1740. Porpozotti Ágost gróf altábornagy, 1757. Károly Frigyes zweibrückeni pfalzgróf tábornagy, 1767. Károly Ágost zweibrückeni pfalzgróf ezredes, 1781. Waldeck Keresztély lovassági tábornok, 1801. Hohenlohe-Ingelfingen Frigyes herczeg altábornagy, 1802. I. Miksa József bajor király, 1817. Károly Lajos A. bajor trónörökös, 1825. I. Lajos bajor király, 1867. Schwarzenberg Ödön herczeg, tábornagy, 1873. Pálffy Móricz gróf altábornagy, 1898. Ferencz Szalvátor főherczeg.

A derék ezred szeptember 26-án, Gyöngyösön ünnepli fennállásának kétszáz éves jubileumát, a mely alkalommal érdekesnek tartottuk róla megemlékezni.

GORGYEJEV FOMA.

— OROSZ REGÉNY. — 5

Irta: GORJKIJ MAXIM.

II. FEJEZET

Majakin tágas, kétemeletes házban lakott, mely előtt nagy tér terült el. Vén hársfák terjesztették itt ki dus lombjukat. A sürü ágak mint nehéz, sötét csipke takarták az ablakokat, a nap nehezen, szétszórt sugarakkal hatolt be a kis szobákba, melyeket sokféle butor és nagy ládák töltöttek meg, ugy, hogy a házban mindig szomoru, szigoru félhomály uralkodott.

A család jámbor volt — viasz, tömjén és olaj szaga töltötte meg a szobákat, vezeklő sóhajokkal és imákkal volt tele a levegő. A vallási szertartásokat pontosan és örömmel teljesitették, a ház lakóinak egész felhasználatlan lelki ereje ebben veszett el. A szobák homályos, fülledt és nyomasztó légkörében nesztelenül, bünbánó arczczal mozogtak sötétruhás női alakok puha papucscsal a lábukon.

Majakin Tárászovics Jakov családját ő maga, felesége, leánya és öt női rokona alkották. Ez utóbbiak közül a legfiatalabb harmincznégy éves volt. Mindannyian egyformán jámborak voltak, egyéniség nélkül és tele odaadással a háziasszony iránt. Antonina Ivanovna hosszu, sovány nő volt, sötét arczczal és szigoru, szürke szemekkel, melyek uralkodni vágyóan és okosan csillogtak.

Volt Majakinnak még egy fia: Tárász, de ennek a nevét sohasem emlitették a házban. Az ismerősök azonban tudták, hogy Jakov kitagadta a fiát, mióta a tizenkilencz éves Tárász az egyetemre ment, Moszkvába, a hol három év mulva apja akarata ellenére házasodott. Tárásznak nyoma veszett. Azt beszélték, hogy valamiért Szibériába küldték. . . .

Majakin Jakov különös alak volt. Kicsiny, sovány és mozgékony volt, kis szakálla vörös és hegyes volt, zöldes, ravasz szemével pedig ugy nézett mindenkire, mintha azt akarná mondani:

— Nem tesz semmit, tisztelt barátom uram, ne aggódjék. Én ugyan keresztül látok önön, de ha békében hagy, nem árulom el.

Feje olyan volt, mint valami tojás és betegesen nagy. A magas, redős homlok mögött kopasz volt ez a fej, a mely olyan volt, mintha két arcza lenne: az egyik éleseszü és okos, hosszu, porczogós orrával, ezt mindenki látta, fölötte volt a másik, a melyen szem és száj nem volt, csupán ráncz és ugy látszott, mintha Majakin e mögött még egy szájat és orrt rejtegetne, de csak egy ideig. . . . Később megmutatja, ugy látszott, és akkor más szemmel nézi a világot, és máskép mosolyog reá. . . .

Kötélgyára volt, és a városban, a kikötő mellett kis boltot tartott. Ebben a kis üzletben minden sarok telve volt kötelekkel, ponyvákkal és kenderrel. Hátul kis kamra volt csikorgó üvegajtóval. A kamrában régi, nagy, csunya asztal állott, ez előtt mély bőr-karosszék, abban ült Majakin naphosszat, és teát ivott és olvasta a hivatalos lapot, a „Moszkovszkija Vjedomoszkit.“ Erre előfizetett, mióta élt. A kereskedővilág előtt nagy tiszteletben, okos ember hirében állott. Szeretett a családja régiségével dicsekedni, rekedtes hangon mondva:

— Mi Majakinok már Jekatjerina anyuska (Katalin czárnő) alatt kereskedők voltunk . . . az én ereimben hát tiszta vér folyik. . . .

Ebben a családban élt Gorgyejev Ignácz fia hat évet. Hét éves korában Foma nagyfejü, szélesvállu fiu volt, a ki termetével és sötét, mandula-formáju szeme komoly nézésével idősebbnek látszott koránál. Csöndes, szótlan, és gyermekes vágyaihoz ragaszkodó fiu volt, és naphosszat játszott együtt Lyubával, Majakin leányával.

A kis leánynyal jól megfért Foma, de ha megharagudott rá valamiért, vagy boszankodott, akkor elhalványodott, orrczimpái kitágultak, furcsán kimeresztette szemét és jól eldöngette Lyubát. A kis lány sirva szaladt anyjához panaszra, de Antonina szerette Fomát és keveset adott leánya panaszkodására. Ez csak erősitette a gyermekek barátságát.

Fomának hosszu és unalmas volt a nap. Miután fölkelt és megmosdott, a szentkép elé állt és egyik öreg nénje sugása után hangosan mondta el az imát. Aztán teát ittak, és sok zsemlyét, pereczet és kalácsot ettek hozzá. Tea után a gyerekek nyáron kimentek a sürü, óriási nagy kertbe, melynek a végén széles, mély és sötét fenekü árok volt.

Innen mindig nedves és félelmes szél fujt. A gyermekeknek nem volt szabad még közel se menniök az árokhoz, és ez tette előttük oly félelmessé. Télen reggeltől délig a szobákban játszottak, ha nagyon hideg volt, vagy pedig lementek az udvarba és csuszkáltak a jégen.

Délben oroszosan ettek. Elsőnek nagy tál zsiros *scsi* került az asztalra piritott kenyérrel, de hus nélkül. Azután megint scsi következett, de apróra vagdalt hussal, majd pecsenye, malacz, borju, vagy libasült, vagy hal-pástétom mártással, aztán ismét leves paczallal vagy metélt tésztával. Mindezt valami édesség fejezte be. Italul a kvász szolgált, vagy málnából, vagy ribiszkéből, vagy kenyérből, Antonina Mihajlovnának ugyanis mindig többféle fajtája volt.

Némán ettek, csak néha sóhajtva a fáradtságtól. A gyerekek külön tányért kaptak, a felnőttek egy tálból ettek. Az ilyen ebédektől kifáradva mind lefeküdtek aludni és két-három óráig Majakinéknál csak horkolást vagy álmos nyögéseket lehetett hallani.

Ébredés után teát ittak és beszélgettek arról, hogy mi ujság a városban, a templomi énekesekről, a lakodalmakról, valamelyik kereskedő illetlen magaviseletéről. Tea után Majakin igy szólt feleségéhez:

— Hát, anyjuk, ad ide a bibliát.

Leginkább Jób könyvéből olvasott föl Tászárovics Jakov. Nehéz ezüstbe foglalt pápaszemét nagy, állatias orrára tette, aztán végignézett hallgatóin, hogy mind a helyükön vannak-e. Mindannyian ott ültek, a hol megszokta már őket látni, és arczukon az ismert tompa, aggodalmasan jámbor kifejezés látszott:

„Vala pedig egy ember Uz országában . . .“ — kezdte Majakin rekedt hangon, és Foma a szoba egyik sarkában, a pamlagon ülve Lyuba

lenségi és 48-as Kossuth-párt lelkes tagját és fölajánlotta neki a jelöltséget. Dr. Sztranszky a jelöltséget el is fogadta és már meg is kezdte körutját a vágvecsei kerületben. Mindenfelé nagy lelkesedéssel és rokonszenvvel fogadják a népszerü jelöltet, kinek hivei a legnagyobb tevékenységet fejtik ki dr. Sztranszky érdekében. Sztranszkynak két ellenjelöltje van: a kormánypárti *Emmer* Kornél és a néppárti *Horváth* István. De szinte kétségtelennek látszik, hogy a választási harcz a Kossuth párt győzelmével fog végződni.

Versecz: A Seemayer-párt tegnap választógyülést tartott, melyen kijelentette, hogy tiltakozik az országos szabadelvü párt elnökének eljárása ellen, hogy az *Herczeg* Ferenczet akarja a kerületre rátukmálni. A párt annál szivósabban ragaszkodik *Seemayer*-hez és fölszólitja a választókat, hogy minden törvényes eszközzel hassanak oda, hogy annak diadala biztosittassék.

Világos: Gróf *Zelénszky* Róbert tegnap tartotta meg programmbeszédét és *Széll* Kálmán feltétlen hivének vallotta magát.

Zsolna: A határtalan néppárti izgatásnak az egész választókerületben nagyon szomoru következményei lehetnek. A felizgatott nép részeről már eddig is olyan kihágások fordultak elő, melyek a hatóságot erélyes intézkedésre késztetik. Dr. *Smialowszky* Valér szabadelvüpárti képviselő-jelölttel szemben ugyanis a néppárt *Baross* Károly rajeczi plébános személyében állitott ellenjelöltet, a ki vasárnap tartotta meg programmbeszédét. Az ezt követő éjjel *beverték* Rajeczen *Kada* nyugdijazott tanitó, a szabadelvü párt egyik vezérférfia házának összes ablakait. Hasonló jelentések érkeznek a főszolgabirói hivatalhoz *Szinánszke* és *Kunyerák* községekből, ugy hogy a veszélyeztetett személy és vagyonbiztonság *Rudnay* főszolgabirót arra inditotta, hogy Rajeczen kiszálljon, a hol dobszóval figyelmeztette a községet, hogy ily kihágások ismétlése esetén a karhatalom kirendelése iránt fog intézkedni. Az sem tartozik a ritkaságok közé, hogy a fanatizált asszonynép a szabadelvüpárti választókat *az utczán leköpi*. Magában Zsolnán a néppártnak kevés hive van, de itt is *nagymérvü izgatás folyik* a néppárti jelölt érdekében. Jellemző, hogy a kortestollakat *maga a helybeli segédlelkész osztogatta vasárnap a templomból kitóduló hivőknek*. Hogy a kanczelparagrafus mit sem használ, azt a következő eset bizonyitja: A zsolnai ujonnan épült vasuti utczában körülbelül hat hóval ezelőtt a régi rozoga fakereszt helyett közadakozásból, melyhez az utcza lakói felekezeti különbség nélkül hozzájárultak, diszes márványkeresztet emeltek. A márványkereszten a következő felirás diszlik: *E piis oblatis fidelium exsurrexi*. Azon a napon, melyen a néppárti jelölt Rajeczen programmbeszédét tartotta, a zsolnai plébános is jónak látta a keresztet beszentelni, melyen erősen valláspolitikai beszédet tartott.

Zilah: Gróf *Károlyi* Mihály ma tartotta meg *Zilahon* a programmbeszédét. Kiséretében volt *Bujanovics* Sándor az O. M. G. E. alelnöke. Kijelentette, hogy a gönczi levelet és beszédet a magáévá teszi. A programmbeszédet csak csekélyszámu közönség hallgatta végig Zilahon a Kossuth párti dr. *Lengyel* győzelme bizonyos.

A Kossuth-párt jelöltjei.

Ujabb jelölések:
Csurgó: Szalay Károly.
Nagy-Szőlős: Csánk Béla.
Sátoralja-Ujhely: Buza Barna.
„ (Matolay visszalépett.)
Szirma-Bessenyő: Kozma Elek.
Zircz: Dr. Ferenczy.

A kisiparosok mozgalma.

A «Kisiparosok országos szövetségének» előkészitő bizottsága, «Választói Riadó» czimen felhivást bocsátott ki a kisiparosokhoz, a melyben felhivja a kisiparosokat, hogy csak oly jelöltre adják szavazatukat, *a ki az önálló vámterület hive* s a kisiparosok érdekeit megvédeni hajlandó. A felhivás elmondja, hogy a lefolyt öt év irányelvei az önálló kisipar elnyomása és a nagyipar, a füstölgő kémények szaporitása, az önálló kisiparosoknak modern rabszolgákká, munkásokká való tétele voltak. A felhivás megtámadja a kormányt, az iparvédőként szerepelő országos iparegyesületet s hibáztatja, hogy Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter a gyárosoknak ingyen telket, adómentességet, pénzbeli segitséget és szállitási kedvezményeket ad, a kisiparosokat pedig le akarja kenyerezni a szövetkezeteknek adott néhány ezer koronával. Magyarországon 500.000 kisiparos van, kik 170.000 szavazat fölött rendelkeznek, s ha ezek egyesülnek, orvosolva lesznek a kisiparosok bajai.

Felhivja a kisiparosokat, hogy ne adják el szavazatukat s csak oly képviselőre szavazzanak, a ki a következő 12 pontu programmot elvéül vallja:

1. Magyarország teljes gazdasági és politikai függetlensége. Az önálló vámterület felállitása.
2. Az általános választási jog titkos szavazással.
3. A tényleges katonai szolgalat leszállitása, nagyobb munkaidőben hosszabb szabadságolás.
4. A választó kerületeknek népség szerinti arányos beosztása.
5. A fokozatos progressziv adórendszer és fokozatos örökösödési illeték behozatala.
6. A házitüzhely védelme az összes kis exisztencziákra kiterjedőleg. Házibutorok, megélhetési eszközök kivonása foglalás alól. A létminimum megállapitása s az adózás alól való felmentése.
7. A fogyasztási adók eltörlése. A fényüzési czikkek megadóztatása.
8. Ingyenes nép- és szakoktatás.
9. Teljes sajtó- és egyesülési szabadság.
10. Az esküdtszéki intézmény kiterjesztése a nép erősebb részvételével. A polgári igazságszolgáltatás sulyos terheinek mérséklése.
11. Az egészségügy államositása, ingyenes orvosi szolgálattal.
12. A szegényügy államositása. Lelenczek, árvák, rokkantak, elaggottak állami gondozása.

A felhivás felszólitja a kisiparosokat, hogy a hol nincs oly képviselőjelölt, a ki e követeléseket magáévá tenné, ott egyáltalán ne szavazzanak.

Választási határnapok.

Az eddigi megállapitás szerint:

október 2-án	49	megyei tvhatóságban . .	272	képviselőt
» »	36	városban	51	»
		összesen:	328	képviselőt
» 3-án	7	megyei tvhatóságban . .	31	»
» »	12	városban	14	»
		összesen:	45	képviselőt
» 4-én	1	megyei tvhatóságban . .	3	»
» 5-én	4	városban	5	»
» 6-án	3	»	3	»
» 8-án	1	»	1	»
» 10-én	1	»	1	»
		összesen:	381	képviselőt

választanak.

A választási határnapok a következők:

Október 2.

Vármegyék: Alsó-Fehérmegye (4 kerület). Abauj-Torna (7). Arad (7). Árva (2). Bács-Bodrog (11). Baranya (7). Bars (3). Békés (2). Bihar (12). Brassó (2). Csanád (2). Csik (4). Esztergom (2). Fehér (5). Gömör-Kis Hont (6). Győr (3). Hajdu (3). Háromszék (4). Hunyad (6). Jász-Nagy-Kun-Szolnok (6). Komárom (4). Kolozs (4). Krassó-Szörény (7). Liptó (2). Mármaros (6). Moson (2). Nagy-Küküllő (4). Nyitra (11). Pest-Pilis-Solt-Kiskun (11). Pozsony (8). Sáros (6). Somogy (8). Sopron (6). Szabolcs (5). Szeben (4). Szepes (6). Szilágy (5). Temes (9). Tolna (6). Torda Aranyos (4). Torontál (11). Trencsén (8). Turócz (2). Ung (4). Ugocsa (2). Vas (10). Veszprém (6). Zala (9). Zemplén (8).

Városok: Arad, Budapest (9). Baja, Beszterczebánya, Békés, Békés-Csaba, Czegléd, Debreczen (3), Eger, Esztergom, Gyöngyös, Győr, Gyulafehérvár, Hajdu-Böszörmény, Halas, Jászberény, Kecskemét (2). Kolozsvár (2) Komárom, Körmöczbánya, Makó, Maros-Vásárhely (2), Nagy-Kőrös, Oláhfalu, Pápa, Pozsony (2), Sepsi-Szent György, Sopron, Szamos-Ujvár, Szarvas, Szeged (2), Temesvár, Ujvidék, Vizakna, Zenta, Zombor.

Október 3.

Vármegyék: Bereg (4), Borsod (6). Fogaras (2), Heves (5). Szatmár (8), Udvarhely (3), Zólyom (3).

Városok: Abrudbánya. Brassó (2) Erzsébetváros, Hódmező-Vásárhely, Kassa, Miskolcz (2) Nagy Kikinda, Nagyvárad, Nyiregyháza, Selmeczbánya, Szatmár-Németi, Székesfehérvár.

Október 4.

Vármegye: Hont. (3).

Október 5

Városok: Gyula, Kézdivásárhely, Nagy-Becskerek, Szabadka (2).

Október 6.

Városok: Fiume, Szentes, Versecz.

Október 8.

Városok: Félegyháza.

Október 10.

Városok: Csongrád.

Hat óra alatt zászlókat, három napon belül jelvényeket szállít legjobban és jutányosan «Victoria» zászlógyár, VI., Andrássy-ut 1.

VIDÉK.

Felkérjük vidéki tudósitóinkat s lapunk tisztelt barátait: sziveskedjenek az Egyetértés szerkesztőségét minden választási készülődésről, mozgalomról, jelölésről táviratilag vagy levélben értesiteni, hogy minél kimeritőbb tudósitásokat közölhessünk az országban immár mindenütt megindult választási mozgalmakról.

EGYHÁZ.

Egyházmegyei közgyülés.

A *pesti ref. egyházmegye* mai közgyülésén a többek között egy, a budapesti egyházat, különösen pedig a budapesti ref. egyháznál szolgáló vallástanárokat nagyon közelről érdeklő fontos ügy került tárgyalás alá. Nem csodálkozunk azon, ha az egyházmegyei közgyülés csak keresztül siklott ezen a fontos kérdésen és határozathozatal helyett bizonyos jogi kérdések tisztázására utalt. Ez más szóval annyit jelent, hogy a pesti egyházmegye egymaga ezt a kérdést meg nem oldhatja.

Arról van ugyanis szó, hogy a Budapesten szolgáló vallástanárokat, kik lelkészi szolgálatot is teljesitenek, a lelkészi karba felvegyék-e vagy ne?

Azok előtt, kik a református egyházban érvényben levő ugynevezett paróchiális jogot nem ismerik, különösnek tünhetik fel ez a kérdés. Már pedig minden különössége mellett is ugy van a dolog, hogy a magyar ref. egyházban azok a lelkészek, kiket valamely gyülekezet rendes lelkészévé meg nem választott, nem tekintetnek lelkészeknek. Segédlelkészek ezek csak és ha elnyomorodnak vagy elhalnak, családjaik minden segély nélkül a legnagyobb nyomornak és elhagyatottságnak vannak kitéve. Épen ezért azelőtt a segédlelkészek nem is alapitottak családot mindaddig, mig rendes lelkészekké nem lettek. A viszonyok azonban az idővel változtak. Ma már nem csak Budapesten, de a vidéken is vannak olyan lelkészek, kik a lelkészi szolgálaton kivül különösen a vallás-tanitással foglalkoznak.

És hogy az ilyen lelkészekre nagy szüksége van a ref. egyháznak, mutatja az a körülmény, hogy a nagyobb gyülekezetek rendszeresen szervezik ezeket az ugynevezett hitoktatói állomásokat. Ez a szervezet azonban eddig még csak odáig haladt, hogy rendes javadadalommal igyekeztek ellátni a vallástanitással foglalkozó segédlelkészeket. Jogilag azonban ezek az emberek valósággal a levegőben függenek. Kilökik maguk közül a tanitók, tanárok egyaránt, nem fogadja be kebelébe a papi testület, holott pedig ennek a terhét könnyiti, vagy helyesebben, nagy részben hordozza. Nem akarjuk kicsinyelni egy három-négyszáz lélekből álló gyülekezet lelkészi állását, de azt hisszük, hogy ennél a budapesti *kóbanyai, zuglói, rózsa-utczai* segédlelkészek s a többi budapesti és a többi vidéki ugynevezett *hitoktatók* sokkal fontosabb, sokkal szélesebb körü poziczíót foglalnak el a nélkül, hogy jogi állásukat tekintve, még csak meg is közeli hetnék a legkisebb falu rendes lelkészét.

Az uj viszonyok uj munkakört teremtettek és ha ezt a munkakört siet a ref. egyház megfelelő erőkkel betölteni, akkor siessen arra is, hogy minél előbb szabályozza ezeknek az uj erőknek jogi állását. Ugyde ezt máskép nem teheti, minthogy a nagy gyülekezeteket részekre osztja; akkor meg lesz a parochia, meg lesz a parochiális-jog és sem a *pesti*, sem a többi egyházmegyék nem utasithatják ki kebelükből a nagy és terhes munkát végző vallástanitással foglalkozó lelkészeket.

A közgyülésről különben a következőket jelenti tudósitónk:

A *pesti* ev. ref. egyházmegye dr. *Freysinger* Lajos és *Szántó* János esperes elnöklete alatt a *Lónyay*-utczai ref. gimnázium disztermében ma kezdette meg ez évi rendes közgyülését.

A közgyülést 9 órakor nyitotta meg Szántó János esperes buzgó imája.

A tagok igazolása után *Szántó* János esperes bejelentette, hogy egyházi főjegyzővé: *Mády* Lajost, egyházi tanácsbiróvá pedig: *Földvary* Lászlót, az egyházmegye e két kiváló derék tagját választották meg.

Az esperesi jelentés részletesen beszámol az egyházmegye elmult évi állapotáról. A presbiteriumok, egy-két egyház kivételével, a törvény kivánalmainak megfelelően vannak rendezve. A leltárak azonban nagyon eltérők és hiányosak, miért is czélszerü lenne a konventet felkérni, az egyházkerület utján egységes leltár- és vagyonkönyv-minták elkészitésére. Az évi számadásoknál egyébként mindenütt emelkedett a mérleg, egy egyház kivételével. Az istentiszteleteket vasárnap kielégitően, nagy ünnepnapokon pedig oly tömegesen látogatják a hivek, hogy a templomok nem elég nagyok a hivők befogadására. Törvénytelen házasságok száma csökken, különösen a vidéken. A *rákospalotai* egyház pénzzé tett fővagyonát, 212.700 korona értékben a pesti hazai első takarékpénztárnál tőkésitették.

A nagy gonddal készitett jelentést a közgyülés tudomásul vette.

Kerületi képviselőkül megválasztották: *Darányi* Gyula és *Kontra* Kálmán világi, *Mády* Lajos és *Benkő* István egyházi tagokat.

Földvary László egyház-számvevői számvizsgáló terjesztette be ezután jelentését. A 28 egyház gondnokából, kik számadásaikat beküldötték, felmentendőnek véleményez 25-öt, a többiek pótlásokra utasitandók. Az egyházak összes bevétele az elmult évben 451.612 korona, kiadása 269.694 kor. volt. Az összes vagyon 1,666.464 korona, teher 1,154.975 korona. A templomi adakozások összege 8114 koronát tett ki.

A gyülés a jelentést tudomásul vette, s a felmentvényt megadta az illetékeseknek.

Dr. *Szabó* József inditványára elhatározták, hogy jövőben a számszéki jelentést kinyomatják a gyülést előzőleg.

Molnár Sándor a tanügyi bizottság jelentését terjesztette elő, melyet a közgyülés azzal vett tudomásul, hogy a tanitás a törvény kivánalmainak megfelelőleg nyolcz, illetve tiz hónapig tartson a népiskolákban. Az ismétlő iskolákat illetőleg a rendezésre vonatkozólag uj javaslattételre utasittatott a bizottság.

Benkő István beterjeszti az egyházmegyei tanitóegyleti jelentést. Tudomásul vették.

Mády Lajos a budapesti ev. ref. egyházközség felterjesztését olvassa, melyben 200.000 koronás kölcsön ügyének jóváhagyását az elnökség megbizásával kéri. A kérelemnek helyt adtak s az egyházmegyei elnökséget felhatalmazták, hogy az ügylet létrejötte után a jóváhagyást eszközölhesse.

Nagy vitát idézett elő a budapesti állandósitott vallástanárok azon kérelme, hogy a lelkészi karba felvétessenek. A közgyülés tekintettel arra, hogy a vallástanárok jogi helyzete még nincs tisztába hozva, kérelmezőket elutasitotta.

A *pomázi* egyház iskolájának államositását czélzó kérvényét, *Máday* Lajos előadó előterjesztése alapján alaki hiányok miatt visszautasitották.

Egyhangulag fogadták el *Benkő* István előadó ajánlásához képest a felsőborsodi egyházmegyének «Zsinati legfontosabb teendőink» czimü átiratát.

A közgyülés egyhangu és nagy lelkesedéssel kimondotta, hogy az 1848 évi XX törvényczikk végrehajtását illetékes helyen sürgetni fogja.

Több apró ügy elintézése után az ülés két órakor véget ért.

Délután az egyházmegyei törvényszék tartott ülést, a melyen több közigazgatási és fegyelmi ügyet intéztek el.

Egyházkerületi közgyülés.

Az egyházi és a napilapok sokat foglalkoztak már a budapesti egyetemen felállitandó *protestáns fakultás* kérdésével. Szőnyegre került ez az ügy a *tiszáninneni* ref. kerületnek most folyamatban levő *sárospataki* közgyülésén is. A közgyülés azonban vagy nem akart, vagy nem tudott ebben az ügyben érdemleges határozatot hozni, mert azt véleményadás végett letette az egyházmegyékhez. Azt hisszük, hogy ha a kerület nem tudott feleletet adni e fogas kérdésre, a megyék még kevésbbé lesznek abban a helyzetben, hogy megtörjék ezt a kemény diót.

De épen ez a körülmény azt mutatja, hogy ezt a kérdést nem a szükség érzete vetette fel. A protestánsokat ugyanis sérti az, hogy a katkolikus theológiának fakultása van az egyetemen, nekik pedig nincs. Ez a sérelem aztán arra a különben logikus gondolatra vezette őket, hogy ők is követeljék a protestáns fakultás felállitását. De nem gondolták meg azt, hogy minő következményei lehetnek annak, ha ez az egyenjoguságra támasztott követelés kielégitve lesz. A kerületek theológiai intézetei mindenesetre eltörpülnének, elnéptelednének a protestáns fakultás mellett és épen ezért aztán a papnevelés fontos ügye lassankint egészen kivül esne az egyház hatáskörén. A protestáns fakultás pedig egy olyan függeléke lenne az egyetemnek, mely csak ujabb és ujabb sérelmeknek lenne kiapadhatlan forrása. Épen ugy járnának vele a protestánsok, mint a püspökök főrendi tagságával. Mit ér ez a *titulus* is, ha nincs meg hozzá a kellő *vitulus*? Épen azért ezt a sérelmet, mint az igazgatótanács javasolja, a katholikus fakultásnak is törlésével kellene orvosolni. Egy ilyen ilyen irányu mozgalomnak meg lenne a maga jogos alapja, kielégitené a szükségérzetet is és többet használna a liberálizmusnak, mint egy olyan protestáns fakultás, melynek esetleg csak a neve lenne protestáns. Ha azonban érzik a protestánsok a mostani papnevelés hiányát, a maguk erején is könnyen tudnak rajta segiteni, ha akarnak. Van most a két egyháznak, a református és evangelikus egyháznak, ha jól tudjuk, hét theológiai intézete. Vonja csak össze ezt a hét intézetet akár a *debreczeni*, akár az *eperjesi* vagy a *budapesti* főiskolákban, egyszerre meglesz a kivánt protestáns fakultás és nem lesz semmi ok arra, hogy mint egy szegény szolgalegény kopogtasson a budapesti egyetem fényes palotájának kapuján.

A sárospataki közgyülésről, ezeknek előrebocsátása után, a következőket jelentjük olvasóinknak:

A *tiszáninneni* ev. ref egyházkerület ez évi rendes közgyülését tegnap nyitotta meg *Kun* Bertalan püspök egyházi és *Bernáth* Elemér világi elnök.

Jelen vannak a közgyülésen a többek között: Meczner Béla és József, Csoma József, gróf Vay Tihamér, Naményi Gyula, Szathmáry Király Pál, dr. Kovács Gábor, Nemes Lajos stb. világi képviselők; az egyháziak közül Kun Bertalan püspökön kivül: Fejes István, Tóth Dániel, Irányi Ferencz, Vadászy Pál, Nagy Pál, Nagy Ignácz, Gecsey Antal, Homoki Antal, Ruszkay Gyula, Sághy Sándor, Józsa Antal, Szabó Endre, Ujj József, Veres Samu, Jármy József tanárok és a kerület jegyzői.

Kun Bertalan püspök az ülést megható imával nyitotta meg.

Az ülés megnyitása után első sorban a tavaszi ülés alkalmával elintézetlen ügyek kerültek tárgyalás alá.

A *sárospataki* állami tanitóképezdei vallástanárság ügyében kimondotta a gyülés, hogy bár óhajtandó volna egy külön lelkésztanárt alkalmazni, de az ezzel járó terhnek nem elégségesek arra, hogy egy egész embert lefoglaljanak. Épen ezért e tanszék felállitását arra az időre halasztják, a mikor a gimnáziumnál tervbe vett külön vallástanári szék fel fog állittatni.

Tárgysorozat rendjén olvasták a budapesti egyetemen fölállitandó protestáns fakultásra vonatkozó javaslatát az igazgató tanácsnak, melyben azt inditványozza, hogy ne uj protestans fakultás állittassék fel, hanem még a meglevő katholikus fakultás is töröltessék.

Fejes Istvánnak nagy aggodalmai vannak a budapesti egyetemen felállitandó papképző-intézet iránt. Ez idő szerint ő nem tudná mérlegelni, milyen lenne az a szellem, melyben ott theologus ifjaink neveltetnének; vajjon a jogegyenlőségnek ez a külső bizonyitéka nem lenne-e veszedelemmel egyházunk szellemére; vajjon a nagyvárosban képzett és nevelt ifjak, megszokva a nagyváros fényét és igényeit, jól éreznék-e majdan magukat — kikerülve az életbe — az egyszerü, szegényes falusi paplakokban. Ő a saját megrontásával nem kivánja a jogegyenlőséget, s kéri az egész ügyet a zsinathoz áttétetni.

Zovanyi Jenő ezzel szemben kifejti, hogy arra egyáltalában nem lehet reményünk, hogy a közel jövőben, vagy valaha a katholikus egyetemi fakultás el fog töröltetni, a melyet némelyek csak azért kivánnának, mert a theologiát, katholikust és protestánst egyaránt, nem tartják tudománynak s az egyetemre valónak. Hivatkozik a külföldi egyetemek példájára, még az orosz dorpáti egyetemre is, ahol a paritás és jogegyenlőség e tekintetben is mindenütt meg van és kifejezésre jut. Ő tehát lelkesedéssel csatlakozik a sárospataki theologiai kar véleményéhez s nem féltve a vidéki theolog. akadémiákat az elsorvadástól, arra is utal, minő viszonyt gondol ő a budapesti fakultás és a vidéki akadémiák között megfelelőnek. Ezzel a papképzés reformját is érintette s a vidéki akadémiákon három évre szállitaná le a tanulmányi időt s a filozófiát kihagyná a papképzés köréből.

Bernáth Elemér nagy hatással emelte ki, hogy ő a hamisitatlan protestáns szellemet egyáltalában nem félti a budapesti katholikus theologiától. *Radácsy* György inditványára az egész kérdést megvitatás és hozzászólás végett áttették a lelkészi értekezletekhez és egyházmegyékhez.

A Vay-Mocsáry-alap egyik (a sárospataki) főiskola czéljaira felhasználandó felének miként való kezelésére, nézve a pénzügyi bizottság azon véleményét fogadták el, hogy a 200.000 koronának hatszázalékos kamata évnegyedenként szolgáltassék be a főiskola pénztárába.

A főiskola gazdasági választmányának jelentése szerint a Bárczay-alap, mely 1813-ban keletkezett, 1901. évre eső kamata kiadható s az Antalfy László segédtanárnak ki is adatott (126 forint)

A lelkészi nyugdijintézet ügyében kiküldött bizottság jelentése szerint 40 évi szolgálat után lenne a lelkésznek fizetése a nyugdijintézet részéről biztositva s e czélra 470.000 korona évi jövedelemre volna szüksége a felállitandó nyugdijintézetnek.

A gyülés erre nézve kimondja, hogy nem hozzávetőleges, hanem szakértői számitásra volna szükség, azután meg a megfelelő tőkének előteremtéséhez saját erejükből még akkor sem volnánk képesek, ha mindenféle eddigi gyámintézeti tőkét és fizetést magába olvasztana is az uj nyugdijintézet, azért sürgetik az 1848 XX. törvényczikk harmadik szakaszának megvalósitását s e czélból az egész ügyet átteszik az egyházmegyékhez azon véleménynyel kapcsolatban, hogy csak a nevezett törvényczikknek végrehajtása segithetne ugy a protestáns lelkészek nyugdijügyén, mint a prot. hiveknek rendkivüli egyházi megadóztatásán.

Épen ezért ennek a törvényczikknek a végrehajtása ügyében a kerület feliratot intéz a zsinathoz.

A közgyülés a legnagyobb örömmel vette tudomásul a sárospataki tanári karnak azt az alapitó-levelét, mely szerint a tanári kar a saját filléreiből, a főiskola versenyképességének megtartása és függetlenségének biztositása végett, egy nagyobb alapitványt tesz, melynek kamatai tiz év mulva már felhasználhatók lesznek a főiskola közszükségleteinek fedezésére. Egyházkerületi gyülés ezzel kapcsolatban, a gömöri és az alsóborsodi egyházmegyék felterjesztésére, kimondja, hogy egy általános gyüjtést fog megindítani az iskola volt tanitványai és barátai körében, hogy egy a Vay-Mocsáryéhoz hasonló nagyobb alapitvány alkottassék. Tiz év legyen a gyüjtés ideje, s annak gyümölcse csak azután tétessék le alapul. Azért a fentnevezett két derék egyházmegye inditványát átteszik a pataki főiskola tanári karához és igazgatótanácsához, hogy készitsenek javaslatot a kivitel módozataira nézve.

A sárospataki, miskolczi, rimaszombati főgimnázium igazgatóinak jelentése szerint a pataki főgimnáziumba beiratkozott 450 növendék, a miskolcziba 430, a rimaszombatiba 406. Tehát a két kisebb gimnázium is majdnem elérte már a patakinak létszámát.

A pataki iskoláról szóló jelentésnél örömmel vették tudomásul, hogy az iskola szőlője a földmivelési miniszteriumtól visszakerül ez évi október 31-én a főiskola tulajdonába, mely mintegy 4000 forint évi jövedelmet hajt.

Az ülést folytatják.

UJDONSÁGOK.

— szept. 25.

— *Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése szept. 30-án lejár, hogy azokat mielőbb megujitani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.*

Előfizetési árak:

Egész évre	40 k.	— f.
Negyedévre	10 „	— „
Egy hóra	3 „	60 „

Különös figyelembe ajánljuk, hogy hazánk legszebb és legtartalmasabb divatlapjának: a *„Divatszalon“*-nak kiadóhivatalával kötött szerződésünk értelmében *előfizetőink* e lapot *kedvezményes áron*: egész évre 8 koronáért, félévre 4 koronáért, negyedévre 2 koronáért rendelhetik meg. Az előfizetési dijak az *Egyetértés* előfizetésével egy utalványon beküldhetők.

— *Személyi hir.* Gróf *Goluchowski* külügyminiszter Meránból Bécsbe érkezett.

— **Fejedelmi vendégek Gödöllőn.** *Lipót* és *György* bajor herczegek ma délben Visegrádról hosszabb időzésre Gödöllőre érkeztek. A herczegek délután vadászi mentek. A *toszkánai* nagyherczeg tegnap és ma három szarvast ejtett el.

— *A czárné fehér udvara.* Párisból érdekes dolgot jelentenek. A franczia nők megtudták, hogy *Miklós* czár felesége különös előszeretettel viselkedik a fehér toilette iránt. Igy történt, hogy Compiégne termeiben csak ugy világitottak a szebbnél-szebb fehér ruhák. *Loubet* asszony három drága fehér ruhát csináltatott ez alkalomra. Egy brocatot, egy atlaszt és egy fehér alapu pompadourt. A miniszterek és diplomaták nejei szintén fehérbe öltöztek. Beavatott körökben beszélik, hogy a czárné odahaza maga rajzolja le toilettejeit, a melyeket az udvari szabó szigoruan az ő utasitásai szerint késziт el.

— **Egy herczegi pár válópöre.** A botrány-krónika könyvét érdekes fejezettel gyarapitja egy olasz herczegi pár válópöre. A válópört *Avarna* herczeg, az athéni olasz követ inditotta felesége: *Dolgorucki* herczegnő ellen. A herczegnő az orosz uralkodóházzal is rokonságban van és családja egyike a föld legrégibb arisztokrata-családjainak. A törvényszék itéletében kimondotta a válást és megvonta a herczegnőtől három gyermekének neveltetési jogát Határozottan megállapitotta a *házasságtörést*, sőt utasitotta az állami anyakönyvvezetői hivatalt, hogy a herczegnő *legutolsó gyermekét*, a mely a herczeg hosszas távollete idején született, mint *törvénytelent* jegyezze be.

— *Tolsztoj Leo agyonhallgattatása.* A krakói lapok — mint onnan irják — egy körrendeletet közölnek, a melyet az orosz czenzura központi hivata intézett az oroszországi lapokhoz és folyóiratokhoz, tilalom alá vetve minden közleményt, mely *Tolsztojtól* ered vagy reá vonatkozik. Az orosz lapoknak e szerint a jövőben tilos lesz Tolsztojról tudomást szerezni. Se munkáit ki nem adhatják, se pedig semmi olyasról tudomást nem vehetnek, a mi Tolsztoj-jal összeköttetésben van. Az orosz czenzurának ez az agyonhallgatási stratagémája azonban vajmi kevéssé vehet erőt Tolsztoj szellemének messzeterjedő hatalmán.

— **Német katonák ünnepeltetése Triesztben.** A Khinából visszatért német keletázsiai zászlóalj tisztjeinek tiszteletére ma Triesztben — mint egy távirat jelenti — a 97-ik gyalogezred tisztikara diszebédet adott. Az ebéden résztvettek a többek között *Succováty* hadtestparancsnok, a katonai hatóságok fejei és nagyszámu notabilitás. Az első pohárköszöntőt Succováty mondta, örömét fejezvén ki a fölött, hogy a német hadseregbeli bajtársakat vendégekül üdvözölheti. Felköszöntőjét a német császárra mondott és lelkesen fogadott hoch-chal fejezte be. *Förster* őrnagy erre azt felelte, hogy a zászlóalj teljes tudatában van annak a kitüntetésnek, a melyben az osztrák császár és a magyar király részesiti, a ki Bécsben szemlét fog tartani a zászlóalj fölött és lelkesült hoch-al végezte szavait *Ferencz József* császár és királyra. Succováty gratulált a zászlóaljnak az eléje tüzött feladat sikeres megoldásához és azon elismeréshez és kitüntetéshez, melyben a tiszteket a legfőbb haduruk részesitette, erre a német tengeri zászlóalj és ennek érdemes parancsnoka Förster őrnagy egészségére üritette poharát. Ez utóbbi pedig Succovátyra és a 97. gyalogezredre mondott felköszöntővel felelt. Miután *Stannius* német konzul hangsulyozta, hogy annak a hajónak a neve, a melyen a khinai harczosok megérkeztek, jó omen a német-osztrák-magyar szövetségnek a késő utódok koráig való fenmaradásához és miután Ferencz Ferdinánd főherczeget felköszöntötte, a felköszöntők sorát a 97. gyalogezred ezredparancsnoka zárta be, valamennyi jelenlevő vendég egészségére üritvén poharát. A porosz katonák Triesztből zászlót visznek Bécsbe és erre nézve — mint Bécsből táviratozzák — a király elrendelte, hogy a német-keletázsiai zászlóalj lobogóját mig Bécsben lesznek, a Hofburgban őrizzék. A német zászlóalj zászlóvivő százada egy osztrák-magyar vezérkari tiszt vezetése alatt porosz katonazenével fog a Hofburgba felvonulni. A fogadásra és diszkivonulásra vonatkozó intézkedésekben legfelsőbb rendeletre változások lesznek. A sorfalat képező csapatok számát 4243 emberről 4951-re emelték, A 26. számu gyalogezred zenekara a Schwarzenberg-téren fog diszben állást foglalni. Három század az Albrecht-kaszárnyába fogja kisérni a német zászlóaljat. A fogadásnak kizárólag katonai jellegére és különösen a déli pályaudvar szük terére való tekintettel a hivatalos katonai személyiségeken kivül csak a német nagykövetség, a szász és bajor követség tagjai, a sajtó képviselői és a német egyesületek küldöttségei jelenhetnek meg a perronon.

— *Nyolczvan milliós örökség.* Rómában — mint egy távirat jelenti — ma bontották fel a tegnap elhunyt *Torlonia* Anna Maria herczegnő végrendeletét. A herczegnő hagyatéka 80 millió lirát tesz ki, a mi most részben rokonai, részben ama jótékony intézetek között kerül felosztásra, melyeket az elhunyt herczegnő apja alapitott.

---

mellett, tudta már, hogy keresztapja most mindjárt elhallgat és kezével megsimogatja kopasz fejét. Ült, hallgatta a felolvasást, és elképzelte magában azt az embert, Uz országából. Ez az ember nagy volt és meztelen, szeme olyan iszonyu nagy, mint Krisztusé a szentképen, hangja pedig, mint azé a réztrombitáé, melyet a katonák a sátrakban fujnak.

És ez az ember egyre nőtt, növekedett, elérte már az eget, fekete karjait a felhőkbe mélyesztette, szétszakitotta és ijesztő hangon kiáltott:

„Miért adatott a világosság a fáradtnak és az élet a szomoru szivünek?“

Foma megijedt és fölrezzent; az álom elrepült, hallotta keresztapját, a ki szakállát tépdeste és finom mosolyával igy szólt:

— Nézd csak, mit merészel ez.

A kis fiu tudta, hogy keresztapja ezt az Uz országból való emberről mondta, és a mosolygás megnyugtatta. Nem fogja hát bedönteni az eget az az ember, rettenetes karjai nem tépik szét a felhőket. . . .

És Foma megint maga előtt látta azt az embert: ott ül a földön, testét férgek és poros fekélyek boritják, bőre gennyesedik. Már egészen kicsiny és szánalmas, csak olyan, mint a koldusok a templomajtó előtt. . . .

És igy szólt:

„És ki lehet igaz az isten előtt? És hogy lehet tiszta az asszonynak gyermeke.“

— Ezt istennek mondja — magyarázta nyomatékosan Majakin. — Hogy lehetek igaz, ha gyönge, husból való vagyok? Ez a kérdés az istenhez van intézve. . . . Mit szóltok hozzá?

És a felolvasó győzelmesen és kérdően nézett hallgatóira.

— Ez lett az ő osztályrésze, isten emberéé — válaszolták azok sóhajtva.

Majakin mosolyogva nézett rájuk és azt mondja:

— Csacska asszonyok. . . . Fektessétek inkább aludni a gyerekeket!

Ignácz mindennap eljött Majakinékhoz, játékot hozott fiának, hevesen fölemelte és magához szoritotta. Sokszor azonban elégedetlenül és nyugtalanul mondta:

— Mit nézel ugy, mint a marmotér? U-uh! Miért nevetsz olyan ritkán?

Komájának is panaszkodott:

— Félek, hogy Foma az anyjára üt. Olyan szomoruak a szemei.

— Korán nyugtalankodsz — válaszolt mosolyogva Majakin.

Ő is szerette keresztfiát, és mikor Ignácz egy szép napon kijelentette, hogy magához veszi Fomát, Majakin őszintén elszomorodott.

— Hagyd itt — kérte. — Nézd, a fiu hozzánk szokott, hiszen sirna.

— Majd abbahagyja . . . nem neked született az én fiam. Nálatok fülledt a levegő, olyan unalmas itt, mint valami ó-hitü kolostorban. Ez árt a gyereknek. És én sem érzem magam jól nélküle. Ha haza jövök, olyan üres minden. Nem is szeretek körülnézni. Hiszen csak nem hurczolkodhatom miatta át hozzátok . . . nem én vagyok az ő számára, hanem ő van számomra. Igaz-e? Megjött Anfissza testvérem, majd felügyel rája. . . .

Igy a fiut hazavitték apja házához.

Ott furcsa öreg asszony fogadta. Orra hosszu, hajlott volt, szája nagy és fogatlan, termete magas és széles volt, szürke ruhában, ezüstszürke hajjal, melyet fekete selyem főkötő födött.

Eleinte nem tetszett a gyereknek, sőt meg is ijedt tőle. . . . De mikor a ránczos arczban fölfedezte a fekete szemeket, melyek barátságosan mosolyogtak rá, rögtön ölébe simult.

— Szegény kis árvám — szólt a néni bársonyos hangon, mely reszketett az érzéstől, és szeliden simogatta arczát. — Hogy ide simul . . . édes kis fiam!

Volt valami különösen édes és lágy a becézésében, valami, a mi egészen uj volt Foma előtt, a ki kiváncsian és várakozással nézett az öreg asszony szemébe. Ez az asszony uj, eddig ismeretlen világba vezette be. Mindjárt első nap, mikor ágyba fektette, mellé ült és fölébe hajolva, igy szólt:

— Meséljek valamit, Fomuska?

És azután Fomát mindig az öreg néni hangjának bársonyos zengése altatta el, a mely tündéri világot tárt fel előtte. Szörnyeken győzedelmeskedő hősök, bölcs herczegnők és bolondok, a kik okosak voltak . . . uj, különös emberek csoportostul vonultak föl a fiu elbüvölt képzeletében, és lelke mohón telt el a nép költészetének egészséges szépségével.

Az öreg asszony emlékezésének és invencziójának a kincsei kimerithetetlenek voltak. Néha, mikor elaludt, Foma majd a mesebeli boszorkánynak látta, de a jó és kedves boszorkánynak, majd a bölcsek szép Vaszilisszájának.

(Folytatása következik.)

— *A szerb királyi pár és a miniszterek.* A *Corriere de la Sera*-nak táviratozzák Belgrádból tegnapi kelettel, hogy a királyi konakban tegnap furcsa jelenet volt a királyi pár és a miniszterek között. A kormány valamennyi tagja testületileg jelent meg a király előtt és a miniszterium nevében *Vuics* miniszterelnök kérte a királyt, hogy tegyen le szándékáról és ne proklamálja *Lunyevica* Nikodém hadnagyot, a királyné fivérét trónörökössé. Az audienczián Draga királyné is jelen volt. *Sándor* király a miniszterelnök szavaira ridegen csak ennyit válaszolt:

— Keresztülviszem akaratomat!

— De a nép akaratának is van sulya! — mondotta a miniszterelnök.

Itt közbevágott *Draga* királyné:

— Első szó a király szava!

Azzal *Draga* királyné karon fogta *Sándor* királyt és a királyi pár erősen becsapta maga után az ajtót.

— **Rökk Szillárd emlékezete.** A nagy emberbarátnak emlékét, a ki végrendeletében a budapesti Ranolder-intézetnek hatvanezer koronát hagyományozott, mint minden évben, ugy ez idén is kegyelettel ünnepelte meg az intézet. *Krizsán* Mihály pápai kamarás, az intézet igazgatója ünnepélyes gyászmisét mondott, melyben a tantestület tagjai és az intézet összes növendékei résztvettek.

— *Frigyes császárné szobra.* Berlinből táviratozza tudósitónk, hogy Vilmos császár a brandenburgi kapu előtt fel fogja állittatni Frigyes császárné szobrát. A megboldogult császárné szobrának talapzata és méretei teljesen ugyanolyanok lesznek, mint Frigyes császár szobra, a melylyel szemközt tervezik az uj emlékművet. A császár egy Olaszországban lakó német müvészt bizott meg a kivitellel.

— **Ezeréves rózsabokor.** A hildesheimi ezeréves rózsabokor egy idő óta nagyon visszamaradt a növésben és virágokat sem hozott. A szorgos vizsgálat folyamán kiderült, hogy a bokor tövén rengeteg pajzstetü élősködik. Először mésztejet használtak ellene, de az nem segitett a rózsafa baján. Aztán petroleummal kezelték s ez használt. Azóta a rózsabokor magához jött és teljes virágjában diszlik.

— *A turn-szeverini vasuti szerencsétlenség.* Bukarestben — mint egy távirat jelenti — még mindig igen nagy az izgatottság a Turn-Szeverin és Palota között történt vasuti szerencsétlenség miatt. A román vasutigazgatóság tegnap közzétette a román halottak és sebesültek listáját. Átlagos becslés szerint egy millió frankra rug a vasut kára, mert csak az elpusztult 25 vaggon értéke is megközeliti a félmillió frankot. A gyorsvonat postája, hat teli zsák, a melyekben hir szerint sok értéklevél volt, porrá égett. A sebesülteknek és áldozatok hátramaradottjainak adandó kártérités szintén nagy összeget tesz. Egy megmenekült gépész és egy fütő, a kik a petroleumvonatot kisérték, azt állitják, hogy a palotai forgalmi tiszttől a fékek megkettőzését kérték, de ez aggodalmukat fölöslegesnek találta és nem adatott több féket. Feltünő, hogy a hivatalos jelentésben nem tesznek emlitést a többi halottról, holott a gyorsvonat roncsai alatt is találtak két szénné égett, fölismerhetetlen halottat. Craiován hét Bécsbe szóló jegyet adtak ki s az életben maradottak közt már csak öt bécsi utas volt. Egy másik női holttest nyakán egy medaillont találtak, a melyben *magyar* fölirásu szentkép volt. Felismerhetetlen más három holttest is, ezek közt az egyik egy nőé, a másik egy gyermeké. A lapok a külföld megnyugtatására sürgősen kérik a halottak kilétének megállapitását. A vizsgálatot egyébként a román közmunka-miniszterium teljes alapossággal vezeti.

— **Sarah Bernhardt nevében.** Sarah *Bernhardt* a minap a következő levelet kapta Ohio államból, Cleveland városából:

«Asszonyom! Egy amerikai lap azt irja, hogy a franczia nyelv kihalófélben van, — erre az állitásra én az ön nevében válaszoltam. Az ilyen föltevés tudniillik minden igaz francziának szivébe vág, kiváltképen ha el van szakitva az otthoni földtől, ezért nagyobb nyomaték okából az ön ünnepelt nevében irtam czáfolatot. Válaszom a következőleg hangzik: A franczia nyelv az ég muzsikája; az olasz nyelv a föld zenéje; az angol nyelv az arany beszéde; a német nyelv pedig lovaknak való. Aláirás: Sarah Bernhardt. Reménylem, meg fog bocsátani merészségemért. Fogadja stb. C. Henry Muellaire.»

Sarah Bernhardt e levelet átadta a *Figaro*-nak, azzal a megjegyzéssel, hogy nem talál szavakat megbotránkozásának kifejezésére.

— **A déli vasut hadgyakorlati szállitásai.** A pécsi nagy hadgyakorlat befejezése után a déli vasutnak v lt feladatává a magyar kir. államvasutak Szigetvár, Szt. Lőrincz és Pécs állomásain berakandó csapatok részére 11 vonatot 489 teljesen felszerelt üres kocsival Barcson a magyar kir. államvasutaknak átadni s 4 vonatot 122 üres kocsival, 120 hadihidkészlet berakása czéljából a déli vasut üzemében levő barcs—pakráczi vasutnak Slatina állomáson rendelkezésére bocsátani, továbbá ugy Barcson, mint Tercsovaz-Suhopoljén is összesen 30 személykocsit és 30 katona-szállitmányokra berendezett teherkocsit tartalékban tartani. A Szigetvár, Szt.-Lőrincz és Pécs állomásokon berakott csapatokat a déli vasut 26 hadgyakorlati vonattal Barcsról Gyékényesre, Pettauba, Keszthelyre, Kőszegre, Sopronba és Bécsbe, 3 hadgyakorlati vonattal a barcs—pakráczi vasut Verőcze—Virovitieza állomására, a Slatina állomáson megrakott hadihid-készletet 4 vonattal Barcson át Pettauba szállitotta és egy ilyen vonatot Slatinán a magyar kir. államvasutaknak Budapestre való továbbitás végett adott át. A 120 hadihid-készletből álló utászvonatnak Slatinán éjjel való megrakása, tekintettel ezen helyi érdekü vasuti állomás korlátolt térbeli viszonyaira, a legkörültekintőbb előkészületeket és intézkedéseket igényelte, a mely feladatot a déli vasut vezető közegei a legokszerübben oldották meg, ugy, hogy a berakást a szakadó eső daczára a legrövidebb idő alatt akadálytalanul eszközölhették, a mihez egy ideiglenes homlokrakodó ponk létesitése és a pályaudvari, valamint a mellékvágányoknak 10 villamos ivlámpával való megvilágitása lényegesen hozzájárult. Az összes hadgyakorlati vonatok még pedig ugy azok, melyek üres kocsikat vittek, mint a csapatokkal megrakottak, a déli vasut vonalain, valamint az üzemében levő barcs—pakráczi és kőszeg—szombathelyi vasuton egész átfutásukban akadálytalanul és pontosan menetrendszerüen közlekedtek.

— **Gyilkosság.** *Zürichből* táviratozzák, hogy *St. Margarethen*-ben, a thuringani kantonban, tegnap éjszaka egy czipészinas meggyilkolta gazdáját. A gyilkos, a kit a vasutnál kézrekeritettek, bevallotta tettét.

— *Pestisgyanus eset egy franczia hajón.* A párisi tudományos klub egy gőzöst bérelt, hogy azon Marseilleből a Földközi-tengerre tegyen kirándulást. A kirándulóknak azonban Ajaccióból visszakellett térniök, mert a legénység közt három pestisgyanus megbetegedés fordult elő. A hajó ugyanis megelőzőleg Egyiptomban járt és visszajövet nem takaritották ki eléggé, mert a vizsgálat folyamán száz elhullott patkányt találtak a hajón.

— **Uj sziget.** Londoni lapok irják, hogy a japán tengerben egy uj szigetet fedeztek fel, mely az Ul-Long-Do sziget és Oki-Archipel közt fekszik, San-In-Do partja mentén, körülbelül 30 mértföld távolságnyira a partoktól. Az uj sziget két angol mértföld hosszu és ugyanoly széles.

— *A Kresz-féle léghajó. Kresz* mérnök, az ismert léghajós — mint Bécsből irják — tegnap délután folytatni akarta uj gépével felszállási kisérleteit. Az érdekes látványra nagy közönség rándult ki Unter-Trillnerbachba, a hol Kresz épitő-telepe van, de a kedvezőtlen szél megakadályozta a felszállást és a közönségnek meg kellett elégednie azzal, hogy Kresz bemutatta nekik uj gépét, melyet sárkány-repülőnek nevezett el. Kresz mérnök a legnagyobb bizakodással szólt a gépről, a melylyel a — modellek tanusága szerint — megoldotta a repülés problémáját. A sárkány-repülő — ugymond Kresz — oly biztosan fog szállani a levegőben, mint egy vitorlás csónak a vizen, sőt még könnyebben, mert a csónaknak a viz és a levegő együttes ellenálló erejét kell legyőznie, mig a repülőgép utjának csak a levegő az akadálya. Mindezen dicsekvésekkel persze nagyon furcsán harmonizál, hogy a géppel még sem lehetett felszállani.

— **Utczai harcz.** Köln egyik külvárosában a mult éjjel véres utczai verekedés volt. Husz korhely diák megtámadta az éjjeli őröket botokkal és késekkel. Az őrök is kénytelenek voltak fegyvereiket használni. A harcz folyamán mindkét részről több sebesült maradt a harcztéren. Végre a rendőrség közbelépett és tizenkét embert letartóztatott.

— *Mac Kinley gyilkosának elitéltetése.* Az amerikai elnökgyilkos, *Czolgosz* pőre gyorsan közeledik a fatalis bevégződéshez. A birák előtt — mint Buffalóból jelentik — Czolgosz sokat vesztett bátorságából és bünösnek vallotta magát, de az ügyész nem fogadta el ezt a vallomását, mert nem akarta a védőknek lehetetlenné tenni, hogy a gyilkos elmebetegségét bizonyitsák. Az esküdtek megválasztása két óráig tartott. Az ügyész hét percz alatt mondta el vádbeszédét. *Gailard* orvos a bonczolásnál tett tapasztalatokról, *Munter* és *Man* orvosok a halál okáról tettek jelentést. Az esküdtszék Czolgoszt az előre megfontolt gyilkosságban vétkesnek mondta. Amerikai törvény szerint ezt *villamossággal való kivégzéssel bünteti*k. A verdikt után az elnök kijelentette, hogy az itéletet csütörtökön fogja kihirdetni. A tárgyalást azután elnapolták.

— **Pestis Nápolyban.** A Stefani-ügynökség — mint Rómából táviratozzák — a következő kommünikét teszi közzé: A hétfőről keddre virradó éjjel a nápolyi prefektus táviratilag közölte a belügyminiszteriummal, hogy Nápolyban néhány pestisgyanus eset fordult elő, melyeket az egészségügyi hatóság csak e hó 23-án jelentett be neki. További eseteket e hó 24 én jelentettek be. Összesen *tizenkét eset fordult elő*, még pedig kizárólag a punto francoban dolgozó teherhordók közt, a kik ugy látszik, járványos vidékekről érkezett árukkal jutottak érintkezésbe. A helyi hatóságok azonnal megtették a legszigorubb intézkedéseket. A belügyminiszter megbizásából kedden az első vonattal a biztonsági szolgálat főfelügyelője, a bakteriológiai intézet igazgatója, továbbá a belügyminiszterium egészségügyi osztályának egy felügyelője a betegség konstatálásához és a járvány elterjedésének megakadályozásához szükséges eszközökkel Nápolyba utaztak. Már megtették a legerélyesebb profilaktikus intézkedéseket és elrendelték a betegeknek családjaiktól való elkülönitését, valamint mindazon személyek elszigetelését, a kikkel a betegek érintkezésben állottak, továbbá a punto francoban alkalmazott 500 munkás elkülönitését. Fertőtlenitették továbbá a punto francoban és környékén levő boltokat, valamint a betegek házait. A betegek ingóságait elégették, a patkányokat a csatornákban és a boltokban fojtó-gázok segélyével elpusztitották. A belügyminiszterium továbbá a párisi Pasteur-intézetben készitett *Sersin*-féle pestisszerumot hozatott és a pianozai laboratoriumban készült *Haffkin*-féle pestisanyagból jelentékeny mennyiséget küldött Nápolyba, azonkivül nagy mennyiségü fertőtlenitő fanyagot és folyékony kénsav-anchydritet. Végül oly orvosokat küldtek Nápolyba, a kiknek már volt alkalmuk a betegséget a külföldön tanulmányozni és kezelni. Tekintettel az emlitett intézkedések azonnal való energikus végrehajtására és arra, hogy eddig a városban nem fordult elő ujabb megbetegedés, bizton remélik, hogy sikerülni fog a betegséget lokalizálni és elnyomni.

— **Gyilkosságok.** Guntramsdorfban vasárnap este a téglavető munkások közt véres verekedés támadt. E közben a 29 éves *Horvart* János hátába ellenfele éles kést döfött. A boldogtalan ember a késsel testében futott haza s otthonn halva rogyott össze. Egy másik munkást, a 19 éves *Tosch* Józsefet ugy fejbe szurták, hogy szörnyet halt. A tetteseket, *Krautsack* Jánost, *Weber* Andrást, *Wugitsch* Andrást, *Buchfeller* Andrást, *Steiner* Jánost és *Schuster* Ferenczet letartóztatták.

— **Az automobil áldozatai.** Limburg tartományban Fauquemont mellett — mint Amsterdamból táviratozzák — egy automobil-baleset következtében szerencsétlenül járt hét katonatiszt: *Siegler* porosz alezredes és egy németalföldi vezérkari kapitány, a kik automobilon tartottak a hadgyakorlatokra. A vezérkari kapitány olyan sérüléseket szenvedett, hogy belehalt, Siegler alezredes állapota azonban megnyugtató. Mint egy hágai távirat jelenti, *Vilma* holland királynő és az anyakirályné táviratilag tudakozódtak a szerencsétlenül járt tisztekről.

— *Meggyilkolt iskolásleányka.* A pozsonyi rémtettre emlékeztető gyilkosság hirét hozza a távíró Prágából. Azt jelentik, hogy szombaton a sendrasi erdőben ismeretlen tettes megtámadott és meggyilkolt egy 12 éves iskolásleánykát, a ki Lippi községből kalácsot vitt Mezlesbe. A holttestet a gyilkos megcsonkitotta és elégette, ugy hogy a tett szinhelyén csak megszenesedett testrészeket találtak. A szinhely közelében egy odavaló iszákos embernek a kalapját találták, a ki azóta nyomtalanul eltünt.

— **Letartóztatott hazárdjátékosok.** *Bécsben* a *Hernals*-kerület egyik kávéházában, a melyre a rendőrséget figyelmessé tették, ma éjfél után tiz hazárdjátékost letartóztattak. A társaság többi tagjának sikerült kereket oldani. A letartóztatottak közt van két orvosnövendék, a többiek kereskedők és iparosok.

— **Hirtelen halálozások.** *Georg* Miklós mérnök felesége, a ki a gyöngytyuk-utcza 7-ik száma alatt lakik, tegnap délután látogatóban volt a Deák Ferencz-utcza 17-ik szám alatt. Ott hirtelen rosszul lett, összeeset és azonnal meghalt. Holttestét, a halál okának megállapitása czéljából, az orvostani intézetbe szállitották. — *Kara* Péter tegnap a verseny-utcza 22-ik szám alatt levő lakásán hirtelen rosszul lett és meghalt. Holttestét az orvostani intézetbe vitték.

— **Öngyilkos pénzügyőr.** Gombai István pápai születésü 19 éves pénzügyőri vigyázó ma délután 1/4 4 órakor a kis Svábhegy alatti pénzügyőri bódéban szolgálati fegyverével főbe lőtte magát. Azonnal meghalt. Tettének okát nem ismerik.

— *Szerelmi dráma Ujpesten.* Véres szerelmi dráma játszódott le ma Ujpesten a diófa-utcza 9. számu házban. *Kacskovics* Antal 24 esztendős czipészsegéd már hosszabb idő óta udvarolt Gies Mariska gyári munkásnőnek. A leány eleinte szivesen fogadta az udvarlását, különösen az tetszett neki, ha udvarlója ajándékokkal halmozta el. Kacskovics vett is neki szép ruhát, aranygyürüt, lakkczipőt, de anyagi helyzete nem engedte meg, hogy állandóan ajándékokkal beczézgesse a leányt. A leány utóbb egészen elhidegült tőle. Szivesen fogadta mások udvarlását is, különösen pedig a *Brandovszky* Jánosét, ki utóbbi időben mindennapos vendég volt nála. Megtudta ezt Kacskovics is s boszut esküdött a hütelen leány ellen. Revolvert vásárolt s ma egy elkeseredett pillanatban felkereste a leányt és lelőtte. A leány azonnal meghalt, a fiatal gyilkos pedig bejött a főkapitányságra s itt önként jelentkezett. Letartóztatták.

— **Csalás Hegedüs miniszter nevével.** Szenzácziós letartóztatás történt a napokban a fővárosban. *Pekáry* Ferencz rendőrkapitány letartóztatott két intelligens családból származó fiatal embert. Az egyik *Waldmann* Jenő, a ki a fővárosnál volt hivatalnok, de több szabálytalanság miatt fegyelmi uton elmozditották az állásából. A másik *Kálmán* Károly magánhivatalnok, a ki egy előkelő fővárosi czégnek volt a könyvvezetője. Ez a két ember levelek alá hüen hamisitotta *Hegedüs* Sándor kereskedelemügyi miniszter nevét és országgyülési képviselőket, nevesebb mágnáscsaládokat, társadalmunk több szereplő emberét csalták meg igy. Részint a maguk számára, részint koholt nyomorgók számára gyüjtöttek könyöradományokat. A minisztert egy képviselő figyelmeztette arra, hogy ajánlólevéllel két fiatal ember koldul. A miniszter, a kinek természetesen semmi tudomása nem volt az esetről, azonnal jelentést tett a rendőrségen, a hol a legjobb detektiveket mozgósitották. Pár nappal ezelőtt azután elfogták a két szélhámost. A saját bevallásuk szerint néhány ezer koronát csaltak igy össze. A rendőrség folytatja ellenük a nyomozást, mert nincs kizárva, hogy a két fiatal ember lelkét egyéb szélhámosság is terheli.

— **Összefogdosott csavargók.** Az utóbbi időkben veszedelmesen elszaporodtak a fővárosban a foglalkozás- és lakás nélküli gyanus emberek, a kik állandóan veszélyeztetik a közrendet. Tegnap a rendőrség két kerületben is tartott razziát. A VII. kerületben 70 embert fogtak össze. 57-et igazolás után lakás és foglalkozás keresésre utasitottak, 8-at a tolonczházba kisérték, 3-at lezártak, 2-őt elbocsátottak. A VI. kerületben, a városliget területén 88 embert szedtek össze. 16-ot rendőri eljárás alá vettek, a többit lakáskeresésre utasitották.

— **Eletunt kocsifényező.** *Suringer* Rezső kocsifényező az este tömő-utcza 27. sz. házban levő lakásán főbe lőtte magát. A mentők sulyos sebével a Rókus-kórházba vitték. A feleségével rossz viszonyban élt és ezért követte el az öngyilkosságot.

— **Csuz és köszvény** ellen elismert legkitünőbb szer a *Zoltan-féle kenőcs*. Ára 2 kor. *Zoltan Béla* gyógytárában, Bpest, V., Séta-tér-u. és Szabadság-tér sarkán.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **Vilmos császár mint mükritikus.** *II. Vilmos* császár ujból jelét adta, hogy a müvészet dolgaiban is erősen autokrata hajlamai vannak. A császári nem tetszés ezuttal *Hoffmann* Lajos épitészeti tanácsost, a berlini városi épitészt sujtotta, a ki a legutóbbi müvészeti tárlaton kiállitotta azoknak az épületeknek tervezeteit, melyekkel legközelebb a várost szépiteni akarja. A tervezetek általános feltünést keltettek és nagy volt a meglepetés, a mikor a zsüri Hoffmannt csak a kis aranyéremmel jutalmazta. Most kiderült, hogy a zsüri az épitésznek a nagy aranyérmet szánta, de a császár nem hagyta jóvá ezt a kitüntetést, mert mint kijelentette, a berlini városi épitészeti tanács müvészeti iránya nem felel meg az ő izlésének.

— **A Kammermayer-emlék.** A kerepesi-uti köztemető legujabb diszes emlékmüve: a Kammermayer-siremlék immár elkészült és a főváros képzőmüvészeti bizottsága ma át is vette. A siremlék a Deák-mauzoleumtól balra levő disz-sirhelyek közt első helyen áll. Impozáns méreteivel valamennyi körülötte levő siremlék közül kiválik. Az emlékmüvet a főváros költségén emelték, méltó emlékeül Kammermayer Károlynak, a székes főváros első polgármesterének. A hatalmas mü *Donáth* Gyula szobrász alkotása és méltóan sorakozik a müvész többi hasonló müve mellé. A müvész előtt müve megalkotásánál első sorban az az eszme lebegett, hogy a főváros hálás megemlékezését kell megörökitenie. Ezt a feladatot a hozzá illő komolysággal oldotta meg. Magas, piramis alaku, széles oszlopokon nyugszik a polgármester mellszobra. Az oszlophoz illeszkedő padon pedig a főváros történelmét szimbolizáló női alak ül, a ki megkoszoruzza a történelemnek Kammermayer emlékét megörökitő lapját. A négy és fél méter magas emlékmü széles T alaku, magyar gránitból készült talapzatból emelkedik ki. Széles, lekeritett plintuszból nő ki a piramis, mely a mellszobrot hordja. A márvány-piramis renaissance-kori magyar stilusban van tartva. Anyaga szürkés-rózsaszinü horvátországi márvány. Jobbról és balról a piramist két kerek támpillér veszi körül, melyek pilaszterekben végződnek. Egyik pilaszter a főváros márványba vésett czimerét viseli, a másikon ez a felirás van: *Emlékének emelte a székes főváros közönsége.* Elől a talapzathoz széles ivben hajló márványpad simul. Ezen ül az emlékmü bronz főalakja. Mátyás király korabeli öltözetü nőt ábrázol, széles, nemes redőkben lehulló ruhában, fején a városi falkoronával. Szép feje balra néz, fölfelé a mellszoborhoz. Haja két fonatban hullik alá vállára. Jobb keze a padon nyugszik az irótollal, melylyel az imént irta be a polgármester érdemeit a padhoz támasztott hatalmas foliánsba. Az emléksorok igy hangzanak: «Az egyesült székes fővárosnak első polgármestere volt. Hatalmas fejlődésének, magyarosodásának vezére, negyven évi hü szolgálat után diszpolgára.» A jelképes alak balkeze borostyánágat tart a könyv fölé. A közel négy méter magas oszlopon nyugvó, életnagyságnál nagyobb mellszobor hiven adja vissza Kammermayer Károly érdekes arczát. Mély komolyság, szilárd akarat és lelkes tüz fejeződik ki ezen az arczon, melyben a müvész egész tudását fejtette ki. A képzőmüvészeti bizottság *Matuska* Alajos polgármester elnök és *Berzeviczy* Albert vezetésével délután 4 órakor jelent meg teljes számban a siremléknél, a hol Donáth Gyula szobrász adta meg a szükséges felvilágositásokat. A bizottság egyhangulag elismerését fejezte ki a sikerült alkotás fölött a müvésznek, a ki a temetőnek már annyi szép müvet alkotott. Donáth müvészetét különben épen most ismerteti a Studio czimü angol müvészeti folyóirat több képpel. A szemle után a bizottság a köztemető igazgatósági irodájában felvette az átvételi jegyzőkönyvet és ezzel a hivatalos aktus véget ért. Az emlékmü ünnepélyes leleplezése a jövő hónap folyamán lesz.

— **A szerencsecsillag.** A magyar szinházban derekasan készülnek az uj regime bemutatkozására, s ha az előjelek nem csalnak, ugy *Leszkay* András *A szerencsecsillag* czimü angol operettel valóban a legszerencsésebb csillagzat alatt kezdi müködését. A három felvonásos darabból, a melynek zenéje a dallamosság dolgában fölötte áll *Caryll* minden más operettjének, annyira haladtak az előkészületek, hogy ma teljes zenekarral és az egész ujszerü világitási effektusokkal meg tarthatták az első házi főpróbát. Mig az előadó személyzet érthető lelkesedéssel fárad a szinpadon, serény munka folyik a szinház szabómühelyében és festőtermében. A keleti kosztümök *Márkus* Gézának kiváló stilérzékkel megrajzolt vázlatai után készülnek, és pazar pompájuk s ötletes bizarságuk kedves meglepetést igér. A darabban sok a tánc, s az igazgatóság külön balletkart szerződtetett a *Szerencsecsillaghoz*, a mely a szinház régi gárdájának tagjai közt *Ledofsky* Gizellát, *Sziklai* Kornélt és *Boross*-t foglalkoztatja vezető szerepekben, mig az uj társulat erősségeit *Bolgár* (Basch) Nellit, *Tomcsányi* Rusit és *Turcsányi* Olgát szintén jó szerepekben látja először a közönség.

— **Csillag Teréz tanár.** Dr. *Váradi* Antal, az orsz. szinmüvészeti akadémia igazgatója előterjesztést tett a kultuszminiszteriumnak, a melyben kifejti, hogy az akadémiába való tömeges jelentkezések és nagyszámu felvételek folytán egy párhuzamos osztály felállitása vált szükségessé, a melybe a szinpadi gyakorlat tanitására uj tanári állást kell szervezni. Ehhez és dr. Váradi ajánlata szerint ezen állásnak *Csillag* Teréz, a vigszinház müvésznője által való betöltéséhez a kultuszminiszter megigérte hozzájárulását *s igy a kinevezés néhány nap mulva perfekt lesz*, mely után a müvésznő rögtön megkezdi heti 3 órán át szinészpedagógiai müködését.

— **A Kisfaludy szinház nyomora.** Az ó-budai Kisfaludy szinháznak ama tagjai, a kik tagjai az országos szinészegyesületnek, ma délelőtt küldöttségileg jártak *Halmos* János polgármesternél, s elpanaszolva neki nagy nyomorukat, arra kérték, hogy segitsen rajtuk, mert alig van betevő falatjuk. Legalább annyit juttasson nekik valahonnét, a mivel elutazhatnak a fővárosból. *Halmos* polgármester igen szivesen fogadta a szinészdeputácziót, jóakarólag meghallgatta panaszukat, s megigérte nekik, hogy módot fog találni segitésükre.

— **Szulamit — utoljára.** A magyar szinház müsorának egyik legvonzóbb darabja, a *Szulamit*, mely eddig 141 előadást ért meg, e hónap 27-én, pénteken, utoljára kerül szinre, ezzel a szinház egyik legnagyobb sikert aratott énekes darabja véglegesen lekerül a repertoireról. A pénteki előadáson Absolon szerepét *Hegyi* Izsó, a szinház uj tagja fogja énekelni. Ezen az előadáson bucsuzik el a közönségtől *Sötér* Izabella, a ki október elsején megválik a szinháztól.

TUDOMÁNY ÉS IRODALOM

— **Telekkönyvi mintatár.** A telekkönyvi tisztviselők országos egyesülete fölhivást bocsát ki, hogy az ismert telekkönyvi irók: Sági János és Vajda Adolf által irt: *Telekkönyvi mintatár* czimü munkát az érdeklődők rendeljék meg. A szakkörökben rég óhajtott munka, a telekkönyvi bejegyzések egyöntetüségét czélozza. A terjedelmes munka ára 7 korona, a mit részletekben is fizethetni. A megrendeléseket az egyesülethez (Budapest, V., alkotmány-utcza, törvénykezési palota) kell intézni.

— **Német természettudósok gyülése.** A német természettudósok és orvosok Hamburgban tartott hetvenharmadik gyülésén a két főcsoport mai közös ülésében — mint Hamburgból jelentik — az elnök közölte, hogy 1902. deczember 10 és 14-ike között Kairóban egyiptomi orvostudományi kongresszus lesz a khedive védnöksége alatt. Oly intézményről van itt szó, melyet időről-időre megujitanak, hogy az egészségügy kérdéseit, melyek a Keletre nézve oly sürgetők, megbeszéljék. A gyülést *Virchow* mint diszelnök vezette. A legközelebbi gyülést Karlsbadban fogják megtartani.

A Kisfaludy-társaság ülése.

A nyári szünet után ma délután tartotta első ülését a Kisfaludy-társaság, szépszámu közönséget csábitva az akadémia első emeleti termébe.

Az ülést *Beöthy* Zsolt elnök nyitotta meg, a ki a nyári szünet után szivesen üdvözölte a társaság tagjait s óhajtotta, hogy annak a jó erőnek és jókedvnek, melyet a vakáczióban szereztek, a társaság munkássága is hasznát lássa. Üdvözli a közönséget is és kéri, őrizze meg továbbra is eddig tanusitott érdeklődését. *Kisfaludy* gnómái között van egy, mely ezt mondja: «A jelen csak haboz, a jövő pedig itél.» De buzditani igazán csak a jelen tud. A nagyközönség meleg érdeklődése buzditólag hat a társaság munkásságára s ezért kéri a további érdeklődést. Ezután *Vargha* Gyula főtitkár a folyó ügyekről tett jelentést.

A felolvasók közül elsőnek *Szana* Tamás lépett a felolvasó asztalhoz, hogy megtartsa székfoglaló értekezését *a modern tájképről*. Hogyan emelkedett a modern tájkép a mai jelentőségére, fejlődésének melyek a főbb mozzanatai s minő irányban halad napjainkban? Ezeket a kérdéseket teszi fel Szana s ezekre felel kimeritően mai székfoglaló előadásában, a mely bizonysága, hogy e jeles aesthetikusunk mily alapos ismerője a képzőmüvészeteknek s mennyi szeretettel csügg thémáján.

Elsőbben is kifejtette, hogy a tájkép eleinte csak az alakos kompoziczióк és képmások hátterének élénkitésére szolgált. Azután ismerteti a természetnek a primitivek egyrészénél megnyilatkozó kulturáját, majd azt a feltünő közönyt, melyet a meztelen test hatalmas vagy kecses formáinak hódoló nagy olasz képirók mutattak a tájkép iránt. Megemlékezik *Poussin* heroikus tájképéről a hangulatkeltés első igazi mesteréről: *Ruysdael*-ről, s arról a kártékony hatásról, melyet a klasszikus iskola tanai gyakoroltak a tájképfestészetre, feleslegesnek hirdetve a természet életének behatóbb, szeretetteljesebb tanulmányozását. Érdekes jellemzést kapunk a történeti tájképről, mely nem egyéb, mint «müvészeti hazugság», s mely utóljára is a természethez való visszatérésre inditja az öntudatosabb képirókat. Ez a visszatérés először az angol *Constable*-nél s utána a fontainebleaui iskola festőinél nyilatkozik meg pregnánsabban. Szana nagy szeretettel mutatja be ezeket, a mult század közepén élt nagy franczia tájfestőket s müveikből igyekszik levonni a tájfestés törvényeit. Ezek a müvészek — mondja — saját énjüket, saját lelki világukat igyekeztek tájképeikben megszólaltatni, előttük a tájkép többé nem *jelenet*, hanem *lelki állapot*. Ebből a tételből kiindulva párhuzamot von a lirai költő s a tájfestő eljárása közt s arra, a müvészeti kritikáiban már évek óta hangoztatott következtetésre jut, hogy minden igazi tájfestő lirikus, s a tájkép nem más, mint a festőmüvészet lirája. A tájkép — szól — ép ugy, mint a lirai vers, előadásának őszinteségével, igazságával hat, de azért bizonyos fokig még is sejtelmes marad Munkát, foglalkozást ad a néző fantaziájának. A festő, ki minden apróságot egyenlő szeretettel gondoz, ép oly unalmassá válik, mint a költő, ki mindent elmond. A felolvasó hazai tájfestőink közt Mészölyt tartja a magyar tájfestészet legkiválóbb képviselőjének. Ama nagy tájfestők közül való volt — mondja — kik szivükön át látták a természetet. A felolvasás utolsó része az impresszionistákkal, luministákkal és a stilizálókkal foglalkozik, kik által a legujabb irányok érvényesülnek a tájfestészetben. Az impresszionisták s főleg a luministák már nem mint álmodozók, hanem mint kutatók tekintenek a természetbe s müveik ezért nem is gyakorolnak mélyebb hatást kedélyünkre. Ezeknél a müvészeknél hiányzanak az élesen megkülönböztető, individuális vonások s ugy hasonlitanak egymáshoz, mintha megannyian ikertestvérek volnának. Csodáljuk az ügyességüket, de szivünket hidegen hagyják, mert müveikben nem poezist, hanem tulzó analizist nyujtanak. Már pedig — rekeszti be felolvasását Szana — az igazi tájképet nem az előadás külső eszközei teremtik meg, hanem megteremti a müvész *érező szive.* Nem a szinerő, hanem a poeta piktorok voltak és lesznek mindenkor a tájkép igazi mesterei.

Az éljenzéssel fogadott előadás után *Beöthy* Zsolt szép beszéd kiséretében nyujtotta át a tagsági oklevelet Szana Tamásnak. «Az ön életében — ugymond — a mely folytonos lánczolata a hü kötelességteljesitésnek, csak egy szünórát ismerek és ez a *szünóra* értekezéseinek első gyüjteménye, mely a *Szünórák* czimet viseli. Szana meghatottan köszönte meg az üdvözlést, s szép szavakban fejezte ki háláját a kitüntetésért, hogy a legrégibb magyar irodalmi társaság tagjává választotta.

Ezután Vargha Gyula szavalta el *Lévay* Józsefnek Hiu remény czimü melancholikus, megható költeményét. *Kozma* Andor bemutatta *Szabolcska* Mihálynak öt uj költeményét (Dal a vajszivü jegyzőről, Lányszokás, Egyedül, Vallat a kis fiam . . . és Őszi ének.) A pompás költeményeket lelkesen megtapsolták. Végül ismét Vargha Gyula mutatott be néhány részletet Kivi Elek finn iró Falusi vargáék czimü bohózatos népszinmüvéből *Popini* Albert forditásában.

A felolvasó ülést zárt ülés követte.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A margitszigeti posta megszünése.** A székesfőváros III. közigazgatási kerületéhez tartozó Szent Margitszigeten «Budapest—Margitsziget» elnevezés alatt müködő időszaki posta- és távirdahivatal e hó 30 án megszünik és a Szent Margitszigetet a Budapest 3. sz. posta- és távirdahivatal kézbesitési kerületébe osztják be.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A magyar épitőmesterek egyesületének** épitőmesterek szakosztálya csütörtökön délután 6 órakor saját helyiségében (Ferencziek bazára) ülést tart.

— **A budapesti népoktatási kör** e hó 26 án csütörtökön d. u. 3 órakor a magyar tudományos akadémia egyik termében választmányi ülést tart.

SPORT.

— **Budapesti lóversenyek.** Holnap ujra megnyilnak a városligeti lóversenytér kapui: kezdetét veszi a tizenegy napos őszi meeting. A fáradt telivérek, melyek május eleje óta hol itt, hol ott szaladgálnak, már ideérkeztek Bécsből, s rendes napimunkájukat ma már itt végezték. A budapesti publikum, daczára a sok meglepetésnek, most is érdeklődéssel tekint a meeting elé, nem akar tanulni a bécsiektől, a kik ezt a különben érdekes sportot, immár teljesen figyelmen kivül hagyják. Duzzadt tárczákkal, mázsás reményekkel vonul ki holnap a versenytérre, de hogy hogyan fog hazatérni onnan, azt megmutatják a következő napok. Hivei vagyunk a lóverseny-sportnak, de gyülöljük a totalizatőrt, a könnyelmü és nyerészkedő emberek temetőjét. Mert itt nálunk nem a sport kedveért megy lóversenyre a közönség, hanem a totalizatőr kedveért. Ebben van minden bizodalma, minden reménysége és a dolog vége rendszerint az, hogy bizalmában csalatkozik, reménysége elhagyja. De azért mégis játszik a totalizatőrön. Ezen a veszedelmes betegségen valahogyan segiteni kell. Meg kell rendszabályozni a totalizatőrt s ezen felül meg is kell adóztatni, mint a hogyan ez Francziaországban történik. Ez elől az eszme elől különben, mint értesülünk, a kormány se zárkózik el.

A meeting elég érdekesnek igérkezik. Főfutamai szeptember 26-án az *őszi kisérleti verseny*, 28-án a *Prince of wales-handicap* s az őszi *kanczadij*, 29-én a *St. Leger*, október elsején az *őszi handicap*, s a *kétévesek államdija*, 3-dikán a *Hatvani dij*, 6 dikán a *Lovar-egyleti dij*, 8-án a *Földmivelésügyi miniszter dija*, 10-én a *Totalizatőr Handicap* és 13-án a *Szent László-dij*.

A holnapi nap főszáma az *Őszi kisérleti verseny*, melyen a három és kétévesek első klasszisa találkozik. Tavaly *Haiderose* nyerte meg *Carasco* és *Nézz rám* ellen. Most azt hisszük *Nero* viszi el a tizezer koronás dijat, rá veszedelmes *Perlasz* és *Ladon* lehet. Programmon szerepel: 1. *Nursery handicap.* 2. *Kétévesek eladóversenye.* 3. *Őszi kisérleti verseny.* 4. *Államdij.* 5. *Eladóverseny.* 6. *Gödöllői-dij.*

Jelöltjeink a következők:

I. *Hajnalka—Chatterbox*
II. *Saskia—My Lady*
III. *Nero—Perlasz—Ladon*
IV. *Kartal—Sobri*
V. *Glendor—Testőr*
VI. *Passepartout—Quota.*

— **Győzelem- és nyeremény-statisztika.** Az istállótulajdonosok között az idén eddigelé legtöbbet nyert lovaival *Péchy* Andor 256.075 koronát, utána *Szemere* Miklós következik 202.040, báró *Üchtritz* 192.120, báró *Springer* 166.038, gróf *Degenfeld* 151.930, Mr. *Blondine* 125.890, báró *Harkányi* Andor 125.570 koronával. A lovak közül legnagyobb összeget nyert *Falb* 151.350 koronát, utána következnek: *Belvedere* 115.680, *Carasco* 110.500, *High Leicestershiere* 70.000, *Mágnes* 67.000 koronával. Az apamének közül *Matchbox* ivadékai nyertek legtöbbet, utána *Dunure*, *Zsupán*, *Bona Vista* ivadékai következnek. A zsokék között első helyen *Taral* áll 72 győzelemmel, utána *Adams* következik 61 győzelemmel, *Wilton*-nak 34, *Morgan*-nak 28, *Cleminson*-nak 26 győzelme van.

— **Uj amerikai zsoké.** *Wilton*, a *Metcalf*-istálló zsokéja megválik az istállótól s lovag *Wiener Weltennek* fog lovagolni. A *Metcalf*-istálló hir szerint *Tommy Buns* kaliforniai zsokét szerződtette, a kit Amerikában jobbnak tartanak *Taralnál* is.

— **A magyar uszó-egyesület** ez évi október hó 26-án, szombaton, délután 1/2 3 órakor a csömöri-uti pályán országos athletikai versenyeket rendez, melyeknek feltételei és sorrendje ez: I. *100 yard futás.* (junior.) Oly futók részére, kik ily távon első dijat még nem nyertek. I. ezüst, II—III. bronzérem. II. *Magas ugrás* juniorok részére. I. ezüst, II—III. bronzérem. III. *804 m. futás* juniorok részére. I. ezüst, II—III. bronzérem. IV. *Távugrás* juniorok részére. I. ezüst, II—III. bronzérem. V. *1609 m. futás* Egyleti csapatverseny, tetszés szerinti, de legkevesebb 4 futóval. Győztes azon egylet, kiknek futói a beérkezés sorrendjében a legkisebb pontszámot érik el. I. csapat nagy ezüst, II. ezüst, III. bronzérem. VI. *Sulydobás* juniorok részére. I. ezüst, II—III. bronzérem. VII. *300 yardos futás* juniorok részére. I. ezüst, II—III. bronzérem. VIII. *Diszkoszvetés* juniorok részére. I. ezüst, II—III. bronzérem. IX. *3218 m. futás handicap.* I. nagy ezüst, II. ezüst, III. bronzérem. Nevezés vasárnap október 21-ike este 8 órakor.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— *Mac Kinley gyilkosa.* *Newyorkból* táviratozzák: *Czolgoszt* tegnap az itélet kihirdetése után visszakisérték börtönébe. A villamos kivégzés valószinüleg már holnap, csütörtökön lesz. — *Goldmann* Emmát azért bocsátotta szabadon a biróság, mert nem tudott arra bizonyitékot szerezni, hogy *Mac Kinley* meggyilkolására *Goldmann* Emma közremüködésével összeesküvés jött létre.

— **Kettős kivégzés.** Holnap reggel 7 órakor kettős akasztás lesz Prágában. Egy testvérpárt: *Szlenicek* Antalt és Venczelt fogja kivégezni a prágai hóhér. A halálra itéltek tavaly nyáron testvérük és anyjuk segitségével meggyilkolták atyjukat. Mikor ma a törvényszék elnöke tudatta a gyilkos testvérpárral, hogy már csak istennél van számukra kegyelem, egykedvüen fogadták. A törvényszék udvarán felállitották a két akasztófát és közéjök magas deszkafalat róttak össze, hogy a halálra itéltek ne lássák egymást a vesztőhelyen.

— **Katonai biróság panasza.** *Schulcz* Miksa berlini nagyiparos, birodalmi és városi képviselő a mult napokban a *Waldeck*-egyesület gyülésén előadást tartott a *gumbinneni pörről*, a melyben egy katonát elegendő bizonyitékok nélkül halálra itéltek. Előadásában a többi között kijelentette, hogy sajnálatos dolog, ha a katonai biróság a fegyelem föntartása érdekében nem törődik a nép jogérzetével. Azután arról beszélt, hogy az elitélt katonának remélhetőleg sikerülni fog a törekvése, hogy pörét revideálják. Fejtegetései miatt most a katonai biróság tagjai *becsületsértésért* följelentették a birodalmi képviselőt, az első hadtest parancsnokságának, a mely, mint nekünk irják, *meginditotta ellene az eljárást*.

— **Letartóztatott kereskedő.** Nagy föltünést keltett a nyáron, hogy *Mátrai* Tivadar Erzsébet-téri kereskedő eltünt a fővárosból. Eltünését többféleképen magyarázták és csakhamar bebizonyosodott, hogy azért menekült el, mert sógora *Lévai* Mór nevére kilencz darab váltót hamisitott. A váltóhamisitó ellen körözőlevelet adtak ki s ennek lett is foganatja, mert *Mátrai* Tivadart Párisban felismerték s *letartóztatták*. Ma hozták Budapestre; ügyében dr. *Puskariu* vizsgálóbiró vezeti a vizsgálatot.

— **Bukott kereskedők.** *Szeybold* Ferencz füszerkereskedő tizennyolczezer korona tartozással csődbe jutott. Hitelezői bünös manipuláczíót sejtettek és feljelentették a budapesti büntető törvényszéknek, a mely ma *vétkes bukás* miatt *két napi fogházra* itélte. — Ugyancsak ma itélkezett a törvényszék *Kohn* Adolf felett is, kinek a Ranolder-utczában volt pálinkamérése. Huszonnyolcz ezer forint passzivával jutott csődbe. A törvényszék ma *Keszits* Antal védő meghallgatása után *vétkes bukásban* mondotta ki bünösnek és elitélte *három heti fogházra*. Az ügyész felebbezett az itélet ellen.

— **Az arabs büne.** Néhány év előtt vetődött Budapestre *Said Mahmut* s itt keleti szőnyegekkel kereskedett. A nyáron baleset érte a becsületes arabust. Kézi kocsijával elgázolt a Lipót-körut és váczi-körut torkolatánál egy öreg asszonyt. Ezért meggyült a baja a magyar igazságszolgáltatással, mert az ügyészség *gondatlanságból okozott sulyos testi sértéssel* vádolta meg. Ma volt az ügyben tárgyalás *Szabó* Géza elnöklete alatt. A tárgyaláson nagy bajban volt a jó *Said Mahmut*, mert magyarul csak egy pár szót tudott eddig megtanulni. Igy hát németül vallatta az elnök s ki is vette belőle, hogy mohamedán vallásu s Alexandriában született.

— Van-e vagyona? — kérdezte tovább az elnök.

— Igen, Arábiában.

A birák elmosolyodtak erre a kijelentésre, alkalmasint azért, mert ugy gondolták, hogy az már majdnem mindegy, hogy a holdban vagy Arábiában van e birtoka. Az elnök be is diktálta a jegyzőkönyvbe:

— Irja be jegyző ur a jegyzőkönyvbe, hogy nincs vagyona a vádlottnak.

Ezután a bizonyitási eljárásnak kellett volna következni, de a szemtanu és a sértett fél nem jelent meg. A vizum repertum is keveset bizonyitott, mert az orvos csak annyit konstatált, hogy két hónap multán az elgázolt asszonyon már nem találta nyomát a sérülésnek. Az ügyész erre *elejtette a vádat*, a törvényszék pedig *beszüntető határozatot hozott*. *Mahmut*, mikor megértette, hogy rendben van a dolga, homlokához emelte jobb kezét, ugy köszönt a biróknak.

— **Román sajtóperek.** *Kolozsvári* levelezőnk táviratozza, hogy az odavaló sajtóbiróság ma tárgyalta gróf *Lázár* alügyésznek a nagyszebeni *Tribuna* ellen *rágalmazásért és becsületsértésért* inditott pörét. Az *Albini*-féle sikkasztási bünperben ugyanis gróf *Lázár* Miklós kir. alügyész *Jancut haramia* vezérnek nevezte. A nagyszebeni *Tribuna* e kifejezésért heves támadást intézett gróf *Lázár* ellen, holtak megsértésével vádolta és *hienának* nevezte. A megsértett kir. ügyész a sajtóbirósághoz fordult elégtételért, a mely a mai tárgyaláson *Baltest* vétkesnek mondotta ki a rágalmazásban és becsületsértésben.

Déván holnap tárgyalják *Scurtu* János és *Novacoviciu* György izgatási perét, a mely már két év óta huzódik. A két agitátor a czebei temetőben *Jancu* sirjánál fellázitotta a románokat a magyarok ellen. A vádlottakat dr. *Vlad* és dr. *Hosszu* dévai ügyvédek fogják védeni. A dévai és szászvárosi románok körében nagy érdeklődés mutatkozik a tárgyalás iránt.

TÁVIRATOK.

Belgrád, szept. 25. Illetékes helyről a leghatározottabban minden alapot nélkülözőnek jelentik ki a külföldi sajtóban egy trónörökös állitólag küszöbön álló kinevezéséről terjesztett összes hireket és kijelentik, hogy a trónörökölés kérdése eddig egyáltalán nem képezte bármely diskusszió tárgyát az illetékes tényezők közt.

Madrid, szept. 25. Hire jár, hogy miniszterválság van kitörőben, mert Verangua tengerészeti miniszter kijelentette, hogy a kincstár mostani állása nem engedi meg a flotta szaporitását.

Washington, szept. 24. A kabinet ma a kölcsönösségi szerződésekről tanácskozott és abban állapodott meg, hogy megvárja a kongresszus további eljárását. Roosevelt nyilatkozatai világosan bizonyitják, hogy határozott hive a kölcsönösségi szerződéseknek.

Athén, szept. 25. György király Bocidescuhoz, a román kirándulók vezetőjéhez intézett táviratban örömének adott kifejezést a román diákoknak Görögországba jövetele felől. Mindinkább valószinü az a hir, hogy Károly román király és a görög király kölcsönösen meglátogatják egymást. Az itteni sajtó helyt ad annak a hiresztelésnek, hogy Görögország és Románia között katonai egyezmény jött létre és nem tartja valószinütlennek, hogy ilyen egyezmény csakugyan létrejött.

A transzváli háboru.

München, szept. 25. A „Münch. Allg. Ztg.“ egy fokvárosi távirata jelenti: Hiteles forrásból jelentik, hogy *a búrok egy ujabb betörés után hivatalosan annektálni fogják a Fokgyarmatot és Natált,* hogy igy keresztülvihessék a gondosan előkészitett általános afrikander-fölkelést. Kruitzinger, De Wett és Botha egyszerre vonulnak be a Fokföldre és Natálba. Arról már érkezett hir, hogy Kruitzinger bevonult a Fokföldre s megverte Murray ezredes hadoszlopát.

London, szept. 25. Kitchener jelentése szerint szeptember 16-ika óta elesett 29, megsebesült 16, fogságba esett 350, megadta magát 48 búr. Zsákmányul esett 17.800 töltény, 1000 ló és 56 szekér. Az ellenségnek a vryheiti kerületben való mozgolódása következtében segédcsapatokat küldtek Natálba, a hol Littleton tábornok megtette a kellő intézkedéseket. Az angol csapatok Dewettsdorp, Myburg, Fouche és Ladysmith környékén üldözik *az ellenséget, a mely áttörte az angolok körülzáró vonalát és dél felé Bretford környékére vonult,* a hová Gornige és Grau tábornokok követik. *Sheeper és Theron makacsul kitérnek az angol csapatok elől.*

London, szept. 25. A Reuter-ügynökség jelenti Majesfonteinból 25-iki kelettel, hogy a southerlandi kerületben sok farmer csatlakozott Maritz és Smiths kommandójához. Napról-napra több jel vall arra, hogy *a háboru legujabb eseményeinek szinhelye Fokföld lesz.* Malan Oranjeban tanácskozott De Wett-tel és most Southerland felé tart. Coper őrnagy megtámadta Theront, a ki 22-én Truwstól délre mintegy 100 emberrel átlépett a vasuti vonalon. A harcz eredménye nincs eldöntve. Scheeper Mairingsspoorton át keresztül vágta magát északnyugat felé. Egy farmert hoztak ide, a kit azzal vádolnak, hogy hamis információkat adott az angoloknak és ennek köszönheti Theron, hogy átkelhetett a vasuti vonalon.

London, szept. 25. A Reuter-ügynökség jelenti Pretóriából: Vagy tiz búrvezért, a kik szeptember 15-dike óta angol fogságban vannak, Dél-afrikából való örökös számüzetésre itéltek. Ugyanez az ügynökség jelenti Bloemfonteinból tegnapról: Az élelmi szereket igen szüken hozzák ide és azok a szükségleteknek nem megfelelők, a miből sok baj származik. Nquutuból (Zuluföld) jelentik e hó 23-áról: Egy nagy búr csapat Botha vezénylete alatt *Dejagersdriftből jövet e hó 21-én áthaladt Nquutun és a Khandi hegynek Transvál felé eső oldalán ütött tábort*

HÁZASSÁG.

— **Eljegyés.** Dr. *Gáspár* Elek tanár, eljegyezte Budapesten *Szibenliszt* Ida kisasszonyt, *Szibenliszt* Gyula bájos leányát.

— **Esküvő.** Dr. *Czirfusz* Dezső san-remói osztrák-magyar alkonzul és közegészségügyi tanácsos a belvárosi főplébánia templomban tegnap vezette oltárhoz *Giovanelli* Dóra grófnőt. Az esküvő a családi gyászra való tekintetből szük családi körben folyt le.

GYÁSZROVAT.

Dr. Matuska Péter volt országgyülési képviselő temetése ma délután 3 órakor ment végbe óriási részvét mellett Liptó-Szent-Miklós melletti vosztoki családi birtokán. A végtisztességen ott volt a megye és az egész környék minden előkelősége. Jelen voltak: *Szmrecsányi* főispán, *Joob* alispán, *Kubinyi* Árpád, *Rakovszky* István és *Angyal* József volt orsz. képviselők, a *Mikó*, *Medveczky*, *Plathy*, *Barczay*, *Berzeviczy*-családok stb. A jelzálogbankot, a melynek az elhunyt alelnöke volt, dr. *Beck* Gyula igazgató vezetése alatt tizenkét tagu küldöttség képviselte. A ravatalt száznál több koszoru fedte. A koporsó felett *Bachát* Dániel budapesti evangelikus esperes és a részlaki evangelikus lelkész — az utóbbi tót nyelven — mondottak kegyeletes szavakat, mire a koporsót leeresztették a sirba. A nyitott sirnál dr. *Beck* Gyula tartott még beszédet.

Schwott Lénárd 1848/49-es honvédhadnagy, a ki 1848-ban a bécsi «Aulistakból» alakult tiroli vadászzászlóaljjal hazánkba jött, a hadjáratot végig küzdötte, e hó 23-án elhunyt Budapesten.

Molnár Zoltán m. kir. posta- és távirda segédtiszt e hó 22-én este 8 órakor elhunyt Kisvárdán.

Dr. Feledi Ferencz nyugalmazott járási és tb. vármegyei főorvos, e hó 15-én délelőtt elhunyt Balassa-Gyarmaton 69 éves korában. Mint orvos a nagy kolerában emberfeletti munkát végzett s ezen idő óta rendkivüli népszerüsége volt. Temetése e hó 17-én volt délután 3 órakor.

A közönség köréből.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator kitünő sikerrel használtatik

vese-, húgyhólyag-, húgydara- és köszvénybántalmak ellen, vizeleti nehézségeknél, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Kapható ásványvizkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.

Budapesten, főraktár Édeskuty L. urnál.

Van szerencsénk az érdekelt körök figyelmét a következő most megjelent s a képviselő-választások előtt igen fontos munkára felhivni:

Országgyülési képviselőválasztás

és

curiai biráskodás codexe.

Kiegészitve az **összeférhetlenségi és mentelmi jog, a parlamenti reform** kérdéseivel, az uj házszabályokkal, **az összes törvényhatóságok választási fuvardij-szabályrendeleteivel, a választókerületek és választók statisztikájával** stb.

Hivatalos adatok felhasználásával irta:

Dr. SZIVÁK IMRE

országgyülési képviselő, ügyvéd.

Ára tartós vászonkötésben 12 korona.

Kapható az „ATHENAEUM“ irodalmi és nyomdai részvénytársulatnál és minden könyvkereskedésben.

Telefon 58—83.

Hunyadi zászlógyár

VIII., Hunyadi-utcza 27.

Késziti a legfinomabb 100 drb zászlót 150 cm. gyapot szövetből, felirattal, rojt, bojt, festett nyél aranyozott lándzsával drbját	1 frt 80 kr.
200 cm. nagyságu szövetből teljesen felszerelt zászló darabját	2 frt — kr.
1000 drb egyes toll, levél és felirattal	10 frt — kr.
1000 drb kettős toll, levél és felirattal	15 frt — kr.

Minden 100 drb zászló rendelés után, mely készpénzben fizetve lesz, 25 drb ingyen mellékeltetik. 42150

Vérgyógyitás

Hemopátia.

Ezen uj eredeti gyogymód rendkivüli jó sikerrel lesz alkalmazva köszvény, asthma, sziv-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, sulyos ideg-, vér- és bőrbajoknál. Biztos védelem szélhüdés és elmezavar ellen. 14 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be. E gyógymód megalapitójának és egyedüli képviselőjének 41531

Dr. Kovács J. egyet. orvostnak (Hemopata) rendelő intézete van

Budapest, V., Váczi-körut 18. sz. alatt.

Rendelés naponta 9—1 és 3—6-ig. — Dijazott levélre válaszol. — Betegeket intézeten kivül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymódja.

Szájpadlás nélküli fogak.

Fölöslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás

WELLNER GYULA spec. a szájpadlás nélküli müfogak készitésében.

VI. kerület, Andrássy-ut 38. szám. 41988

Zászlókat

és zászlórudakat

teljesen elkészitve legolcsóbban

Neumann és Mannheim faárugyár

VIII., Örömvölgy-utcza 38—40. ajánl. 42247

TROPON a legkiválóbb fehérjekészitmény.

Megbecsülhetetlen mindama betegségekben, melyekben bőséges és könnyen emészthető táplálékra van szüksége a betegnek. Nélkülözhetetlen táplálék mindazoknak, akik olyan bajokban szenvednek, melyek a rendes ételekkel való táplálkozást nehézzé vagy lehetetlenné teszik. Kapható minden gyógyszertárban és gyógykereskedésben.

100 gramm ára 1 korona 20 fillér. 41350

Aktuális a választásokra!

A GYÜLEKEZETI JOG

..... irta .....

Dr. Rényi József.

FONTOSABB FEJEZETEI: Korlátozások a gyülekezetekben való részvétel tekintetében; a békésen és fegyvertelenül való gyülekezés; a gyülekezetek államrendészeti joga; a bejelentés, a betiltás, az engedély; a vezetőség jogai és kötelességei; a hatósági feloszlatás joga; az illetékes hatóságok; kivételes állapotok; a gyülekezeti szabadság biztositékai stb. stb.

Ára 4 korona.

Kapható és megrendelhető:

LAMPEL RÓBERT

(Wodianer F. és Fiai)

cs. és kir. udvari könyvkereskedésében

BUDAPEST,

Andrássy-ut 21

KÖZGAZDASÁG.

Berlin, szept. 25. A *német birodalmi bank* kimutatása szeptember 22-ikéről: *Aktivák*: Érczkészlet árfolyamképes német pénzben, aranyrudakban, vagy külföldi érmékben, fontját 1392 márkával számitva 941,627.000 (+12,367.000), márka, birodalmi pénztárjegyek 26,297.000 (+246.000) márka, más bankjegyek 11,073.000 (+385.000) márka, váltótárcza 932,382.000 (+ 13,114.000) márka, lombardkövetelések 64,876.000 (+ 198.000) márka, értékpapirok 7,716.000 (+2,030.000) márka, egyéb aktivák 103,895.000 (+ 9,134.000) márka. — *Paszszivák:* Alaptőke 150,000.000 márka (változatlan), tartalékalapok 40,500.000 márka (változatlan), bankjegyforgalom 1.172,603.000 (+ 14,949.000) márka, egyéb napról-napra esedékes kötelezettségek 692,703.000 (+ 21.696.000) márka, egyéb passzivák 32,060.000 (+ 829.000) márka.

Gabonavámok és kereskedelmi szerződések.

(Az *Egyetértés* tudósitójától.)

München, szept. 24.

Kél nap óta gyülésezik városunkban Közép-Európa legtekintélyesebb egyesületeinek egyike, a *Verein für Socialpolitik*. A mai ülés napirendjére gazdasági kérdés, a gabonavámok és kereskedelmi szerződések kérdése volt kitüzve, mely iránt általános élénk érdeklődés uralkodott az egyesületnek ugy német, mint osztrák tagjai részéről. A kérdés aktualitása oly nagy számban vonzott a gyülésterembe, melyben a gyülést tegnap megnyitották és az első napon üléseztek, hogy szüknek bizonyult és sokkal nagyobb termet kellett megnyitni. A nagyfontosságu kérdésnek, mely ugy volt formulázva, hogy *milyen hatása van a jelenlegi kereskedelmi politikának s mi a czélja a jövő kereskedelmi politikának?* több előadója volt, a kiknek előadását a legnagyobb érdeklődéssel és figyelemmel kisérték.

Dr. *Lotz* Münchenből és *Schumacher* Kölnből két teljesen eltérő szempontból indultak ki, s ugy tárták föl a kérdést egész terjedelmében. Mig dr. *Lotz* főkép a kérdés szocziálpolitikai oldalával foglalkozott s azt fejtegette, hogy a tervezett német agrárvámoknak milyen hatásuk lesz Németország gazdasági életére, kivitelképességére és belpolitikai viszonyaira s arra a konklúzióra jutott, hogy *a tervezett vámemelést el kell ejteni*, addig *Schuhmacher* jóformán csak futólag érintette a *gabonavámokat* kijelentvén, hogy azok megfelelnek a német termelési költségeknek, s inkább a *technikai tarifa-kérdésekkel* s azoknak a német kereskedelmi politikához való viszonyával foglalkozott. *Lotz* egészen uj érvekkel védelmezte a maga álláspontját. Rámutatott arra, hogy az agrármozgalom tulajdonképen csak 1896-ban, tehát két évvel az 1894-ik évi kereskedelmi szerződések megkötése után, indult meg, akkor, mikor a takarmányhiány és állatbetegségek miatt a német mezőgazdaság sulyos helyzetbe jutott, utalt továbbá arra, hogy a német mezőgazdaság Németország iparositására kezd berendezkedni s a gabonatermelés, noha nem hanyatlik, évről-évre kevesebbet jövedelmez. Az *iparának*, még pedig annak az *iparnak az agráriusokkal való koalicziójától*, a melyben a kartellek az irányadók, szóló nem sokat vár, mert ezt az ipart a védvámok nem fejleszthetik, legfőlebb gazdagithatják, s ez az, a miért az ipar szövetkezik az agráriusokkal. Az agráriusok azt remélik, hogy az iparosok vissza fognak térni a mezőgazdasághoz. Ezt szóló kizártnak tartja, mert az ipari munkások, mint családos férfiak, a kiket a mezőgazdaságban nem alkalmaznak, csak a család megsemmisitével vehetnének részt ebben az átmenetben. A magas gabonavámok annak idején a szoczialista törvényt eredményezték, hasonló következményeket vonnának bizonyára most is maguk után. Különben — folytatá *Lotz* — rossz termés esetén a népakarat a magas vámokat egyszerüen elsöpri, s a nép nem bizik többé az állami gazdasági politikájában. Előadását azzal fejezte be, hogy *Németország nagyobb önbizalmat mutasson az amerikai versenynyel szemben*, mert nem ez a verseny aggasztó, hanem az önérzet hiánya, az, hogy Németország a saját erejében nem bizva, minden versenyt azonnal állami beavatkozással siet megakadályozni s a politikát magán érdekek szolgálatába bocsátja.

Schuhmacher a kettős tarifák rendszerét védelmezte. Nagy elismeréssel szólt az uj német tarifatervezet technikai tökéletességéről, s azután azt igyekezett bebizonyitani, hogy milyen nagy hibát követtek el 1892-ben, midőn Németország Ausztria-Magyarországgal szerződést kötött. A most érvényben levő vámtarifát teljesen elavultnak tartja, a mely nem alkalmas arra, hogy uj kereskedelmi szerződéseknek alapjául szolgáljon. Már *Bismarck* is uj vámtarifát akart teremteni, de már nem jutott hozzá. Francziaországban nem vált be a kettős tarifa, mert olyannak csinálták, hogy minden szerződés-politikai elvvel ellenkezett. Szóló sajnálja, hogy indiskréczió folytán már most nyilvánosságra került. Ezt a kijelentését zajos ellenmondással fogadták. Az uj vámtételeket mérsékelteknek tartja, s főkép a gabonavámok indokoltak. Szóló igen élesen kikel az ellen, hogy az Egyesült-Államok legtöbb kedvezményben részesülnek; ezeket legkevesebb kedvezményben kellene részesiteni. Még Németországra is megéri a *szabad kereskedelem* idejét, de mikor? Az *amerikaiak* miatt még sokáig fog késni. Nagyon kivánatos volna egy *közép-európai vámszövetség*, csakhogy ennek megkötése sok nehézségbe ütközik. A *orosz érdekek* nem ellenkeznek érdekeinkkel annyira, hogy Oroszország e miatt nem csatlakozhatnék a szövetséghez; ezen a magas gabonavámok sem változtatnak. *Angolországgal* s gyarmatainak egy részével nem lesz nehéz szerződést kötni. Fődolog a kereskedelmi politikában a fokozatos *differencziálás*. Németországnak *specializált kereskedelmi szerződésekre* van szüksége, melyeknek alapját a belföldi piaczot biztositó vámtarifa képezi.

Pohle tanár Frankfurtból, mint harmadik előadó ugy hiszi, hogy a gabonavámok soha sem fogják Németországot a külföldtől függetlenné tenni, czéljuk azonban az, hogy a mezőgazdaság hanyatlását megakadályozzák. Ennek a feladatnak 1879 óta legalább 1892-ig meg is feleltek. Hogy czéljoknak továbbra is megfeleljenek, szükséges, hogy a világpiacz kedvezőtlen viszonyaihoz alkalmaztassanak. A *német agrárválság* okát szóló a *versenyzők rablógazdálkodásában* látja. Ez ellen *magasabb gabonavámokkal kell védekezni*, habár csak ideiglenesen is.

A három előadás kapcsán élénk vita fejlődött.

Grunzei bécsi tanár szerint a német vámtarifa-tervezet teljesen megfelel a tényleges viszonyoknak. A jelenlegi kereskedelmi szerződések nem egyebek sablonoknál. *Uj szerződési érára* van szükségünk — mondja — *de kettős tarifa nélkül*. Szóló Schuhmacherrel polemizálva, végül maga is a magasabb gabonavámok mellett foglal állást s ama reményét fejezi ki, hogy Ausztria-Magyarország szorosabb vámszövetségbe lép Németországgal.

A tárgyalást holnap folytatják.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **Hollandi életbiztositó-részvénytársaság.** Ez évi augusztus hóban benyujtatott 390 ajánlat 2,740.798 k. 40 f. tőke és járadékról, ebből elutasittatott 73 ajánlat 553.360 k. összegben, megköttetett tehát 317 biztositás 2,187.438 k. 40 f. tőke és járadékról. Augusztus hó végével a biztositási állag volt 27.508 kötvény 229,942.608 k. 39 f. tőke és járadékról.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **Gyapjuaukczió.** Az idei második sorozatu árverés, a melyen belföldi és a szomszéd osztrák iparterületekről való gyárosok, valamint németországi fogyasztók szokott számban jelentek meg, bizonyos tekintetben meglepetést hozott, a mennyiben az a szilárd hangulat, a melylyel e hónap 17-diki londoni aukczió kezdődött, méltán rászolgálhatott a katonaposztószállitók élénkebb bevásárlási kedvére. Ezek különben is idáig aránylag még keveset vettek az idei nyirási termékből, tehát szükségletüket csak igen kis részben fedezték. E mellett tulajdonosaink nagyobbrészt hajlandóságot mutattak oly árakon is eladni, a melyek paritása már nem mulja felül a világpiaczi árlapot, minek következtében Németország ama kereskedői is tevékenyen részt vettek a vásárlásokban, a kik részben kártolyfonadéknak és részben a német divatáru gyártására veszik termékünket, a mivel ennek a tengerentuli termékkel való versenyképessége ujból is bebizonyult. Hogy mindazonáltal bárha az első árverési napon a fésüs gyapjukban tényleg nem volt szép választék, a vevők csak nagy tartózkodással vásároltak és további árengedményeket követeltek, meglepetés számba mehet. Erre persze eladóink, tekintettel az általános konjunkturára, valamint a már különben is nagyon nyomott becslésekre nem reagálhattak. Igy azután a forgalom nehézkessé válván, az első árverési napon csak mintegy negyven százaléka kelt el az árverés alá került mennyiségnek és noha a második napon már a szebb választéknál fogva is jobb vételkedv és valamivel jobb magasabb árfolyam volt észlelhető — a két napi 15.000 bált tevő árverésnek eredményeként csakis az konstatálható, hogy ezen mennyiségnek a fele elkelt és fele eladatlan maradt, a miben nagymennyiségü durva gyapju szerepel. Magas finomságu merinogyapjuból is csak kivételes tételek és leginkább szennyben nyirottak részesültek figyelemben. Legjobban keresték és fizették az egészen finom fésüs és szövetgyapjut, melyekért a teljes juliusi árakat, sőt helyenkint még többet is fizettek. A magas finomságu báránygyapju iránt nagy élénkségü versengés fejlődött, ugy, hogy ezen tételek mesés áron keltek el. De még középfinom bárány-gyapjunak is, angol részre való vásárlás folytán, nagyobb volt a kelendősége, mint más években. Az elért árak 100 kilogrammonkint: hátonmosottért: posztógyapju legfinomabb 480—560 k., posztógyapju finom 350—480 k., posztógyapju középfinom 280—320 k., szövetgyapju 250—290 k., fésüs-gyapju közepes 210—248 k., fésüs-gyapju selejtesebb és hibás 180—210 k., homokos gyapju közepes 140—176 k., báránygyapju magas finomságu 500—750 k., báránygyapju középfinomságu 250—500 k., báránygyapju közepes 180—250 korona. — *Szennyben nyirottért:* posztógyapju 80—106 k., finom szövet- és fésüsgyapju 80—116 k., közepes szövet- és fésüsgyapju 70—90 k., báránygyapju magas finomságu 120—170 k., báránygyapju finom és közepes 80—120 korona.

** **Fiume hajó- és áruforgalma.** A m. kir. központi statisztikai hivatal által most közzétett adatok szerint Fiume kikötőjébe ez év augusztus havában tengeren 389 878 q. áru érkezett, mig az előző év ugyanezen hónapjában tengeren behozott áruk mennyisége 222 319 q. volt. A kivitel mennyisége ez év augusztus hónapban 581.772 q.-t, a mult év ugyanezen hónapjában pedig 592.431 q.-t tett ki. A felsorolt adatokból láthatni, hogy ez év augusztus havában Fiume kikötő tengeri áruforgalma a mult év ugyanezen hónapjában kimutatott eredményekkel szemben a behozatalnál mintegy 167.500 q.-val emelkedett, a kivitelnél ellenben 10.000 q.-val csökkent. Ez év augusztus hónapjában nagyobb mennyiséggel szerepelnek a behozatalban: a nyers kávé 2269 q., nyers dohány 3021 q., tengeri 38.845 q., fejtetlen rizs 107.157 q., bor 22.687 q., ásványszén 83.659 q., köz. gyanta 23.963 q., nyers vas 17.921 q. és kén 3731 q., a kivitelben pedig: a homok- és kristályczukor 16.884 q., finomitott czukor 6622 q., dohány 4701 q., árpa 39.599 q., liszt 84.681 q., tölgyfadonga 109.941 q., deszka, lécz I. rendü keményfából 50.488 q., deszka puhafából 47.234 q., gerenda, négyszegfa puhafából 27.422 q., magnézit 6774 q., cserfakivonat 16.530 q., stb. A hajóforgalomra vonatkozó adatok szerint ez év augusztus havában Fiuméba 972 hajó érkezett. Ezek közül 900 rakott, 72 pedig üres volt. A rakománynyal érkezett hajók közül 771 gőzös, 129 vitorlás, az üresen érkezettek közül pedig 26 gőzös és 46 vitorlás volt. Ugyane hónapban Fiuméból rakodtan 938 hajó indult el 120.156 tonna tartalommal és üresen 45 hajó 11.736 tonna tartalommal. Lobogók szerint a hajók ez év augusztus havában akként oszoltak meg, hogy a Fiuméba érkezett gőzösök közül 736 magyar, 31 osztrák, 4 német, 13 olasz, 1 franczia, 11 angol, 1 dán lobogót viselt, a vitorlások közül pedig 15 magyar, 84 osztrák és 76 olasz lobogó alatt érkezett.

** **Külkereskedelmi forgalmunk augusztusban.** A magyar korona országai külkereskedelmi forgalmának augusztus havi eredményeit feltüntető füzetét ma küldte szét a magyar királyi központi statisztikai hivatal. A mint ezen füzet adataiból látjuk, Magyarországban ez évi augusztus folyamán 2,895.835 mm. és 187.081 drb áru hozatott be, mig az országból kivitt áruk mennyisége 5,706.720 mm. és 1,173.695 drb volt. A behozatali mennyiségből Ausztriára 1,878.099 mm. és 69.045 drb esik, a kivitelből pedig 4,109 005 mm. és 76.618 darab. Összehasonlitva ezen hónap forgalmát az 1900. évi augusztus havi forgalom adataival, azt látjuk, hogy az ez évi forgalom a behozatalnál a suly szerint kimutatott áruknál mintegy 70,000 mm.-val, a darab szerint kimutatott áruknál pedig 57.000 darabbal volt több mint a mult év ugyanezen hónapjában. A mennyiség emelkedését a hántolatlan rizs, illetőleg a IX. főcsoportba tartozó élő állatok behozatalának növekedése idézi elő. A kivitelnél mutatkozó 147.964 métermázsa kevesblelet és 239.119 darab többlet a vas és vasáruk kisebb, illetőleg a IX. főcsoportba tartozó élő állatok nagyobb kivitele okozza. Az ez évi augusztus havi behozatalban nagyobb mennyiségben a következő áruk szerepelnek: Finomitott czukor 28.197 q. (Ausztriából 28.195), kukoricza 72 586 (Ausztriából 1613), hántolatlan rizs 107 157 (Ausztriából —), repcze 23.087 (Ausztriából 219), sör hordókban 29 095 (Ausztriából 28.471), nyers épület- és müfa puhafából 24.399 (Ausztriából 5827), füreszelt és faragott faáru puhafából 153.024 (Ausztriából 141.979), kőszén 896.318 (Ausztriából 495.201), barnaszén 92 332 (Ausztriából 72.281), pirszén 303.691 (Ausztriából 258.175), nyers ásványolaj 124 712 (Ausztriából 102.182), vas rudakban 24.500 (Ausztriából 23.808) stb.

A kivitelt nagyobb mennyiségekkel a következő áruk gyarapitották: Finomitott czukor 33.630 q. (Ausztriába 9402 q.), buza 523 665 (Ausztriába 521.079), rozs 311.449 (Ausztriába 311.141), árpa 448 543 (Ausztriába 170.365), zab 416 061 (Ausztriába 414.994), kukoricza 207.265 (Ausztriába 199.716), liszt gabonából 583.062 (Ausztriába 500.843), friss baraczk, cseresznye, meggy, szilva 47.409 (Ausztriába 45 046), vágó ökör 20.790 drb (Ausztriába 17 771 drb), hizott sertés 39.024 drb (Ausztriába 39.024 darab), eleven csirke és kappan 963.680 drb (Ausztriába 491.962 drb), bor hordókban 27.913 (Ausztriába 25.336), tüzifa 121.062 (Ausztriába 104.471), épület- és müfa puhafából 93.068 (Ausztriába 25.213), bányafa 62.677 (Ausztriába 56.464), donga, hordófa kem. fából 152 656, (Ausztriába 32.544), füreszelt- és faragott faáru I. r. kem. fából 158.458 (Ausztriába 41.109), für.-, és far. faáru II. r. kem. fából 56.885 (Ausztriába 22.937), füreszelt- és faragott faáru puha fából 359.279 (Ausztriába 105.931), barnaszén 286.592 (Ausztriába 278 191), vasérez 354.134 (Ausztriába 256.800), vas rudakban 31.606 (Ausztriába 25.654), korpa 139.635 q. (Ausztriába 96.676 q.) stb.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Az őszi luxuslóvásár.** A Tattersallban teljes erővel folynak az e hó 27-én megnyiló őszi luxuslóvásár előkészületei. Mai nappal elkezdődött a lovak szállitása. Eddig 357 lovat jelentettek be, a mely szám előreláthatólag szaporodni fog. A szokatlanul gazdag anyagot s a bejelentő tenyésztők jó hirnevét tekintve az őszi luxuslóvásár sikeresnek igérkezik. A vásár négy napig fog tartani, a fogatok elővezetése ugy a délelőtti, mint a délutáni órákban történik. Belépőjegyek a Tattersall titkári hivatalában kaphatók.

* **A balatonmelléki szőlők vizsgálata.** *Darányi* földmivelésügyi miniszter *Engelbrecht* Károly kir. tanácsost, szőlészeti és borászati főfelügyelőt, *Tus* Antal vincz. kép. ig., *Kövessy* Ferencz szőlészeti felügyelőt és *Pásztor* István rovartani asszisztenst a balatonmelléki szőlők vizsgálatára küldötte. A bizottság Keszthelyről kiindulva sorra vizsgálta a balatonmelléki szőlőhegyeket s megállapitotta, hogy helyes szénkénegezéssel és illő trágyázással a balatonmelléki szőlők a filoxera ellen megóvhatók, illetőleg a szőlők fönntarthatók. A hol a filoxera jelentékenyebb pusztitást tesz, ott is csak a fölületes szénkénegezés következménye. Sok birtokos takarékosságból nem adta meg a 26—28 gramm szénkéneget négyszögméterenkint s igy természetesen a szénkénegezés hatástalannak bizonyult. Általában azonban a balatonmenti szőlők állása nem oly szomoru, mint egy némely helyen hiób-hirként fölhangzott.

* **Uj gazdasági egyesület.** Dicső-Szent-Mártonból jelentik a «Bud. Lev.»-nek, hogy ott megalakult a Kisküllő vármegyei gazdasági egyesület. Elnök Sándor József lett, titkár dr. Baán Elek.

IPARÜGYEK.

— **A vidéki kerületi betegsegélyző-pénztárak országos központi bizottsága** ma délelőtt az országos iparegyesület helyiségeiben dr. *Matlekovits* Sándor elnöklete alatt ülést tartott, melyen jelen voltak: *Szontágh* Jenő (Szolnok), *Somlyay* Lajos (Pozsony), *Erős* Soma (Esztergom), *Kanitz* Jenő (Eger), *Boros* Ferencz (Vácz) *Olajos* Károly (Kecskemét), *Molnár* Ferencz (Sopron), *Vizkeletty* Sándor (Győr), *Lang* József (Nagyvárad.) Elmaradását kimentette a miskolczi kerületi betegsegélyző-pénztár. *Elnök* az ülést megnyitván, bejelentette, hogy az augusztus 17-iki központi bizottsági üléstől nyert megbizatásához képest érdeklődött a kereskedelmi ministeriumban a betegsegélyzőpénztári törvénymódositás stádiuma és az uj törvénytervezet főbb irányelvei iránt. Előterjeszti szerzett informáczióit, melyeket a központi bizottság köszönettel vett tudomásul. *Szontágh* Jenő ügyvezető főjegyző előterjeszti részletes jelentését a megtartandó országos kongresszus napirendjére nézve a brassói, miskolczi, kolozsvári, rimaszombati, eperjesi, zombori, nyitrai, árvamegyei, tordai, temesvári, pozsonyi és lugosi pénztáraktól beérkezett javaslatokról. Beható eszmecsere után kimondja a bizottság, hogy — tekintettel arra, miszerint az elnöki jelentésből szerzett informácziók szerint a betegsegélyző-pénztári törvény módositása előkészület alatt áll és a módositandó törvényben a kerületi pénztárak érdekei kellő megóvásban fognak részesülni — az országos kongresszus megtartását azon időre halasztja, mikor a törvénytervezet nyilvánosságra kerül s ugyanakkor fogja a kongresszus tárgyalásai alá bocsátani azon pénztári javaslatokat, melyeknek legtárgyalása czéljából egy hülön kongresszus megtartását ma még időszerünek nem tartja. Szontágh Jenő inditványára elhatározza a bizottság, hogy a kereskedelmi miniszterhez felterjesztést intéz a betegsegélyző-pénztári reform sürgős keresztülvitele érdekében.

SORSOLÁS.

— **Az osztálysorsjáték huzása.** Az osztálysorsjáték mai huzásán a következő főbb nyereményeket huzták ki: **10 000** koronát nyert: 79350. **5000** koronát nyertek: 16715 22212 24077 53729. **2000** koronát nyertek: 15901 18815 26576 32730 35044 38331 44640 47362 48901 51229 52241 52489 53328 58564 60410 61864 67275 69189 70484 72905 74975 76924 80233 84678 86949 90873 97917. **1000** koronát nyertek: 2568 3086 3502 9272 11457 15082 15962 19233 26342 31186 35223 38622 39291 39524 46190 49799 51613 54815 56913 59138 63077 65518 66546 72535 73596 74221 75458 76223 76560 81458 82805 92280 92405

93185 93518 94951 96457 97000 97472. **500** koronát nyertek: 184 345 430 561 741 5630 6812 6895 12077 13492 15505 17683 18346 18372 18710 21271 21570 21874 22412 22653 25447 27744 27818 29581 30182 33345 34543 35705 35778 36078 36507 41464 41737 42995 43709 45120 45848 47075 47942 49488 51491 51937 52076 52638 53528 54694 56737 58499 59002 61916 64199 68412 69783 70347 71994 72488 72837 74559 75370 77568 80287 80404 80432 82523 87944 88496 88767 90765 98402.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Szeptember 25. —

Gabonatőzsde.

A mai gabonapiacz semmikép sem hasonlított a lefolyt napok üzletéhez. A malmok nyilvánvalóan nagyobb liszteladások következtében a délelőtt és délután folyamán mintegy 70.000 mm. készbuzát szereztek be, tehát a rendes napi vásárlások háromszorosát, ugy, hogy a forgalom tetemesen élénkült. Említést érdemel azonban az a tény, hogy ezt a respektábils mennyiséget az eladók minden áremelés nélkül adták oda, jeléül annak, hogy buzatulajdonosaink nem igen büszkélkednek áruikkal, sőt örülnek annak, ha nagyobb mennyiségü készlettől engedmények nélkül szabadulhatnak. Malmaink mindenesetre nagyon bölcsen cselekednek, ha most hozzálátnak a vásárláshoz, mert kétség sem fér ahhoz, hogy az októberi szállitások után a Budapestre jövő áruhozataiok majd jóval fognak kisebbedni.

A *mai készárupiaczon* élénk vételkedv mellett sürün keitek el nagyobb buzatételek változatlan árakon. — Eladatott:

Buza. *Tiszavidéki:* 500 mm. 79 kg. 8.15 k., 100 mm. 80 kg. 8.10 k., 100 mm. 79·5 kg. 8.07½ k., 100 mm. 79·6 kg. 8.10 k., 500 mm. 79 kg. 8.05 k., 200 mm 79 kg., 8.05 k., 100 mm. 79 kg. 8.05 k., 100 mm. 79 kg. 8.07½ k., 200 mm. 79 kg. 8.10 k., 100 mm. 79 kg. 8.05 k., 200 mm. 79 kg. 8.— k., 200 mm. 78·5 kg. 8.— k., 600 mm. 79 kg. 8.— k., 700 mm. 78·8 kg. 8.10 k., 600 mm. 77 kg. 8.10 k., 100 mm. 78·3 kg. 7.90 k., 1500 mm. 78 kg. 8.10 k., 100 mm. 78 kg. 7.85 k., 100 mm. 78 kg. 8.— k., 500 mm. 77·8 kg. 8.— k., 100 mm. 77·5 kg. 7.85 k., 100 mm. 77·3 kg. 7.80 k., 100 mm. 77 kg. 7.85 k., 200 mm. 77 kg. 7.80 k., 1200 mm. 76 kg. 7.90 k., 800 mm. 76·3 kg. 7.87½ k., 100 mm. 76 kg. 7.65 k., 100 mm. 75·5 kg. 7.65 k., 100 mm. 75·3 kg. 7.42½ k., 100 mm. 75 kg. 7.42½ k., mind három hónapra.

Makói: 1500 mm. 77·5 kg. 8.07½ k., három hónapra.

Csanádi: 1000 mm. 78 kg. 7.90 k., három hónapra.

Fehérmegyei: 420 mm. 78·5 kg. 7.80 k., 820 mm. 74·5 kg. 7.80 k., 350 mm. 77 kg. 7.85 k., 1000 mm. 76·5 kg. 7.77½ k., mind három hónapra.

Hartai: 1200 mm. 77·5 kg. 8.05 k., három hónapra.

Kalocsai: 1200 mm. 77·3 kg. 7.90 k., 1300 mm. 76·8 kg. 7.85 k., mindkettő három hónapra.

Pestmegyevidéki: 250 mm. 80 kg. 8.10 k., 1000 mm. 78 kg. 7.95 k., 900 mm. 78 kg. 7.92½ k., 300 mm. 77·5 kg., 7.77½ k., 100 mm. 77·3 kg. 7.80 k., 450 mm. 77 kg. 7.85 k., 500 mm. 75·5 kg. 7.80 k., 100 mm. 75·5 kg. 7.65 k., 1000 mm. 75 kg. 7.80 k., 100 mm. 75 kg. 7.75 k., mind három hónapra.

Szentesi: 4150 mm. 77·5 kg. 8.05 k., három hónapra.

Bánsági: 1500 mm. 76·5 kg. 7.90 k., három hónapra.

Szivaczi: 2900 mm. 76·3 kg. 7.80 k., három hónapra.

Écskai: 4600 mm. 76·6 kg. 7.85 k., három hónapra.

Bocsári: 3400 mm. 78 kg. 7.85 k., három hónapra.

Ó Buza. Raktáráru: 4000 mm. 78·5 kg. 8.— k., 1550 mm. 76·5 kg. 7.85 k., 1200 mm. 76 kg. 7.80 k., 1000 mm. 76 kg. 7.77½ k., mind három hónapra.

Rozs. 250 mm. 6.70 k., 100 mm. 6.60 k., 200 mm. 6.60 k., 400 mm. 6.57½ k., 200 mm. 6.57½ k., 100 mm. 6.57½ k., 200 mm. 6.55 k., 100 mm. 6.55 k., mind készpénzfizetés mellett.

Árpa. 200 mm. 6.— k., készpénzfizetés mellett.

Zab. 100 mm. 6.80 k., 100 mm. 6.75 k., 100 mm. 6.70 k., 100 mm. 6.70 k., 100 mm. 6.67½ k., 100 mm. 6.60 k., 200 mm. 6.32 k., rostálatlan, mind pénzfizetés mellett.

Tengeri. 200 mm. 5.17½ k., készpénzfize-tés mellett.

Az arak 50 kilogrammonkint koronaértékben értendők.

A határidőpiaczon különféle arbitrage-lebonyolitások folytán nagyobb volt a forgalom, az irányzat szilárd. — Köttetett:

Délelőtt:

Buza októberre 7.77, 7.76, 7.77, 7.78 korona.
Buza 1902 áprilisra 8.21, 8.22 k.
Rozs októberre 6.67, 6.68, 6.69, 6.70 k.
Zab októberre 6.57, 6.58, 6.59, 6.60 k.
Zab 1902 áprilisra 6.96, 6.97 k.
Tengeri 1902 májusra 5.11, 5.12 k.

Déli 1 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak:

Buza októberre	k.	7.78— 7.79
Magyar buza októberre	»	7.79— 7.80
Buza 1902 áprilisra	»	8.22— 8.23
Rozs októberre	»	6.68— 6.69
Zab októberre	»	6.59— 6.60
Zab 1902 áprilisra	»	6.96— 6.97
Tengeri 1902 májusra	»	5.11— 5.12

Délutáni forgalom.

A határidőpiaczon mérsékelt üzlet mellett az irányzat tartott.

Délután 4 óra 30 perczkor hivatalosan záródnak:

Buza októberre	k.	7.79— 7.80
Magyar buza októberre	»	7.80— 7.81
Buza áprilisra	»	8.23— 8.24
Rozs októberre	»	6.69— 6.70
Zab októberre	»	6.60— 6.61
Zab 1902 áprilisra	»	6.98— 6.99
Tengeri 1902 májusra	»	5.11— 5.12

Terménytőzsde.

Nyers szesz 42 k. pénz, 42.50 k. árut.

Értéktőzsde.

A spekuláczió a tegnapi utótőzsdén tulságosan leszorított árfolyamokat ma nem ratifikálta és az üzlet magasabb jegyzésekkel indult. Nevezetesen osztrák hitelrészvények javultak 2·50 koronával a contremine fedezései alapjáu. Kedvezőtlen bécsi jelentésekre, főleg pedig az osztrák-magyar államvasut rossz kimutatása következtében a déli tőzsdén ismét ellanyhult az irányzat. Különösen az osztrák-magyar államvasuti részvények képeztek élénk kinálat tárgyát és 606-ig, vagyis 5 koronával estek. A helyi értékek piaczán nyomott hangulat uralkodott, a legtöbb értékek nagyobb árveszteséget szenvedtek. Kivételt egyedül a magyar aszfalt-részvényei képezték, melyekben ma élénk kereslet nyilvánult és ennek következtében 10 koronával emelkedtek. Az utótőzsdén általánosan javult az irányzat magasabb berlini jegyzésekre és a contremine visszavásárlásaira. Osztrák hitel- 4, magyar hitel- 4, osztrák-magyar államvasuti részvények 3.50 korona magasabb jegyzéssel zárulnak.

Előtőzsde.

Bágyadt külföldi jegyzések alapján az előtőzsdén kedvtelen hangulat uralkodott. Az összes értékek árfolyamai jelentékenyen csökkentek. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 609.50—612.50-ig, magyar hitelbank 615.—— 617.—-ig, osztrák-magyar államvasut 608.50—610-ig, rimamurányi vasmü 411.—-ig.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 611.50—612.—-ig, magyar hitelbank 618 —— 618.50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltó bank 407.— - 408.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 67.— — 68.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 429.—— 430.—-ig, osztrák-magyar államvasut 609.50—610.—-ig, déli vasut 83.——84.—-ig, rimamurányi vasmü 411.— - 411.50-ig, magyar koronajáradék 92.45—92.50-ig, közuti vasut 555.——556.—-ig, városi villamos vasut 274.——275.—-ig.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén az osztrák-magyar államvasuti részvények erős hanyatlására bágyadt maradt az irányzat. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 611.25—609.—-ig, magyar hitelbank 617.25—617.—-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 408.50—406.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 432.—-ig, osztrák-magyar államvasut 608.50—606.—-ig, rimamurányi vasmü 408.50 406-ig, magyar koronajáradék 92.45-ig, közuti vasut 553.50—548.—-ig. — Helyi értékekben köttetett: magyar asphalt 185—190, pesti magyar kereskedelmi bank 1415.

1 óra 30 perczkor zárodnak: Osztrak hitelrészvény 609.50—610.—-ig, magyar hitelbank 617.—— 617.50-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltó bank 406.— —407.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 67.— —68.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 432.—— 433.—-ig, osztrák-magyar államvasut 607.——607.50-ig, déli vasut 83.——83.50-ig, rimamurányi vasmü 407.— 408.—-ig, magyar koronajáradék 92.45—92.50-ig, közuti vasut 550.——551.—-ig, városi villamos vasut 273.——274.—-ig.

Prämium-üzlet: Dijbiztositások: Osztrák hitelrészvényben holnapra 5—6 k., nyolcz napra 12—14 k., október végére 30—32 korona.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén általánosan javult az irányzat magasabb berlini jegyzésekre. — Köttettek: Osztrák hitelrészvény 609.50—611.50-ig, magyar hitelbank 617.——619.—-ig, osztrák-magyar államvasut 607.50—609.50-ig.

4 órakor záródnak: Osztrák hitelrészvény 611.50—612.—-ig, magyar hitelbank 619.——620.—-ig, magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 407.——408.—-ig, magyar ipar- és kereskedelmi bank 67.——68.—-ig, magyar jelzáloghitelbank II. kib. 432.——433.—-ig, osztrák-magyar államvasut 608.75—609.—-ig, déli vasut 83.— —84.—-ig, rimamurányi vasmü 409.——410.—-ig, magyar koronajáradék 92.45—92.50-ig, közuti vasut 550.——551.—-ig, városi villamos vasut 273.—— 274.—-ig.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenczvárosi petroleum-rakodónál levő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése szeptember 24-én. Előző napról visszamaradt 357. Uj felhajtás 856, összes felhajtás 1213, Budapesti fogyasztásra elszállittatott 878, eladatlanul visszamaradt 335. Napi árak: 120—180 kilogr. sulyban 90—94 f.-ig. 220—280 klg. sulyban 88—94 f.-ig, 320—380 klg. sulyban 88—94 f.-ig. Öreg nehéz 85—88 f.-ig. Malaczok — f.-ig. A vásár hangulata lanyha volt.

Sertés kereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, szept. 25. Hizott sertésárak: I. *Magyar* elsőrendü: Öreg nehéz —.— f. Öreg közép —.— f. Fiatal nehéz 93—94 f. Fiatal közép 92—93 f. Fiatal könnyü 91—92 f. II. *Magyar szedett:* Nehéz —.— f. Közép —.— f. Könnyü —.— f. III. *Romániai:* Nehéz —.— f. Közép —.— f. Könnyü —.— f. IV. *Romániai eredeti* (Stachl): Nehéz —.— f. V. *Szerbiai:* Nehéz 91—92 f. Közép 90—91 f. Könnyü 90—91 f.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásszerü levonások mellett egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokásszerüleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronkint 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4 százalék vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vetetik irányadónak.

Sertéslétszám: 1901 szept. 23. napján volt készletben 45.764 drb, szept. 24. napján felhajtatott 377 drb, szept. 24. napján elszállittatott 441 drb, szept. 25. napjára maradt készletben 45.700 drb. A hizott sertés üzletirányzata: csendes.

Gabona forgalmi kimutatás.

A m. kir. központi statisztikai hivatal kimutatása az 1901 szept. hó 23-án esti 6 órától szept. hó 24-én esti 6 óráig *Budapestre* vasuton és hajón érkezett s innen elszállitott gabonaküldeményekről és a budapesti fővámhivatalnál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről.

Az áru megnevezése	Érkezett: vasuton	hajón	együtt	Elszállittatott: vasuton	hajón	együtt
	m e t e r m á z s a					
	a) helyi forgalomban					
buza	4006	63632	67638	—	—	—
rozs	—	—	—	—	—	—
árpa	1809	2188	3997	150	—	150
zab	722	6165	6887	—	4186	4186
tengeri	252	5650	5902	101	3014	3115
repcze	—	—	—	969	—	969
liszt	204	51	255	8207	6561	14768
korpa	—	—	—	1589	1160	2752
összesen	6993	77686	84679	11016	14924	25940
	b) átmeneti forgalomban					
buza	—	—	—	—	—	—
rozs	—	—	—	—	—	—
árpa	1500	—	1500	—	—	—
zab	—	—	—	—	—	—
tengeri	—	—	—	—	—	—
repcze	—	—	—	—	—	—
liszt	—	—	—	—	—	—
korpa	—	—	—	—	—	—
összesen	1500	—	1500	—	—	—

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, szept. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A külföldi tőzsdék tegnapi bágyadt irányzata csekély hatással volt a mai *előtőzsdére,* amennyiben csak kezdetben kerültek az értékek alacsonyabb árfolyamokkal forgalomba. Csakhamar azonban élénkebb vételkedv következtében ismét emelkedtek. A javulást az idézte elő, hogy Newyorkban az irányzat tegnap kedvezőbbre változott és hogy nálunk az ultimó-prolongáczió igen könnyen ment végbe. A hangulat mindvégig barátságos maradt. Hitelrészvényekben élénk forgalom fejlődött.

11 órakor záródnak: **Osztrák hitelrészvény 612.50,** magyar hitelbank 618.—, osztrák-magyar államvasut 608.50, déli vasut 80.—, alpesi bányarészvények 335.50, rimamurányi vasmü 411.—, májusi járdék 98.50, török sorsjegyek 93.25, német birodalmi márka 117.27.

A *déli tőzsde* nyugodtan nyilt meg. Később az irányzat általában gyengült, — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvények 611.—, magyar hitelbank 618.—, Länderbank 376.50, unionbank 505.—, anglo-bank 260.—, bankegyesület 422.—, osztrák-magyar államvasut 607.50, déli vasut 80.—, elbavölgyi vasut 455.—, alpesi bányarészvények 336.50, rimamurányi vasmü 410.—, prágai vasipar 1430.—, májusi járadék 98.45, magyar koronajáradék 92.45, török sorsjegyek 93.25, német birodalmi márka 117.27.

A délutáni magánforgalomban a déli tőzsde zárlata után maradt Osztrák hitelrészvény 611.—, magyar hitelrészvény 613.—, angol-osztrák bank 259.—, bankegyesület 420.50, union-bank 507.50, Länderbank 276.—, osztrák-magyar államvasut 609.—, déli vasut 78.50, elbavölgyi vasut 454.50, északnyugoti vasut 448.—, dohányrészvény 275.—, rimamurányi vasmü 408.—, alpesi bányarészvények 337.50, májusi járadék 98.45, magyar koronajáradék 92.35, német birodalmi márka 117.27.

Bécs, szept. 25. *Magyar értékek zárlata.* 4°/₀-os aranyjáradék 118.40, tiszai és szegedi kölcsönsorsjegy 143.—, magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.50, magyar kel. vasut áll. kötvény 119.25, magyar leszámitoló-váltób.-részvény 405.—, magyar kereskedelmi bank 2406, magy. koronajáradék 92.35, 4°/₀-os magy. földtehermentesitési kötv. 92.10, magyar hitelbank-részvények 612.—, magyar nyeremény-k.-sorsjegy 176.—, kassa oderbergi vasut-r. 349.58, rimamurányi vasmü 408.—, magyar czukoripar 1700.

Bécs, szept. 25. *(Osztrák értékek zárlata)* 4·2°/₀-os papir-járadék 98.45, 4°/₀-os osztrák aranyjáradék 118.85, 1860. sorsjegy 138.60, osztrák hitelsorsjegy 396.50, angol-osztrák bank 259.—, bécsi Bankvereis 419.50, osztrák-magyar bank 1613.—, déli vasut részvény 78.50, dunagőzhajózási társulat 744.—, dohányrészvény 275.—, cs. és kir. vert arany 11.34, német bankváltók 117.20, 4·2°/₀-os ezüstjáradék 98.30, osztrák koronajáradék 95.55, 1864. sorsjegy 212.50, osztrák hitelintézeti részvény 611.50, union-bankrészvény 507.50, osztrák Länderbank 374.50, osztrák-magyar államvasut 609.—, elbavölgyi vasut 454.—, alpesi részvények 337.—, 20 frankos arany 19.01, londoni váltóár 239.17, bécsi tramway Litt. A. 225.—, Litt. B. 291.—, Lipótkohó 328.—. Javult.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, szept. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A külföldi piaczokról nem jött kezdeményező jelentés s azért az itteni piaczon nagy volt a csönd. Különösen buza irányzata volt bágyadt s őszre nem volt képes tegnapi árfolyamát megtartani, tavaszra azonban nem mutatkozott változás. Egyébként az irányzat valamivel barátságosabb volt, rozs és zab őszre 1—2 fillérrel javult, tavaszi megszilárdult. Tavalyi tengeri 1—2, uj tengeri 1 fillérrel emelkedett. — Köttettek: Buza tavaszra 8.36—8.37, rozs őszre 7.06—7.08, zab őszre 6.93—6.94—6.92, tavaszra 7.31—7.29, tengeri szeptember—októberre 5.54. Egyébként jegyeztettek: buza őszre 7.91—7.92, rozs tavaszra 7.31—7.33, tengeri május—juniusra 5.41—5.42, repcze augusztus—szeptemberre 14.——14.10. Fölmondottak 500 mm. buzát s 1000 mm. rozsot. — A készáruk piaczán gabonanemüekben részvétlenség folytán jelentéktelen volt a forgalom. Eladatott 1500 mm. 77·5 kg szlavoniai buza 8.20 k. három hónapra Bécsből. Zárlatkor maradtak: rozs tavaszra 7.33, zab őszre 6.94, tavaszra 7.30. Egyébként változatlan.

A *szesz* üzlet stagnál. Kontingens-szesz azonnali átvételre 41.20—41.60 kor. névleg.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Berlin, szept. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A newyorki tőzsde megszilárdulására a mai tőzsde a tegnap estivel szemben kezdetben jobb tartással indult. Nem sokkal utóbb spekulácziós kinálat állott be a bankpiaczon, állitólag azon nyugtalanság következtében, a melyet a délnémetországi fizetésképtelenségek okoztak. A kinálat ismét a piacznak árfolyamait lényegesen lenyomta. A bágyadtság a bányapiaczra is áthárамlott, a hol szintén áresések voltak. Vasutak közül Kanada-Pacific szilárd a 156.000 dollárnyi bevétel többletre. Gőzhajózási részvények javultak. Zárlat bágyadt volt iparértékeknek a pénzpiaczon való esésére. Magánleszámitolási kamatláb 3°/₀.

Zárlatkor jegyeztetik 4·2°/₀-os papirjáradék 98.50, 4°/₀-os osztrák aranyjáradék 101.40 elbavölgyi vasut —.—, magyar koronajáradék 93.30, osztrák-magyar államvasut 130.10, kassa-oderbergi vasut —.—, becsi váltóár 85.25 magyar vasuti beruházási kölcsön 102.75, alpesi bányarészvény —.—, Disconto Commandit 170.25 általános villamossági Edison 169.—, gelsenkircheni 155.—, Laura-kohó 172.75 4·2°/₀-os ezüstjáradék —.—, 4°/₀-os magyar aranyjáradék 99.75, osztrák hitelrészvény 192.90, déli vasut 19.80, Károly Lajos-vasut 102.30, orosz bankjegyek 216.30, 4°/₀ uj orosz kölcsön 95.90 török dohányrészvény —.—, olasz járadék —.—, magyar hitelbank —.—, Dynamit Trust 148.25, Harpeni 146.—. Gyenge.

Berlin, szept. 25. (Esti tőzsde) Osztrák hitelrészvény 192.56, déli vasut 19.80, osztrák-magyar államvasut 130.50. Javult.

Frankfurt, szept. 25. (Esti tőzsde.) Osztrák hitelrészvény 192.60, déli vasut 20.10, Disconto-Commandit 170.60, berlini Handelsgesellschaft 150.—, Harpen 461.90, Laura-kohó —.—, magyar aranyjáradék —.—, osztrák aranyjáradék —.—, osztrák-magyar államvasut 130.70, német bank —.—, drezdai bank 122.50, gelsenkircheni —.—, Hibernia 147.75, olasz járadék —.—, magyar koronajáradék —.—, osztrák ezüstjáradék —.—. Nyugodt.

Hamburg, szept. 25. (Utótőzsde.) Osztrák hitelrészvény 192.40. Csendes.

Hamburg, szept. 25. (Zárlat.) 4·2°/₀ ezüstjáradék 98.60, 1860. sorsjegy 129.—, osztrák déli vasut 19.75, 4°/₀-os osztrák aranyjáradék 101.—, osztrák hitelrészvény 192.50, osztrák-magyar államvasut 130.25, olasz járadék 99.05, 4°/₀-os magyar aranyjáradék 99.50. Szilárd.

Paris, szept. 25. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *3 óra 40 perczkor zárodnak:* Osztrák-magyar államvasut —.—, 4°/₀-os osztrák aranyjáradék —.—, osztrák Länderbank —.—, 3°/₀-os franczia járadék 101.—, ottoman-bank 520.—, 3½°/₀-os franczia járadék 101.85, alpesi bányarészvények —.—, déli vasut —.—, 4°/₀-os magyar aranyjáradék —.—, párisi bankrészvény 1035.—, olasz járadék 99.15, franczia törlesztési járadék —.—, osztrák földhitelintézeti részvény 1190.—, török dohányrészvény 309.—. Javult.

London, szept. 25. (Megnyitás.) Angol consol 93¼.

London, szept. 25. (Zárlat.) 2¾°/₀-os angol consolok 93³/₁₆, spanyol járadék 69⁷/₈, négyszázalékos magyar aranyjáradék 99½, 4°/₀-os rupia 64³/₈, leszámitolási kamatláb 2¼, bécsi váltóár —.—, déli vasut 4½, olasz járadék 98.—, négyszázalékos osztrák aranyjáradék —.—, Canada Pacific vasut 113¾, ezüst 26⁷/₈.

KÜLFÖLDI ÁRUTŐZSDÉK.

New-York, szept. 25. (Zárlat.) *Gyapot:* New-Yorkban helyben 8¼ (8¼ tegnap), gyapot szeptemberre 7.57 (7.65), gyapot deczemberre 7.62 (7.68), gyapot New-Orleansban helyben 8.— (8¹/₁₆). — *Petroleum:* Stand White Newyorkban 7.50 (7.50), petroleum Stand White Philadelphiában 7.45 (7⅕), petroleum Rafined in Cases 8.50 (8.50), petroleum Credit Balances at Oil City 1.25 (1.25). — *Zsir:* Western steamt 10.25 (10.35) zsir Rohe és Brothers 10.60 (10.65). — *Tengeri* irányzata gyenge. Tengeri szeptemberre 64.— (64⅜), tengeri deczemberre 64¾ (63⅞), tengeri májusra 64⅛ (64⅝). *Buza* irányzata gyenge. Piros őszi buza helyben 75¾ (76.—), buza szeptemberre 74⅝ (74½), buza októberre 74½ (74⅝), buza deczemberre 76.— (76¼), buza májusra 79¼ (79½). — Gabona szállitási dija Liverpoolba ⅞ (⅞). — *Kávé* fair Rio 7. sz. 5¾ (5¹¹/₁₆), kávé szeptemberre 5.05 (4.95), kávé deczemberre 5.25 (5.20). — *Liszt* Spring Wheat clears 2.80 (2.80). — *Czukor* 3¼ (3¼). — *On* 24.85 (25.05). — *Réz* 16½ (16½).

Chikago, szept. 25. (*Zárlat.*) *Buza* irányzata: gyenge. Buza szeptemberre 68¼ (68½), buza deczemberre 70¼ (70⅝). — *Tengeri* irányzata: gyenge. Tengeri szeptemberre 57⅜ (58¾). — *Zsir* szeptemberre 9.82 (10.—), októberre 9.77 (9.95). — *Szalonna* short clear 9.55 (9.55). — *Sertéshus* szeptemberre 14.80 (14.95).

Prága, szept. 25. *Nyersczukor* októberre Aussigban 20.50, október—deczemberre 20.55 nyugodt. Finomitott készáru Prágában 84.— korona.

Hamburg, szept. 25. *Nyersczukor* szeptemberre 7.40, októberre 7.72, novemberre 7.77, deczemberre 7.82, januárra 7.92, februárra 8.—, márcziusra 8.07, áprilisra 8.12, májusra 8.20, juniusra 8.27, juliusra 8.35, augusztusra 8.40 márka.

Hamburg, szept. 25. *Kávé* szeptemberre 29¼, deczemberre 30, márcziusra 30¾, májusra 31½ fillér fontonkint.

Magdeburg, szept. 25. A világ czukorkészlete 932.000 tonna (444.000 tonnával kevesebb, mint tavaly ilyenkor). A répa sulya és czukortartalma Ausztria kivételével mindenütt növekedett. Meleg, száraz idő kellene.

Berlin, szept. 25. Buza szeptemberre 157.50, deczemberre 163.—, javult; rozs szeptemberre 154.75, deczemberre 138.50, tartott; zab szeptemberre 137.—, októberre 137.—, csendes; tengeri szeptemberre 127.—, októberre —.—, szilárd; olaj szeptemberre 56.10, októberre —.—, tartott; szesz 41.90.

Boroszló, szept. 25. Buza helyben 17.40, sárga buza helyben 17.30, rozs helyben 14.80, zab helyben 13.30, repcze helyben 26.90, tengeri 100 kilonkint 13.25.

Köln, szept. 25. Olaj 61.50.

Páris, szept. 25. *Buza* folyó hóra 21.30, októberre 21.35, négy utolsó hóra 21.95, novembertől négy hóra 22.35, nyugodt; *rozs* folyó hóra 15.35, októberre 15.45, négy utolsó hóra 15.65, novembertől négy hóra 15.80, nyugodt; *liszt* fleur de Paris folyó hóra 27.35, októberre 27.50, négy utolsó hóra 27.90, novembertől négy hóra 28.40, nyugodt; *repczeolaj* folyó hóra 63.—, októberre 62.75, négy utolsó hóra 62.75, négy első hóra 62.75 nyugodt; *szesz* folyó hóra 28.50, októberre 28.75 négy utolsó hóra 29.25, négy első hóra 29.75, nyugodt; *nyers czukor* folyó hóra 20.25, októberre 20.50, nyugodt; *fehér czukor* folyó hóra 23⅜, októberre 23⅝, októbertől négy hóra 24.—, négy első hóra 24.75, állandó; *finomitott czukor* folyó hóra 98.50, októberre 99.—. — Időjárás: felhős.

London, szept. 25. (Gabona-piacz.) Az irányzat állandó, az árak változatlanok. Városi liszt 21 sh. 6 d—28 sh. Repczeolaj 26 sh. 6 p. Tengeri 24 sh. Behozatal: buza 20.000, árpa 2000, zab 50.000 q. — Az idő borus.

ÜZLETI TUDÓSITÁSOK.

A központi vásárcsarnok árai. *(Magánjelentés.)* A mai forgalom igen élénk volt és az élelmiczikkek ára emelkedett. Drágább lett a borjuhus és a baromfi, ellenben a hal- és a tojás ára csökkent. A borjuhus elejét 120 fillér, hátulját 140 fillérért mérték a huskereskedők egész negyedekben. Az élő ponty kilója 160 fillér, harcsa 180 fillér. Jegelt ponty kilója 1 korona, apró kevert hal 70 fillér. A rántani való csirke darabja 90 fillér, sütni való jércze 130 fillér, pulárd 180 fillér. A vidékről felküldött hizott ludak kilója 140 fillér. Friss tojásból (másodrendü ládaáru) 38 darabot olvastak 2 koronáért.

Szerkesztői üzenetek.

D. J. J. *Mezőtur p. u.* Orvosokat, a beteget és a betegséget nem ismerve, nem ajánlhatunk. Tessék tanácsot kérni a kezelőorvostól, hogy melyik orvostanárt keressék fel. Itt Budapesten bármelyik gyógyszertárban szivesen megmondják önnek azt, hogy az ajánlott orvostanár hol lakik és mikor rendel. A klinikai rendelések rendszerint délelőtt vannak.

V. S. *Budapest.* Más lapnak hirdétési ügyeibe nem avatkozhatunk bele.

E. Gy. *Konstantinápoly.* Tudósitásait szivesen fogadjuk, de igazolványt nem adhatunk, mert ilyennel egyetlen külföldi tudósitónk sem rendelkezik.

Arad. Bejelentő hivatalok a vidéken még nincsenek. A belügyminiszterium köréből szivárgott ki a nyáron az a hir, hogy a miniszterium tervezi a vidéki bejelentő hivatalok szervezését. Kolozsvár városa már meg is tette e részben a kezdeményező lépéseket. Tudtunkkal más város eddig még nem fejtett ki akcziót ebben a kérdésben.

Weisz Márk *Nagylak.* Szives ajánlatát köszönettel fogadjuk.

E. J. Tudtunkkal semmiféle uj tápintézet nem létesült ez idő szerint; arról az engedélyről sem tudunk, a mely egy ilyen intézet részére való gyüjtést engedélyezi.

K. K. *Dorosma.* A gyógyszertárban kapható czitromsavat czitromból állitják elő.

Egy függetlenségi. 1. Kossuth Ferencz mind e mai napig ágyban fekvő beteg volt s ezért nem látogathatott meg egy kerületet se. 2. Fáy András sohasem volt Ugron-párti.

Felelős szerkesztő: **Dienes Márton.**

Tulajdonos és kiadó:

„Egyetértés" Hirlapkiadó, Irod. és Nyomda-Részv.-társaság.

Igazgató: *Erdős Armand.*

Napirend 1901 szeptember 26.

Naptár: Csütörtök, szeptember 26. — Róm. kath.: Ciprus — Prot.: Jusztina. — Görög-orosz: (szept. 13.) Főlt. temp. — Zsidó: Tischri 13. — Nap kél: 5 óra 38 perczkor, nyugszik 5 óra 32 perczkor. — Hold kél: délután 4 óra 18 perczkor, nyugszik: reggel 3 óra 14 perczkor.

A közoktatásügyi miniszter fogad délután 4 órakor.

A honvédelmi miniszter fogad déli 12 órakor.

Az igazságügyi miniszter fogad délután 1 órakor.

A II. kerületi szabadelvü párt jelölő közgyülése d. u. 5 órakor a Corvin-téri vigadóban.

A magyar heraldikai és genealogiai társaság igazgatóválasztmányi ülése délután 3 órakor a nemzeti muzeumban.

A pinczérek orsz. kongresszusa Első nap.

Dr. Morzsányi Károly programmbeszéde d. u. 6 órakor a Royal-szálloda disztermében.

A magyar építőmesterek építőmesteri szakosztályának ülése d. u. 6 órakor. (Ferencziek-bazár II. em.)

Őszi lóversenyek első napja délután negyed 3 órakor.

Az osztálysorsjáték huzása délelőtt 9 órakor.

Nemzeti muzeum: Természetrajzi tár délelőtt 9—1 óráig. — Többi tárai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők.

A Nemzeti Szalon d. e. 9 órától este 7-ig. Belépő dij 50 fillér.

Országos képtár zárva.

Iparmüvészeti muzeum d. e. 9—1-ig.

Technologiai iparmuzeum d. e. 9—1 óráig.

Mezőgazdasági muzeum d. e. 9—1-ig.

A földtani intézet muzeuma nyitva d. e. 10 órától d. u. 1 óráig.

Közlekedési muzeum zárva.

Az akadémia Goethe-szobája zárva.

Muzeumi könyvtár délelőtt 9—1-ig.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva d. e. 9—12-ig és d. u. 3—8-ig.

Az uj országház kupolacsarnoka és lépcsőháza d. e. 10—1 óráig 40 fillér, azontul este 6 óráig 1 korona.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Egyetemi füvészkert (az üllői-uton) nyitva d. e. 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térkép-gyüjteménye nyitva 10—1-ig.

Magyar kir. kereskedelmi muzeum. *Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár* V., váczi-körut 32. szám. Hivatalos órák 9—2-ig. *A hazai termékek állandó kiállitása és a kereskedelemtörténeti gyüjtemény,* továbbá a *háziipari kiállitás* (melyben az üzletvezetőség árusitásokat is eszközöl) a városligeti iparcsarnokban. Nyitva 9—12-ig és d. u. 3 órától 6-ig. — A *külföldi kirendeltségek* központi üzletvezetősége (magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., váczi-körut 82.

IDEGENEK NÉVSORA

Erzsébet királyné szálloda és pension. Rohonyi Gy. Ujvidék. — Lupán M. K.-Bánya. — Bonyi A. N.-Várad. Szántó J. Kosd. — Földváry L. V.-Hartyán. Molnár A. Bugyi. — Bárdy P. Héviz-Györk. — Máhr N.-né R.-Almás. Dr. Burkovich K. N.-Vid. — Máriássy S. Trencsén. Halász J. Kecskemét. — Tokaj J. Vácz. — Reininger M. Bukarest. Ozvald K. Zágráb. — Spiler Gy. Tuskevár. — Schvarcz L. Kassa. — Klinger E. Félfalu. — Megyesy G. Nyiregyháza. Demjén V. Pozsony.

Nádor szálloda. Cordes E. Hamburg. — Kalmár L. Pancsova. — Parádi S. és neje Komárom. — Hubert A. Pozsony. — Száva F. Bukarest. — Oreveaux M. Pribag. Buzi J. Szentes. — Arany J. Sziszek. — Wolkenstein J. Győr. — Harkay E. M.-Sziget. — Marinovits E. Szeged. Seybold M. Brassó — Hermann J. Kassa. — Szalag P. Ó Gradiska. — Vasváry A. Alba. — Weissmann J. Lemberg. Szabolcsy K. Isaszeg. — Kardos E. Pinczehely. — Schön B. Szabadka.

Imperiál szálloda. Ivánkovits M., Ivánkovits Gy. Bajmok. Perkovits A. és neje Eperjes. — Skálátt J. Pápa.

Pannonia szálloda. Szentkirályi Z. Görcsön. — Dapsy J., Dr. Mesko M. R.-Szombat. — Nikoliits P. Arad. Lippich G. Szolnok. — Eigeman H. Dortmund. — Frindt L. L.-Szt.-Miklós. — Zibell J. Triest. — Gerencsér J. Vép. Mihályi J. Jászapáti. — Porarik A. Resicza. — Seefeltner E. Salzburg. Huber A. Milano. — Guthy Gy. Szabadka. — Skarniczel N. Galgócz. — Tóth E. K.-Félegyháza. — Vazzano F. Catania. — Rochlitz A. Esztergom. — Tamássy B. Miskolcz. Oncs J. N.-Iklod. — Marosán S. N.-Bánya. — Dr. Ehrenfeld Gy. Nyitra. — Dr. Volánszky K. N.-Szöllős. — Dohnányi J. B.-Bánya. — Szvoda J. M.-Sziget. — Dr. Simenszky S. Igló. Szluha A. Szt.-Iván.

Metropole szálloda. Huber K. München. — Luthi K. Zürich. — Frassi L. Gent. — Rauman Gy. Bécs. Dr. Braun M. Triest. — Flaman R. Fiume. Miller E. és neje Eperjes. Dr. Hédervary L. Kolozsvár. — Ruelmiur A.-né és leánya Zenta. — Molnár L. és neje, Sas E. N.-Várad. — Csibás B. Zombor. — Walthier K. Elek. — Scorra D. Eger. Palesev O. Szeged. — Vivián F. Oroszvár. — Butter F. Tata. Beeson J. és neje Keszthely. — Paesnell V. Tata. Seegrott G. Göd. — Sir J., Kovács L., Janowitz L. B.-Bánya. Erős S. Esztergom. — Schreiber V. Mező-tur. — Nagy L. Abda. Kovács J. és neje Ordas. — Reiman D. Lugos. Rendessy Ö. Arad. — Klekkner H. Pozsony. — Steiner A. Halas.

Időjárás.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1901 szept. 25-én reggel 7 órakor

Állomások	Légnyomás mm. 700+	A hőmérséklet Celsius szerint	Szél iránya és ereje	Felhőzet	Csapadék mm.	Hőmérsék maximum	minimum
Asna-Szlatina	67·1	+ 9.2	NE 4	0	—	26	6
Szatmár	66·5	+ 11.5	E	0	—	25	16
Eger	65·0	13.0	S 1	0	—	27	8
Ungvár	66·4	+ 12.2	NE 3	0	—	22	10
Késmárk	67·1	+ 8.6	— 0	0	—	—	—
Árvaváralja	65·5	+ 3.7	E 1	0	—	21	7
Selmeczbánya	64·9	—	—	0	—	—	—
Budapest	64·0	+ 14.4	NE 1	1	—	24	14
Ó-Gyalla	61·2	+ 14.8	SE		—	24	12
Magyar-Óvár	63·6	13.8	SE	0	—	24	12
Sopron	57·2	+ 10.4	SE 1	0		22	10
Hereny	62·5	+ 10	S 1	0	—	26	10
Keszthely	61·5	+ 16.4	SE	0	—	24	15
Pécs	61·	+ 14.5	NE 4	1	—	24	13
Eszék	60·5	+ 13.8	E 3	1	—	25	11
Zágráb	60·2	+ 14.9	NE 1	1	—	23	15
Károlyváros	—	—	—	—	—	—	—
Fiume	57·6	+ 10.2	NE 4	2	—	26	17
Cirkvenica	57·4	+ 20	S 1	4	—	4	15
Debreczen	66·	12.	SE	0	—	25	10
Kis-Kartal	62·	+ 10	— 0	0	—	12	8
Szolnok	62·3	+ 13.8	NE 3	0	—	22	12
Szeged	63·3	+ 13.7	SE 2	0	—	24	12
Arad	6 ·1	+ 15.2	S	0	—	22	14
Zsombolya	6 ·8	+ 11.3	S 1	0	—	25	10
Temesvár	63·3	+ 12.4	E 4	0	—	24	11
Versecz	61·7	18.0	SSE 1	0	—	21	15
Orsova	64·6	16.2	SE	2	—	24	14
Nagy-Várad	64·7	+ 15.2	E 4	0	—	24	13
Kolozsvár	66·6	8.5	N 1	0	—	21	4
Nagy-Szeben	66·5	+ 10.5	SE 1		—	22	9
Bécs	63·9	+ 12.6	SE 2	●	—	23	12
Salzburg	58·1	+ 14.6	W 2	0	—	6	14
Klagenfurt	59·9	+ 14.9	SE 1	1	—	14	—
Póla	56·8	+ 19.3	SES 2	1	—	24	17
Lesina	57·5	+ 21.3	SE	●	—	25	18
Hamburg	58·9	+ 10	E 0	0	—	—	—
Berlin	61·4	+ 15.9	SES 2	0	—	—	—
Zürich	59·7	+ 14.4	NW 0	0	3	—	—
Biarritz	63·3	+ 16	SSW 4	4	0	19	13
Nizza	56·5	+ 18.3	E 1	3	7	2	13
Paris	60·3	+ 14.9	0	4	12	19	13
Christiansund	64·4	+ 16.	SES 1		—	—	—
Stockholm	69·3	+ 14.	SE 2	0	—	—	—
Szent-Pétervár	70·5	+ 12.6	WWN 1	≡	—	—	—
Varsó	67·6	+ 9.9	SE 1	0	—	—	—
Moszkva	68·2	+ 11.3	WWN 1	4	—	—	—
Kiev	69·8	+ 9.1	NE 0	0	—	—	—
Sarajevo	—	10.0	SW 1	≡	—	26	10
Sulina	63·8	17.0	NNE 4	2	—	20	14
Szófia	4·9	+ 12.3	NE 1	3	—	22	11
Athen	61·9	+ 0.3	NNE 6	1	—	27	19
Torino	50·	12.8	0	●	ny	16	13
Florencz	57·	+ 15.7	S 2	●	17	24	15
Róma	59·	+ 16.0	ESE 1	2	34	24	16
Napoly	59·0	+ 17.0	WWS 2	1	26	25	16
Brindisi	58·5	+ 20.9	EES 2	●	1	24	19
Palermo	60·4	+ 17.0	SSW 3	4	1	29	15
Malta	—	—	—	—	—	—	—

A szélirányok jelölése: N = észak, E = kelet, S = dél, W = nyugot. — Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, ● = eső, ✳ = hó, ≡ = köd, ☈ = zivatar.

Keleten a magas nyomás megtartotta helyzetét, nyugaton azonban a légnyomási viszonyok bonyolultakká lettek és kiválóan bír hatással ama depresszió, a mely Olaszországban van fejlődőben és okoz ugyanott bő esőket. Európa keleti felében az idő a magas nyomás hatása alatt száraz. A hőmérséklet eloszlása szabálytalan.

Hazánkban derült, igen enyhe idő uralkodik.

Prognozis a következő 24 órára: Enyhe idő várható az ország délnyugati részein elvétve esővel.

SZINHÁZAK és MULATSÁGOK.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Évi bérlet 99.

Budapest, 1901 szept. 26-án.

A walkür.

A „Niebelung gyürüje" cz zenedráma-trilogia első része 3 felv. Zenéjét és szöv. irta Wagner R. Ford. Csiky G.

Személyek:

Siegmund	Broulik
Hunding	Szendrői
Wotan	Ney D.
Sieglinde	Vasquezné
Brünhilde	Diósyné
Fricka	Semsey
Helmwiege	Kaczér
Gerhilde	Pevny I.
Ortlinde	Rotter G.
Waltraute	Szilágyiné
Schwertleite	Bártolucci
Siegrunde	Kánn M.
Grimgerde	Berts M.
Rossweise	Válent

Kezdete 7 órakor.

NEMZETI SZINHÁZ.

Bérlet 149. szám.

Budapest, 1901 szept. 26-án.

A bor.

Paraszt vigjáték 3 felvonásban. Irta Gárdonyi Géza.

Személyek:

Baracs Imre	Gyenes
Baracs Matyi	Rózsahegyi
Baracsné	Alszegi
Jancsi	Kóré
Szunyoghné	Györgyné
Szunyogh Rózi	Ligeti
Mihály	Gabányi
Eszter	Gerő
Göre Gábor	Ujházi
Göréné	Vizváriné
Durbints	Vizvári
Kátsa	Faludi
Czeglédi	Latabár
Zsuzsi	Keczeri

Kezdete ½8 órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Budapest, 1901 szept. 26-án.

New-York szépe.

Operett 2 felv. 6 képben. Szövegét irta Hugh Morton, fordították: Salgó Ernő és Makai E., zenéjét szerzette: Gustave Kerker.

Személyek:

Habakuk	Sziklay
Harry	Ráthonyi
Mordkerl	Boross
Snifkins	Mátrai
Cora	Margó
Kenneth	Gireth
Blinky	Palásthy
Kissie	Rózsa
Twiddles	Odry
Violet	Szoyer
Ratsi	Kardos
Patsi	Füredi
Myrle	Karvázi
Birdie	Béres
Gladys	Horváth
Dorothy	Gombaszögi
Marjorie	Gelsey
Pansi	Aranyossy
Fricot	Bessenyei
Fifi	Dóry
Mr. Sheep	Lenkefi
William	Sarlai

Kezdete 7½ órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Budapest, 1901 szept. 26-án.

Svihákok.

Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ

Budapest 1901 szept. 26-án.

Bünös asszony.

Kezdete ½8 órakor.

BUDAI SZINKÖR.

Budapest. 1901 szept. 26 án.

Othello.

Kezdete 7 órakor.

VÍG-SZINHÁZ.

Budapest, 1901 szept. 26-án.

Az arany kakas.

Bohózat 3 felvonásban. Irták Blumenthal O. és Kadelburg G. Magyarositotta Fái J. B.

Személyek:

Szikra Julis	Haraszthy
Fürge	Hegedüs
Dachslmayer	Száthmáry
Erzsi	Varsányi
Liza	Rostagni
Horváth	Balassa
Klárika	Nógrády
Dr. Gyárfás	Góth
Müller	Tapolczai
Flóris	Vendrei
Treszka	Révész
Bokros	Győző
Emma	Berzétei
Lándorné	Mátrainé
Melanie	Gézi
Körmös	Kazaliczky
Angol tourista	Bihari

Kezdete $7\frac{1}{2}$ órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Budapest, 1901 szept. 26-án.

Jáfet 12 felesége.

Énekes bohózat 3 felv. Irták Antony Mars és M. Desvalliers. Forditotta Makai Emil. Zenéjét szerzette V. Roger.

Személyek:

Paterson Jáfet	Szirmai
Debora	Krecsányi
Arabella	Fedák
Klári	Harmath
Baliveau	Solymosi
Cassoulet	Kovács M.
Toupettes	Tollagi
John Shmith	Szerdahelyi
Briquet	Németh
Ernest	Ujvári

Kezdete $7\frac{1}{2}$ órakor.

Uránia

Magyar tudományos szinház.

Budapest, 1901 szept. 26-án.

Monte-Carló és a Riviera.

Kezdete $7\frac{1}{2}$ órakor.

A Kisfaludy-szinház műsora: *Pénteken* nincs előadás. *Szombaton* Sauerteig és társai fellépte. *Vasárnap* d. u. Sauerteig és társai fellépte, este Eszter.

Az Uránia-szinház műsora: Egész héten Monte-Carlo és a Riviera.

Szinházi játékrendek.

A magy. kir. operaház műsora: *Pénteken* Erzsike. Vióra. *Szombaton* Tell Vilmos. *Vasárnap* Sába királynője.

A nemzeti szinház műsora: *Pénteken* A nagymama. *Szombaton* A tenger asszonya. *Vasárnap* Endre és Johanna.

A népszinház műsora: *Pénteken* San-Toy. *Szombaton* Amikolai biró (először). *Vasárnap* d. u. Lili, este A mikolai biró.

A vigszinház műsora: *Pénteken* Szivem! (először). *Szombaton* Szivem! *Vasárnap* d. u. A háló, este Szivem!

A magyar szinház műsora: *Pénteken* Szulamit. *Szombaton* A postásfiu. *Vasárnap* New-York szépe.

A fővárosi nyári szinház műsora: *Pénteken* Gésák. *Szombaton* Cyrano de Bergerac. *Vasárnap* d. u. Budapest szépe, este Kornevillei harangok. *Hétfőn* Két szerelem. (Utolsó előadás.)

Hölgyek figyelmébe.

Ki szépségét fokozni vagy azt megtartani akarja, csak az alant felsorolt, kipróbált biztos hatásu és ártalmatlan pipereczikkeket használja.

Aurora arczcréme, a legjobb és legmegbizhatóbb hatásu szépitőszer az arczbőr mindennemü tisztátlanságai u. m. szeplő, májfolt, pattanások, mittesser, napégetés stb. eltávolitására. Teljesen olaj- és zsirmentes. Ártalmatlanságáért kezesség. 1 tégely ára 1 kor. 20 fillér.

Aurora arczrizspor, kitünően tapad, jóformán észrevehetetlen, fehér, rózsa és créme szinben 1 doboz ára 1 kor. 20 fillér.

Valódi orgonavirág szappan, nagyon enyhe, rendkivül kellemes illatu szappan. A fenti szerek hatását nagyban elősegiti. 1 darab ára 70 fillér, 3 drb ára 2 korona.

Bouquet Aurora illatszer, a legkellemesebb illatu. 50 gros üveg 2 korona, 100 gros üveg 4 korona.

MAJTHÉNYI BÉLA

droguista és illatszertárában, 11491

Budapest, IV., Egyetem-utcza 11.

Mindennemü bel- és külföldi gyógyáru különlegességek, angol- és franczia illatszerek és pipereczikkek, vegykészitmények, háztartási, gazdasági és állatgyógyászati czikkek raktára.

Padlófényesitő szerek.

Tea, rum, cognac, cacao és csokoládé.

Rum- és likőr-essentiák.

Miután a Bernstein József és fia czég felszámol, én mint ugyanazon czégnek beltagja, van szerencsém becses tudomására hozni, hogy

kárpitos és asztalos butor minta raktáraimat és mühelyeimet Ferencziek-tere 3. sz., a Király-bazárba helyeztem át.

Becses megrendeléseit fenti czimre kérem. Kiváló tisztelettel

42203 **Bernstein Sándor** kárpitos és diszitő.

Fővárosi Orfeum

(Nagymező-utcza 17.) 42237

Még csak rövid ideig! Miss MARGHERITA

villamos tánczhatások.

Jim és Jam komikus pierrott-k **Iben Obed** török ekvilibrista.

Belling Viktória zsonglőrnő.

Olly Jolly Wood és Bates Lise Fleuron

Modl, Rubens, Aleitha, Vendée, Morris és Morris, Kitty, Baumann, Kövessy, Kozmográf.

Jegy előváteli dij nélkül előre váltható d. e. 10—1-ig a pénztárnál.

A kávéházban reggel 5 óráig VÖRÖS ELEK czigányzenekara hangversenyez.

KLEIN BERTALAN

férfiszabó

Budapest, V., Arany János-utcza 34., I. em.

Készit kizárólag angol férfiruhákat.

Raktáron lévő angol és franczia szövetek, valamint szőrmeáruk látványosságot képeznek. 42152

Gyomorbajosok figyelmébe!

Biztos eredmény érhető el

gyomorfájás, szélgörcs, gyomorégés, étvágytalanság, köhögés, nehéz légzés megszüntetésére a **Lőrinczy**-féle csodahatásu „**Menthol**" **gyomorszeszszel.** Egy üveg ára **120** fillér. Megrendelhető az „**Arany-kereszt**" **gyógyszertárban, Békés-Csabán.** 41586/7

Jelentés.

Van szerencsém a n. é. hölgy közönségnek szives tudomásul hozni, hogy

női szabómühelyem

VIII., József-körut 81. sz. alatt

létezik.

Késziték **franczia és angol ruhákat a legujabb divatjournalok** szerint a legelegánsabb kivitelben.

Kröszl Irma,

42211 hölgy-szabó.

Tánczoktatási jelentés.

Wilschinsky S.-féle kitünő hirben álló tánciskola **Wesselényi-utcza 17. sz.** Beiratások naponta d. u. 5 órától kezdve; tanitás bármely időben, a legujabb szalon és társastánczokban, több évi bel- és külföldön gyüjtött tapasztalatok eddig még senki által fel nem mutatott kitünő tánczfani módszerem szerint. Kivánatra külön tanitás, házban, vagy házon kivül. **Hölgyeknek különös kedvezmény.** Gyermektanitás 4—6 óráig.

Alulirott tisztelettel ajánlja a legszebben és legkényelmesebben berendezett **szalon termeit** lakodalmak, bálok és egyéb ünnepélyekre, kiszolgálás stb. a legolcsóbb árakon. Szives rendeléseket kér

kitünő tisztelettel

Wilschinsky S.

42241 Budapest, VII., Wesselényi-utcza 17. sz.

Üvegkészletek a legolcsóbb és legfinomabb kivitelben mindenfajtában.

Tükrök velenczei, franczia és angol kivitelben, falra, kandalló fölé és toillette-asztalra.

Csillárok üveg- és bronz-kivitelben, villanyra és légszeszre. 42108

Régi csillárok átalakitása.

GIERGL HENRIK

Budapest, IV., Váczi-utcza 12. Telefon 10—90.

Vizállás, 1901. szept. 25-én.

	Czentiméter		Czentiméter
Inn		**Béga**	
Schärding	+ 118	Kiszető	+ 58 < 2
Duna		Temesvár	
Passau	+ 204 < 6	N.-Becskerek	— 30
Linz	— 62 < 9	**Tisza**	
Bécs	— 67 < 12	M.-Sziget	+ 28 < 1
Pozsony	+ 146 < 14	Tekenáza	— 4 < 10
Komárom	+ 224 < 16	Tisza-Ujlak	— 37 < 2
Budapest	+ 193 < 17	V.-Namény	— 36
D.-Földvár		Záhony (Csap)	— 136 < 6
Mohács	+ 294 < 22	Tokaj	
Gombos	+ 294 < 14	Tisza-Füred	
Ujvidék	+ 332 < 4	Szolnok	+ 38 < 17
Zimony	+ 319 > 3	Csongrád	+ 23 < 12
Pancsova	+ 290 < 3	Szeged	+ 84 < 7
Drenkova	+ 235 > 1	Török-Becse	+ 114 < 2
Orsova	+ 210 > 6	Titel	+ 296
Vág		**Körös**	
Szered	+ 58 < 4	Sebes: N.-Várad	— 18 < 1
Rába		Fekete: Tenke	— 8
Győr	+ 232 < 11	Fehér: B.-Jenő	— 24
Dráva		Kettős: Békés	+ 12 < 8
Zákány		Hármas: Gyoma	— 20 < 8
Barcs	+ 143 < 19	**Maros**	
Eszék		Arad	— 108 < 5
Száva		Makó	— 4 < 6
Sziszek	+ 446 < 66		
Mitrovicza	+ 415		

Jegyek magyarázata: + null fölött, — null alatt, > árad, < apad.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzése

1901. szeptember 25.

Időjárás szép | Vizállás reggel 7 órakor 208 cm. | Hőmérő reggel 7 órakor + 16 C. | Legsulymérő reg. 7 ó. 769 m/m.

A) Arutőzsde.

I. Gabonaneműek. — Árak koronaértékben.

a) Kész áru.

A budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 klgr.-kint. — A minőségi suly hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza	74		75		76		77		78		79		80		81	
tiszavidéki	—.—	—.—	7.55	7.70	7.60	7.75	7.65	7.80	7.70	7.90	7.85	8.—	8.—	8.15	—.—	—.—
" uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
fehérm.	—.—	—.—	7.55	7.70	7.60	7.75	7.65	7.80	7.70	7.90	7.85	8.—	8.—	8.15	—.—	—.—
" uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	—.—	—.—	7.50	7.65	7.55	7.70	7.60	7.75	7.65	7.85	7.80	8.95	7.95	8.05	—.—	—.—
" uj	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bánsági	7.30	7.40	7.45	7.60	7.50	7.65	7.55	7.70	7.60	7.80	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bácskai	7.50	7.65	7.65	7.80	7.70	7.85	7.75	7.90	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
szerb átm.	7.05	7.10	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
román	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—
bolgár	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

	Minőség	Árfolyam kor.-tól	kor.-ig
Rozs 50 kg.-kint	Elsőrendü	6.55	6.75
	Középminőségü	6.45	6.65
Árpa 50 kg.-kint	Takarmány, elsőrendü	5.90	6.10
	" másodrendü	5.75	5.90
	Sörfőzésre tiszavidéki	—.—	—.—
	" felsőmagyarországi	—.—	—.—
	" dunantuli	—.—	—.—
Köles 50 kg.-kint	—	4.80	5.—
Zab 50 kg.-kint	Elsőrendü	6.65	6.80
	Középminőségü	6.50	6.60
Tengeri 50 kg.-kint	Belföldi	5.15	5.20
	Román v. bolgár	5.15	5.20
	Cinquantin	6.10	6.20
	Fehér	5.20	5.30
Repcze 50 kg.-kint	Káposzta	—.—	—.—
	Bánsági	—.—	—.—

b) Határidőre.

	Határidő	Pénz korona	Áru korona
Magyar buza 50 kg.-kint	1902 április	—.—	—.—
	" október	7.79	7.80
Buza 50 kg.-kint	1901 junius	—.—	—.—
	" október	7.78	7.79
	" május	—.—	—.—
	1902 április	8.21	8.23
Rozs 50 kg.-kint	1900 október	6.68	6.70
	" május	—.—	—.—
	1902 április	6.96	6.98
Tengeri 50 kg.-kint	1901 szept.	5.13	5.15
	" október	5.13	5.15
	1902 május	5.11	5.12
Zab 50 kg.-kint	1901 október	6.58	6.60
	1902 április	6.96	6.98
	" május	—.—	—.—
Kap.-repcze 50 kg.-kint	1900 augusztus	—.—	—.—
	" február	—.—	—.—

II. Leszámoló árfolyamok

Buza 50 kg.-kint	— —
Rozs 50 kg.-kint	— —
Tengeri 50 kg.-kint	5.12
Zab 50 kg.-kint	— —
Árpa	—.—
Kap.-Repcze	— —

IV. Hajózási fuvardij.

	Honnan	fillér
Duna	Pancsova	52—56
	Ujvidék	44—46
	Bezdan	36—38
	Kalocsa	28—30
	D.-Földvár	26—28
Tisza	Szentes	70—74
	Szeged	60—64
	Zenta	56—60
	Titel	48—52
Száva	Mitrovicz	72—76
Bega	Temesvár	84—88
	N.-Becsk.	60—64

A fuvardij 100 kilogrammonkint a szállitási adóval és a biztositási dijjal értetik. **Győrbe** a fuvardijtétel 20 fillérrel magasabb.

III. Különféle termények.

Ár 100 kilogrammonkint.

		Faj	Pénz korona	Áru korona
Ingyen hordó 50 kg.-kint	Disznózsir	budapesti	56.—	56.50
		vidéki	—.—	—.—
50 kg.-kint	Szalonna	magyar ia légenszáritott vidéki	44.—	44.50
		városi légenszáritott, 4 darabos	45.50	46.—
		" 3 "	—	—
		füstölt	—.—	—.—
Zsákkal együtt göngysuly tisztasuly helyett. Minőség 600 grammonkint 50 kg.-kint	Szilva	bosznia, 1900 évi, usance-minőség	—.—	—.—
		" 100 darabos	—.—	—.—
		" 85 "	—.—	—.—
		szerbiai, usance-minőség	—.—	—.—
		" 100 darabos	—.—	—.—
		" 85 "	—.—	—.—
Ingyen hordó 50 kg.-kint	Szilvaiz	szlavoniai 1900	—.—	—.—
		szerbiai 1900	16.50	16.75
50 kg.-kint	Heremag	luczerna magyar, 1900	—.—	—.—
		lóhere aprószemü 1900	—.—	—.—
		" középszemü 1900	—.—	—.—
		" nagyszemü 1900	—.—	—.—

B) Értéktőzsde.

Kamatláb	Értékpapírok	Utolsó árfolyam pénz (100 kor.-kint)	áru
	I. Államadósság. a) Magyar államadósság.		
4 %	Aranyj. 100,500, 1000 ar. frt nevert. drbok, adóm. 100 ar. frt = 240 k.	118.60	119.10
4 %	Aranyjáradék, 10,000 ar. frt névert. dbokb. adóm. 10,000 ar. frt = 24,000 k.	—.—	—.—
4 %	Aranyjáradék, adómentes, 100 ar. frt = 240 k. szept. k.	118.60	119.10
$3\frac{1}{2}$ %	Koronaértékü járadék, adómentes	83.25	83.75
4 %	" " "	92.45	92.85
4 %	" " " szept. k.	92.45	92.55
4 %	" " " szept. v.	92.45	92.55
$4\frac{1}{2}$ %	1876. kel. vas. államk. ar. frtb. 100 ar. frt = 240 k.	119.—	120.—
$4\frac{1}{2}$ %	1889. államv. aranyk., adóm. 100 ar. frt = 240 k.	121.75	122.75
$4\frac{1}{2}$ %	1889. évi államvasuti ezüstkölcsön	100.25	101.25
3 %	Államk. vask. czelj. ar. adóm., 10 f. sterl. = 240 k.	83.65	84.65
—	1870. nyereményk., 100 frtos drb 100 frt = 200 k.	176.—	178.—
—	1870. 50 " 50 frt = 100 k.	176.—	178.—
$4\frac{1}{2}$ %	Magyar regále-kárt. kötvény, adómentes	99.55	100.30
$4\frac{1}{2}$ %	Horvát-szlavon " "	99.—	100.—
4 %	Magyar földtehermentesitési kötvény, adómentes	92.—	93.—
4 %	Horvát-szlavon " "	93.50	94.50
4 %	Tiszai és szegedi nyeremk. adóm., 100 frt = 200 k.	143.—	145.—
$4\frac{65}{100}$ %	Horvát-szlavon jelz. földv. kötv. adólev. 7%	—.—	—.—
	b) Osztrák államadósság.		
$4\frac{2}{10}$ %	Egyesitett járadék papirban február—augusztus	98.30	98.80
$4\frac{2}{10}$ %	" " május—november	98.30	98.80
$4\frac{2}{10}$ %	Egyesitett járadék ezüstben január—julius	98.20	98.70
$4\frac{2}{10}$ %	" " április—október	98.20	98.70
4 %	Aranyj., adóm., ar. frtban, 100 ar. frt = 240 k.	118.90	119.40
4 %	Koronaértékü járadék	95.10	95.60
$3\frac{2}{10}$ %	Államsorsj. 1854. évb. 250 frt. p. p. = 525 k.	190.50	192.50
4 %	" 1860. 500 o. é. = 1000 k.	138.50	140.50
4 %	" 1860. 100 " = 200 k.	170.—	172.—
—	" 1864. 100 " = 200 k.	212.50	214.50
—	" 1864. 50 " = 100 k.	212.50	214.50
	II. Más kölcsönök.		
6 %	Bolgár államv. zálogkölcsön 100 ar. frt = 240 k.	94.—	95.—
4 %	Bosnyák-herczegovinai orsz. kölcsön 1895. évből	87.—	88.—
$4\frac{1}{2}$ %	Bosnyák-herczegov. orsz. vasuti kölcs. 1898. évről	94.75	95.25

Kamatláb	Értékpapírok	pénz (100 kor.-kint)	áru
$4\frac{1}{2}$ %	Budapest főváros 1890. évi kölcsöne, adómentes	97.75	98.75
4 %	Budapest székes-főváros kölcsöne adómentes	87.25	87.75
4 %	Temes-bégavölgyi vizszab. társ. kölcsöne	93.—	94.—
	III. Záloglevelek és kölcsönkötv. a) Budapesti intézetek kibocsátásai.		
$4\frac{1}{2}$ %	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	97.50	98.50
$4\frac{1}{2}$ %	Egyesült Bpesti fővárosi takarékpénztár frtban	97.50	98.50
4 %	" " "	89.—	90.—
6 %	Egyes. tégla- és czementgyár r.-t. elsőbbs. k.	102.—	103.—
$4\frac{1}{2}$ %	Ganz és társa vasönt. s gépgyár r.-t. kölcs. köt.	97.—	98.—
5 %	Kisbirtokosok országos földhitelint. frtban	101.—	102.—
5 %	" " 50½ évre	101.—	102.—
$4\frac{1}{2}$ %	" " 50½ évre frtban	97.—	98.—
4 %	M. agr.- és járadékbank r.-t. szőlőkötv.	97.—	98.—
$4\frac{1}{2}$ %	" " járadékjegy visszafiz. 102%	96.—	97.—
$4\frac{1}{2}$ %	" " Záloglevél koronaértékben	98.—	99.—
$4\frac{1}{2}$ %	M. ált. kőszénb. r.-t. els. k. 41 é. 100 frk.-kint	—.—	—.—
$4\frac{1}{2}$ %	Magyar földhitelint. o. é. frtban	99.80	100.80
4 %	" " 41 évre	91.50	92.50
4 %	" " koronaértékben 50 évre	91.50	92.50
$3\frac{1}{2}$ %	" " koronaértékben 63 évre	81.—	82.—
4 %	" " szabály. és talajjav. frtban	91.50	92.50
$4\frac{1}{2}$ %	Magyar helyiérd. vasutak kötv. 50½ évre	95.75	96.75
4 %	" " 50 évre	90.—	91.—
4 %	" " 50 évre 105%	91.50	92.50
$4\frac{1}{2}$ %	Magyar jelzáloghitelbank frtban	97.50	98.50
$4\frac{1}{2}$ %	" " 50 évre	97.50	98.50
4 %	" " frtban	92.—	93.—
4 %	" " 50 évre	90.50	91.50
$4\frac{1}{2}$ %	" " közs. kötv. 50 évre frtban	97.25	98.25
$4\frac{1}{2}$ %	" " közs. kötv. 50 évre	97.25	98.25
4 %	" " közs. kötv. 50 évre frtban	92.25	93.25
4 %	" " közs. k. 50 é., vf. 110 frt.	99.—	100.—
$3\frac{1}{2}$ %	" " k. k. 60 é. 100 frk. = 96 k.	—.—	—.—
4 %	" " nyer.-kötv.	119.—	121.—
4 %	" " osztr. felülb.	121.50	123.50
3 %	" " nyer.-kötv.	103.50	105.—
$4\frac{1}{2}$ %	Magyar országos közp. takarékpénzt. 40 é. frtban	97.25	98.25
$4\frac{1}{2}$ %	" " 50 é.	97.25	98.25
4 %	" "	90.—	91.—
$4\frac{1}{2}$ %	M. takarékp. közp. jelzálogb. 1, 2, 3, 6, 7, 8. kib.	97.25	98.25
$4\frac{1}{2}$ %	" " 4., 5. kib.	94.—	95.—
4 %	" "	86.—	87.—
$4\frac{1}{2}$ %	" " közs. kötv.	96.—	97.—
4 %	" "	86.50	87.50
5 %	Országos központi hitelszövetkezet kötv.	100.—	101.—
4 %	Osztrák-magyar bank 40½ évre frtban	99.—	100.—
4 %	" 50 évre	99.—	100.—
$4\frac{1}{2}$ %	Pesti hazai első takarékp. közs. kötv. 50 évre	98.25	99.25
4 %	" " frtban	91.50	92.50
$4\frac{1}{2}$ %	" " zálogl. 50 évre	—.—	—.—
4 %	" "	92.—	93.—
$4\frac{1}{2}$ %	Pesti m. keresk. bank frtban	97.50	98.25
4 %	" "	92.—	93.—
$4\frac{1}{2}$ %	" " közs. kötv. 50½ évre	97.50	98.50
$4\frac{1}{2}$ %	" " közs. k. vissz. 110% frtb	102.—	103.—
4 %	" " közs. k. vissz. 105%	93.—	94.—
	b) Vidéki és külföldi int. kibocsátásai.		
6 %	Albina takarék és hitelintézet	100.—	100.50
5 %	Aradi polgári takarékp. 40 évre	—.—	—.—
5 %	" " 40 é. visszafiz. 110%	—.—	—.—
$5\frac{1}{2}$ %	" " 40 évre	—.—	—.—
$4\frac{1}{2}$ %	Aradmegyei takarékpénztár	98.—	99.—
5 %	Bosnyák-herczeg. szabad. orsz. bank 20 évre	—.—	—.—
5 %	" " 30 évre	102.50	103.50
$4\frac{1}{2}$ %	Debreczeni első takarékpénztár	97.—	98.—
5 %	Erdélyi m. jelzáloghitelb. 40 évre	99.50	100.—
$4\frac{1}{2}$ %	" 40 évre visszafiz.	98.50	99.50
$4\frac{1}{2}$ %	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	98.75	99.75
$4\frac{1}{2}$ %	" közs. kötv.	98.50	99.50
5 %	Nagysz. b. ált. takp. 31½ é., visszf. 110%	102.—	—.—
5 %	" 40 évre, visszf. 106%	102.—	—.—
5 %	" 40 évre, III. kib.	101.75	102.25
$4\frac{1}{2}$ %	" 35 évre, IV. kib.	98.25	99.25
5 %	Nagyszebeni földhitelintézet	102.—	103.—
$5\frac{1}{2}$ %	"	106.—	107.—
6 %	"	106.—	107.—
$4\frac{1}{2}$ %	" VI. kib.	98.25	99.25
3 %	Osztrák földhitelintézet nyer.-kötv.	125.50	127.50
5 %	Temesvár első takarékpénztár	100.—	101.—
$4\frac{1}{2}$ %	"	96.25	97.25
	IV. Elsőbbségi kötvények.		
$4\frac{1}{2}$ %	Adria m. kir. tengerhajózási részvényt.	98.—	99.—
4 %	Budapesti közuti vaspálya-társ koronaért.	95.50	96.50
4 %	Budapest villamos városi vasut r.-t.	95.—	96.—
4 %	Budapest-pécsi vasut	91.30	92.30
4 %	Déli vasut 100 márka = 118 k.	111.50	112.50
4 %	" 1900. évi kib. 100 frankonkint	—.—	—.—
6 %	Első cs. kir. sz. b. dunagőzhajózási társ.	—.—	—.—
4 %	Kassa-oderbergi vasut 1889,	95.—	96.—
4 %	" 1889, 100 m. = 118 k.	116.25	117.25
4 %	" 1891,	94.80	95.80
4 %	" 1891, 100 m. = 118 k.	116.25	117.25
4 %	" (oszt. von.) 1889. ez.	95.50	96.50
$4\frac{1}{2}$ %	Magyar folyam- és tengerhajózási r. t.	98.55	99.—
5 %	Magyar-gácsországi vasut I. kib.	106.—	107.—
5 %	" II. kib.	106.—	107.—
4 %	" ezüst	93.—	94.—
5 %	Magyar ny. v. (székesf.-győr-grazi vonal)	105.—	106.—
5 %	" 1874. kib.	105.—	106.—
$4\frac{1}{2}$ %	Magyar v. els. k. beruh. ezélra, 100 m. = 118 k.	119.—	120.—
4 %	Osztrák-magyar államvasut 1888. 100 m = 118 k.	—.—	—.—
3 %	" X. kib. 1885 100 fr. = 96 k	—.—	—.—
$4\frac{1}{2}$ %	Torontáli helyi érdekü vasutak	96.25	97.25

Osztalék 1900-ra	Értékpapírok		Utolsó árfolyam pénz (koronaérték)	áru
	V. Bankok részvényei.			
15.—	Angol-osztrák bank	210	260.—	262.—
10.—	Budapesti bankegyesület	200	157.—	158.—
20.—	Első magyar iparbank	300	320.—	325.—
9.60	Fiumei hitelbank	160	150.—	153.—
60.—	Budapesti giro- és pénztár-egylet	2000	—.—	—.—
12.—	Hazai bank-részvény-társaság	200	210.—	212.—
—.—	Hermes magy. ált. váltóüzlet részvt.	200	200.—	202.—
15.—	Horvát kereskedelmi bank	240	—.—	—.—
30.—	Horvát leszámitoló bank	400	—.—	—.—
11.—	Horvát-szlavon országos jelzálogbank	200	203.—	205.—
36.—	Magyar általános hitelbank	400	406.—	408.—
36.—	" szept. k.	400	615.—	616.—
10.—	Magyar ipar- és kereskedelmi bank	200	—.—	—.—
10.—	" szept. k.	200	69.—	70.—
frs 25	Magyar jelzáloghitelbank	240	—.—	—.—
frs 25	Magyar jelzáloghitelbank szept. k.	240	430.—	431.—
30.—	Magyar kereskedelmi r. t.	400	438.—	444.—
24.—	Magyar leszámitoló és pénzváltó bank	400 K.	—.—	—.—
24.—	" szept. k.	400	406.—	407.—
50.—	Magyar takarékp. közp. jelzálogbankja	1000	925.—	935.—
32.—	Osztrák hitelintézet	320	—.—	—.—
32.—	Osztrák hitelintézet szept. v.	320	609.—	609.50
79.70	Osztrák-magyar bank	1200	1615.—	1625.—
140.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	1000	2405.—	2415.—
30.—	Unionbank	400	506.—	508.—
	VI. Takarékpénztárak részvényei.			
12.—	Belvárosi takarékpénztár	200	198.—	200.—
14.—	Budapest III. kerületi takarékpénztár	100	200.—	205.—
12.—	Budapest-erzsébetvárosi takarékpénztár	200 K.	177.—	181.—
24.—	Budapesti tak. pénzt. és orsz. zálogk. r. t.	400 K.	402.—	404.—
124.—	Egyesült budapesti fővárosi takarékp.	600	2090.—	2105.—
36.—	Magyar általános takarékpénztár	500 K.	565.—	565.—
80.—	Magyar országos központi takarékpénzt.	600	1340.—	1350.—
850.—	Pesti hazai első takarékpénztár	2000	18250.—	18300.—
	VII. Biztositó-társaságok részv.			
24.—	Bécsi biztositó társaság	400	375.—	385.—
26.—	Bécsi élet- és járadék-biztositó intézet	400	504.—	514.—
168.—	Első magyar általános biztositó társaság	2000	5175.—	5225.—
10.—	Fonciere, pesti biztositó intézet	200	185.—	190.—
16.—	Magyar jég- és viszontbiztositó r.-t.	200	220.—	222.—
—.—	Nemzeti baleset-biztositó r.-t.	200 K.	170.—	175.—
34.—	Pannonia viszontbiztositó intézet	600	1025.—	1050.—
	VIII. Gőzmalmok részvényei.			
—.—	Concordia-gőzmalom r.-t.	800	185.—	195.—
—.—	" elsőbbségi részv.	800	—.—	—.—
60.—	Első budapesti gőzmalom r.-t.	500 K.	955.—	965.—
24	Erzsébet-gőzmalom-társ.	400	415.—	418.—
10.—	Lujza-gőzmalom r.-t.	320	215.—	220.—
40	Pesti hengermalom-társ.	800	860.—	880.—
30.—	Pesti molnárok és sütők gőzmalom r.-t.	400	405.—	415.—
24.—	Pesti Viktória-gőzmalom	300	313.—	317.—
	IX. Bányák és téglagyárak részv.			
16	Budapest-szentlőrinczi téglagyár	20	324.—	330.—
—.—	Egyesült tégla- és czementgyár r.t.	200	—.—	—.—
10.—	Északm. egyesült kőszénb. és iparv.	200	206.—	212.—
14.—	Esztergom-Szászvári kőszénbánya r. t.	K. 400	236.—	238.—
13	Felsőmagyarorsz. bánya és kohóm. r.-t.	200	210.—	214.—
— —	István téglagyár r.-t.	200	40.—	50.—
14.—	Kis-sebesi gránitbánya r.-t.	200 K.	286.—	290.—
—.—	Kőbányai gőztéglagyár r.-t.	320	575.—	585.—
20.—	Kőszénbánya és téglagyár r.-t.	20 K.	300.—	310.—
—.—	Lechner rákosi téglagyár r.-t.	200	196.—	200.—
24	Magyar asphalt r.-t.	200	195.—	200.—
—.—	Magyar ált. kőszénbánya r.t.	200	240.—	245.—
—.—	Magyar keramiai gyár r.-t. elöv. jog. n.	200	150.—	155.—
—.—	Péterhegyi téglapár r.-t.	200 K.	—.—	80.—
36.—	Salgótarjáni kőszénbánya r.-t.	200	522.—	525.—
—.—	Ujlaki tégla- és mészégető r.-t. elöv. jog. n.	300	160.—	162.—
	X. Vasművek és gépgyárak részv.			
12.—	Első magyar gazdasági gépgyár r.-t.	400	205.—	215.—
—.—	„Danubius" m. hajó- és gépgyár r.-t.	200 K.	138.—	140.—
—.—	Fegyver- és gépgyár részvénytársaság	300	—.—	—.—
160.—	Ganz és társa vasöntöde és gépgyár	800	2750.—	2800.—
—.—	Magyar belga fémipargyár r.-t. elsőbbs.	200 K.	350.—	360.—
—.—	Magyar waggon- és gépgyár r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Nadrági vasipar társulat	400	—.—	—.—
13.—	„Nicholson"-gépgyár részv.-társ.	200 K.	180.—	190.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmű r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	" szept. k.	200	406.—	407.—
—.—	Schlick-féle vasöntöde és gépgyár	400	126.—	130.—
10.—	Teudloff s Dittrich gépgyr.-t. A) sor. elölj.	200 K.	190.—	200.—
—.—	Weitzer János gép-, waggongyár r.-t.	400 K.	180.—	185.—
	XI. Könyvnyomdák részvényei.			
25.—	„Athenaeum" irodalmi és nyomdai r.-t.	200	295.—	300.—
—.—	Franklin-társulat	300	490.—	500.—
—.—	„Pallas" irodalmi és nyomdai r.-t.	400	340.—	345.—
170.—	Pesti könyvnyomda r.-t.	1000	2550.—	2600.—
	XII. Különféle vállalatok részv.			
70.—	Általános waggonkölcsönző-társulat	400 K.	970.—	990.—
—.—	„Apollo" kőolajfinomitó-gyár r.-t.	200 K.	—.—	—.—
80.—	Bantlin-féle vegyi gyárak r.-t.	500 K.	1025.—	1050.—
—.—	Bihar-Szilágyi olajipar r.-t.	200 K.	200.—	210.—
—.—	Brassói cellulose gyár r.-t.	200 K.	300.—	310.—
12.—	Budapesti általános villamossági r.-t.	200 K.	212.—	214.—
180.—	Bpesti Zsolnay-féle porcz.-fayenczegy. r.-t.	2000 K.	2420.—	2520.—
12.—	Első magyar betüöntöde r.-t.	200	260.—	265.—
—.—	Első magyar gyapjumosó- és bizom. r.-t.	400	689.—	700.—
—.—	Első magyar részvény serfőződe	600	2240.—	2270.—
24.—	Első magyar sertéshizlaló r.-t.	400	434.—	444.—
16.—	Első magyar szálloda r.-t.	160	435.—	445.—
—.—	Első pesti spódium és csontliszt gyár	200	268.—	273.—
140.—	Fiumei rizshántoló- és rizskeményitő gyár	1000	2610.—	2650.—
56.—	Gschwindt-féle szeszgyár	400	900.—	925.—
12.—	„Hungária" műtrágya és kénsav-gyár	400	200.—	210.—
28.—	Kábelgyár részvénytársaság	400	500.—	540.—
—.—	Kőbányai polgári serfőző részvény-tár.	200 K.	170.—	172.—
150.—	Magyar czukoripar r.-t.	1200 K.	1705.—	1725.—
16.—	Magyar fém- és lámpaárugyár r.-t.	200	265.—	265.—
—.—	Magyar gázizzófény r.-t.	200	560.—	580.—
20.—	Magyar ruggyantaárugyar r.-t.	200	345.—	355.—
30.—	Magyar vasuti forgalmi r.-t. elöv. jog. n.	200 K.	360.—	380.—
15.—	Magyar villamossági r.-t.	200 K.	234.—	237.—
—.—	Mezőgazdasági ipar-részv.-társ.	400	—.—	—.—
60.—	Nagyszebeni villamosmű r.-t.	1600	920.—	940.—
—.—	Nemzetközi villamossági társaság	400	475.—	485.—
70.—	Nemzetközi waggonkölcsönző r.-t.	400 K.	920.—	935.—
—.—	Popper Lipót faipar r.-t.	400	—.—	—.—
—.—	Quarnero részvénytársaság	200	—.—	—.—
—.—	Royal nagyszálloda részvénytársaság	200 K.	30.—	35.—
36.—	Szegedi kenderfonógyár r. t.	400	580.—	600.—
—.—	Sziszeki tárházak r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Telefon-Hirmondó r.-t.	100 K.	—.—	—.—
—.—	Törökbirodalmi dohányegyedárusági r.-t.	192	276.—	278.—
	XIII. Közlekedési vá l. részv.			
30.—	Adria m. kir. tengeri hajózási r.-t.	206	380.—	390.—
—.—	Aradi és csanádi egyes. v. r.-t. törzs.-r.	200	—.—	—.—
—.—	Baja-Zombor-Ujvidéki helyi érd. v. r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Barcs-pakráczi vasut elsőbbs. részv.	400	405.—	406.—
28.—	Budapesti közuti vaspálya társ.	200	—.—	—.—
28.—	" szept. k.	200	548.—	549.—
18.—	" élv. jegy		355.—	360.—
14.—	Budapesti villamos városi vasut r.-t.	200	276.—	277.—
4.—	" élv. jegy		80.—	85.—
—.—	Budapest-szent-lőrinczi h. é. vasut	200	—.—	—.—
—.—	Bpest-ujpest-rákosp. vill. köz. vasut r.-t.	200 K.	118.—	120.—
—.—	Debreczen-hajdunánási vasut h. é. v. els. r.	200	—.—	—.—
—.—	Déli vasut	480	—.—	—.—
—.—	" szept. v.	480	80.—	81.—
—.—	Első cs. kir. szab. dunagőzhajó-társ.	1050	750.—	755.—
—.—	Gölniczvölgyi vasut r.-t. elsőbbs. részv.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	400	351.—	354.—
—.—	Kassa-tornai helyi érd. vasut r.-t. els. r.	200	397.—	399.—
—.—	Magyar folyam- és tengerhajózási r.-t.	200 K.	—.—	—.—
—.—	Magyar-gácsországi vasut	400	419.—	421.—
—.—	Magyar helyi érdekü vasutak r.-t.	400	—.—	—.—
—.—	Magyar nyugoti vasut	400	420.—	422.—
—.—	Máramarosi sóvasut els. részvény	200	180.—	184.—
—.—	Máramarosi sóvasut törzsrészvényei	200	111.—	116.—
—.—	Máramarosi sóvasut B. részvényei	200	111.—	116.—
—.—	Marosvásárh.-szászrég. vasut els. részv.	200	—.—	—.—
120.—	Oriente magy. tengeri hajózási r.-t.	1000 K.	1550.—	1650.—
—.—	Osztrák-magyar államvasut	480	—.—	—.—
—.—	" szept. vég.	480	605.50	608.—
—.—	Pécs-barcsai vasut	400	415.—	420.—
—.—	Szt.-Lőrincz-Szlatina-Nasiczi h. é. v. els. r.	200	—.—	—.—
—.—	Temesvár-Módosi h. érd. v. r.-t. els. r.	200 K.	—.—	—.—

Névérték drbkint	XIV. Sorsjegyek.	pénz	áru
10	Bazilika sorsjegy	14.50	15.50
10	" osztr. felülbélyegzéssel	15.75	16.75
	" nyeremény-jegy	—.—	—.—
200	Bécsvárosi nyereménykölcsön 1874. évről	394.—	398.—
80	Budavárosi sorsjegy	151.—	157.—
80	" osztr. felülbélyegzéssel	168.—	173.—
4	„Jó sziv" egyesületi sorsjegy	8.50	9.50
4	" osztr. felülbélyegz.	8.50	9.50
	Magyar jelzáloghitelbank nyer.-jegy	18.50	21.50
	" osztr. felülb.	21.50	23.50
10	Magyar vörös-kereszt sorsjegy	21.50	22.50
10	" osztr. felülbélyegz.	22.50	24.50
	" nyeremény-jegy	—.—	—.—
24	Olasz vörös-kereszt sorsjegy	30.50	31.50
24	" osztr. felülbélyegz.	30.50	32.50
	Osztrák földhitelintézet nyeremény-jegy	31.—	32.—
20	Osztrák vörös-kereszt sorsjegy	47.—	48.—
200	Osztrák hitelintézeti sorsjegy	393.—	403.—
p. p. 84	Pálffy sorsjegy	170.—	175.—
96	Szerbiai nyer.-kölcs. 100 fr.-kint 2% k.	77.50	79.50
96	Szerbiai nyer.-kölcs. 100 fr.-kint (osztr. felülb.) 1900	80.—	82.—

XV. Pénznemek.	pénz	áru
Arany, cs. és kir. vert	11.35	11.40
" " kör.	11.30	11.35
" osztrák vagy magyar 8 frtos	19.02	19.06
" 20 frankos	19.02	19.06
" 20 márkás	23.42	23.50
" török aranylira	—.—	—.—
Német birod. vagy egyenért. bankj. (100 márka)	117.17	117.27
Franczia bankjegy (100 frank)	94.87	95.07
Olasz bankjegy (100 lira)	91.55	91.85
Papirrubel darabonkint	2.52	2.54
Román bankjegy (100 lei)	—.—	—.—
Szerb bankjegy (100 ezüst dinár)	—.—	—.—

Bankkamatláb	XVI. Váltók árfolyama (látra).		pénz	áru
3 %	Amsterdam	100 hollandi frtért	197.50	198.80
3 %	Brüssel	100 frankért	—.—	—.—
3 %	London	10 sterlingért	239.30	239.65
$3\frac{1}{2}$ %	Német bankpiaczok	100 márkáért	117.22	117.42
5 %	Olasz bankpiaczok	100 liráért	91.50	91.80
3 %	Paris	100 frankért	94.80	95.—
$3\frac{1}{2}$ %	Svájczi bankpiaczok	100	95.—	95.20
$5\frac{1}{2}$ %	Szentpétervár	100 rubelért	252.—	254.—

Leszámoló árfolyamok szept. 25-éről.

Magyar ált. hitelbank	615.—	Pesti m. keresk. bank	2415.—	Ganz-féle vasöntöde r.-t.	2755.—
Osztrák hitelintézet	609.—	Magy. jég- és viszontbizt.	—.—	Bpesti takp. és zálogk. r.-t.	—.—
Magyar aranyjáradék	—.—	Magyar czukoripar r. t.	—.—	Kőszénbánya és téglagyár r. t.	—.—
Magyar koronajáradék	—.—	M. takp. közp. jelzálogb.	—.—	M. orsz. közp. takarékp.	—.—
Magyar ip. és keresk. bank	—.—	Magyar asphalt r.-t	187.—	Kassa-Somodi kőszénbánya	—.—
Magyar jelzáloghitelbank	—.—	Belvárosi takarékpénztár r.-t.	—.—	Budapesti vill. városi vasut	277
Magyar leszámitoló bank	—.—	Adria m. kir. tengerhajóz. r.-t.	—.—	Magyar ált. takarékpénztár	—.—
Rima-Murányi vasmű r.-t.	—.—	I. magyar ált. biztositó társ.	—.—	Budapesti villamossági r.-t.	—.—
Bpesti közuti vaspálya t.	—.—	Ujlaki téglagyár r.-t.	—.—	Magy. keramiai gyár r.-t.	—.—
Déli vasut	—.—	Fiumei hitelbank r.-t.	—.—	Bp.-ujpest-r. villam. vasut	119
Osztr.-magyar államvasut	—.—	Magyar vasuti forg. r.-t.	—.—	Egyes. Bp. föv. takarékp.	—.—
Budapesti bankegyesület	158.—	Danubius-Schoen. hajógyár	—.—	Horvát-szlavon jelzálogb.	—.—
Első magyar iparbank	—.—	Schlick-féle vasöntöde r.-t.	—.—	Pesti hazai első takarékpénztár	—.—
Hazai bank r.-t.	—.—	Salgó-Tarjáni kőszén	527	Nicholson gépgyár r.-t.	—.—

Kamatozó kincstári utalvány kamatlába (6 hó) 4% | Járadékok és bankzáloglevelek elzálogositásánál $4\frac{1}{2}$%

Az Osztrák-Magyar bank kamatlába váltóleszámitolásnál 4% | Más értékpapirok elzálogositásánál 5%

Forgalom-kimutatás

a bosnyák-herczegovinai államvasutak 1901. aug. havi üzeméről

Vonalhossza 770 kilométer. 40443

Időszak	Szállittatott személy	Szállittatott teher tonna	Bevétel	Összehasonlitva az előző 1900. évről bevétel	különbözet
			korona értékben		
1901 január 1-től julius 31-ig	682506	512020	3707997	3371802	+336195
1901 augusztus 1-től 31-ig	168205	73510	580747	620353	— 39606
Összesen	850711	585530	4288744	3992155	+296589

Sarajevo, 1901. szeptember 12. *Az igazgatóság.*

Hirdetések

e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8. sz.

Magyar Könyvtár

Szerkeszti: RADÓ ANTAL

Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)

Az augusztusi füzetek a következők:

Gróf Széchenyi István. Hitel. — Szemelvények. — Bevezette s jegyzetekkel ellátta dr. Gyulai Ágost. — A magyar politikai és gazdasági élet nagy reformálásának korszakalkotó munkája. Első olcsó kiadás. **238—239.**

Vergilius. Aeneise. Forditotta Baróti Szabó Dávid. Kiadták: Radó Antal és Tóth Rezső. I. füzet. — Közel száz esztendős, de mind máig legjobb Aeneis-forditásunk s ma is élvezetes költői olvasmány. **236—237.**

Benedek Elek. Apró történetek. Kiváló elbeszélőnk néhány legszebb elbeszélése. Egyszerü, bájos történetek, melyeket mély és erős magyar érzés jellemez. **228.**

Charles de Berkeley. A kis márkiné. Regény, forditotta Lándor Tivadar. A jeles modern franczia iró egyik legérdekesebb munkája. **229.**

Egy-egy szám ára 30 fillér.

Minden füzet egyenként kapható.

Teljes jegyzék minden könyvkereskedésben kapható.

Az eddig megjelent számok részletfizetésre is kaphatók.

Megrendelhetők LAMPEL RÓBERT (WODIANER F. ÉS FIAI) CS. ÉS KIR. UDV. KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN, BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21. SZAM. és minden könyvkereskedésben.

A NEW-YORK

ÉLETBIZTOSITÓ-TÁRSASÁG.

Alapittatott 1845-ben.

Az összes nyeremények a biztositottak tulajdona.

Kivonat az 1899. évi üzleti jelentésből:

Aktivák összege	1 milliárd **166 millió**	kor.
Evi bevétel	**258**	" "
1899-ben a biztositottaknak kifizettetett	**109**	" "
1899-ben kötött uj üzletek összege	**998**	" "
Tiszta fölösleg 1899 végén	**204**	" "

Az 1899-ben a biztositottaknak kifizetett nyereményosztalékok összege 14 millió koronára rugott. A New-York a müvelt világ összes országaiban bir fiókokkal.

A New-York kötvénye megtámadhatatlan a kiállitás napjától fogva.

Referencziák Magyarországon:

Magyar általános hitelbank. Pesti magyar kereskedelmi bank.

Közelebbi felvilágositásokat ad a 34965

„NEW-YORK"

életbiztositó-társaság magyarországi vezérigazgatósága: Budapest, Erzsébet-körut 9—II., New-York palota.

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 4 fillérrel, s compact betükből szedve 8 fillérrel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Ezen hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betükből 4 fillérrel, s compact betükből szedve 8 fillérrel fizetendő.

TELEFON 706. Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik. TELEFON 706.

Kis hirdetéseket

elfogad az Egyetértés számára a központi hivatal Papnövelde-utcza 3. sz. és a következő fiók kiadóhivatalok:

Breuer nővérek dohánytőzsdéje VI. ker., Teréz-körut 54. szám.

Burger Vilmosné dohánytőzsdéje Erzsébet-körut 51. szám.

Nemecsek A. dohánytőzsdéje IV. Petőfi-tér 3. szám.

Deutsch Julia dohánytőzsdéje József-körut 60. sz., (Baross-utcza sarkán.)

Toldi Lajos könyvkereskedése Buda, II., Fő-utcza 2. szám.

valamint minden hirdetési iroda.

Kiadóhivatali üzenet.

Tudakozódásoknál csakis olyan levelekre válaszolunk, a melyekért a válaszbélyeg beküldetett.

Jeligés hirdetéseknél a hirdető a kiadóhivatal előtt ismeretlen.

Eladás.

Használt és uj **pénz-szekrények** rendkivül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrénygyár raktárában. **Budapest, V., Bálvány-utcza 6. sz.** 41885

Kárpáti juhturó (ugynevezett liptói), legfinomabb, 5 kilós bödöny, bérmentve, utánvéttel 7 korona.

Kárpáti borovicska valódi, legfinomabb, régi, 5 kilós palaczk, bérmentve, utánvéttel 7 kor. 50 fil. **Ganovszky Gusztáv**, juhturó- és borovicska-termelő **Szepes-Szombat** (Szepesmegye). 42094

Szőlő, ménesgyoroki mézédes, egy 5 kilós kosár 1 frt 30 kr., tiszta muskotály 1 frt 40 kr Katona Józsefnél, Budapest, központi vásárcsarnok. 42206

Eladó gyümölcsfák. Több ezer nemes alma, körte, cseresznye, meggy, őszibaracz oltvány, dió és fenyő csemete eladó; dbja 20—60 fill. Árjegyzéket kivánatra küld a nbányai gazdasági-egylet. 42235

A felső-dernai aszfaltbánya közvetlen szomszédságában **315 kat. hold** tölgy, bükk és cser vegyes erdő, holdankint 200 koronáért eladó. Az emlitett bányatelepről ezen erdőn keresztül sodronypálya vezet a mezőtelegdi vasuti állomásig. Értekezni lehet Alsó-Dernán, Baranyi Péternél, vagy pedig Nagyváradon, Baranyi Zsigmánd tulajdonossal. 42236

10.000 használt és uj befelé nyiló ablakok, ajtók, vasredőnyök, minden méretben és e szakmába vágó anyagok a legolcsóbb árakban kaphatók. Weisz Adolfnál, V., Ügynök-utcza 16. 42004

Gőzgépek és kazánok 4—100 HP., malmok, fürészek, szivattyuk és szeszgyári berendezések állandóan raktáron vannak. **Mannák Vincze** gépgyárosnál, VIII., Köris-utcza 31., Budapest. 42058

Vétel.

Veszek régi könyveket. Budapest, VI., Andrássy-ut 81., I. em. 6. 9413

Alkalmazást keres.

Fővárosi előkelő napilap kiadóhivatalánál 6 év óta és jelenleg is alkalmazásban lévő fiatal tisztviselő, ki a levelezésben, könyvelésben, hirdetési ügyek ellátásában, az összes irodai és első sorban kiadóhivatali teendők végzésében teljesen jártas, állását változtatni kénytelen. Kitünő referencziákkal rendelkezik. Czim a kiadóhivatalban. 11495

Kulcsárné vagy házvezetőnői állást elnyerni óhajt 38 éves özvegy, ki már volt alkalmazva előkelő uraságí háznál. Czim a kiadóhivatalban, 9375

Oktatás.

Une dame française avec les meilleures recommandations, enseignant sa langue à fond, aurait encore quelques heures disponibles. — Széchenyi-utcza 8., I-e étage, 13. 42240

Asztalos Julia asszony Nagymező utcza 14. elhelyez bel és külföldi zenenyelvismerő nevelőnőket, nevelőket, társalgónőket, teljesen a házhoz vagy napokra, felnapokra, továbbá óvónőket bonneokat. 42248

Nevelőnőket, nevelőket, okl. tanitónőket, gyermek-kertésznőket, bonneokat, társalgónőket, házikisasszonyokat, külföldi, német, franczia és angol nevelőnőket lelkiismeretesen ajánl **Halminé intézete** Gyár-utcza 42/B. sz. 41974

A legjobb hirnevü **Pontelli Amélie** asszony helyszerző irodája augusztus 1-től **VI., Dessewffy-utcza 28.** sz. alatt létezik. Ugyanott sürgősen kerestetnek: okl. magyar tanitónők 3—600 frt. fizetéssel. Franczia és német bonneok lelkiismeretesen ajánltatnak és elhelyeztetnek. **VI., Dessewffy-utcza 28.** 41926

Különféle.

DÉNES és Társa (ezelőtt KRAMME C.) **MAGYAR CSILLÁRGYÁR** **Budapest,** 41959 **VI., Hajós-utcza 17.** Eredeti gyári árak.

Talált kutya. A budakeszi uton egy sötétszürke, fehér és sárgásbarna foltos kutya **találtatott** e hó 21-én. Jogos tulajdonosa átveheti II., Török-utcza 6. sz. 2-ik udvar, földszint 3. sz. 11494

Nagy kölcsön-könyvtár KUTTNER BÉLA VIII., József-körut 77. sz. **Előfizetési dij havonta csak 1 kor. 60 fillér.** 40641

Megszabadulhat teljesen a viszketegségétől, sömörös bántalmaktól, ótvartól és a legbüzösebb kipállodt, izzadt testrészektől, ha az **Erényi-féle Ichtiol-Salicyl-lal** néhány este bedörzsöli az illető testrészt. Teljesen ártalmatlan! jótállás mellett Szétküldi 3 koronáért utasitással: **Erényi gyógyszerész Szabadszállás.** Főraktár: 40826 **Török J. Király-utcza 12**

Éljen! Éljen! Éljen! Képviselőválasztási alkalmakra, bankettekre és lakomákra ajánlom **borok- és pezsgőkben** dus raktáramat.

Louis François Monopol pezsgő, üvegje 2 frt. **Trilbi sect** pezsgő, üv. 2 frt. **Gentry Club** pezsgő, üvegje 2 frt 20 kr. **Törley Talisman**, üv. 2 frt 20 kr. **Montebello** franczia pezsgő, üv. 4 frt. Heidsieck **Monopol** franczia pezsgő, üv. 4 frt 80 kr. **G. H. Mumm** franczia pezsgő, 5 frt. **Martell** konyak, franczia ***, üv. 4 frt 50 kr. **Cuba Durosier** magyar konyak, ***, üv. 2 frt 20 kr. **Tokaji aszubor**, négyputtonos, üv. 2 frt 50 kr. **Chateau Palugyai**, fehér és vörös, üv. 1 frt 20 kr.

Ingyen csomagolás. Telefon 56—53. **SZITA ISTVÁN** csemege- és borkereskedése **Budapest, József körut 55.** (Baross-utcza sarok.) 42224

KRAUSZ BÉLA és IZIDOR VI., Andrássy-ut 14. sz. és Révai-utcza 13. sz. **Csillár-berendezés.** Átalakitás gáz és villanyra saját csillármühelyünkben. 42065

Ajtók és ablakok nagy választékban, nagyon olcsón kaphatók 41883 **Wiener A. utódánál** Külső Üllői-ut 123. sz. a régi vámmal szemben.

Szép kereset kinálkozik **hölgyeknek**, akik magánvevőknél egy jól bevezetett női czikk eladásával foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „**Heber Verdinst**" jelige alatt a következő czimre küldendők: **Annoncen Bureau Günther, Teplitz** (Csehország.) 9424

Butor. Csak jó minőségü. Hálószoba, kredencz, finom szőnyegdiván, asztal-székek, iróasztal, könyvszekrény, uri szőnyegfottel, ottoman, szalongarnitura, különféle tükrök és más mindennemü disztárgy, ugy egyenkint is, sürgősen nagyon olcsón eladó. **Steinberger Manó** kárpitos mesternél, **VI., Gyár-utcza 25.** 42015

Óriási készlet miatt 40 drb finom **tájképes lev. lap** csak 75 kr (levélbélyegben is) bérmentve, bárhova. Ingyen **melléklet: óriás-album.** Árjegyzék főként eláruśitóknak. **Albert Fleischmann**, Wien I., Rudolfsplatz 7/2. 42148

Csemege szőlőt 5 kilós postakosár finom Chasse lasse fájokból, franco 3 korona utánvéttel. $4\frac{1}{2}$ kilós kanna akaczmézet 6 korona utánvéttel franco küld **Burján Béla** Monor, Pest m. 11866

HONI ZÁSZLÓGYÁR

a legkitünőbb anyagból készült **zászlókat, jelvényeket, választási tollakat** és **czikkeket** szállit olcsón és gyorsan. 42234

Gyár: VI., Podmaniczky-utcza 19.

Vidéki megbizottakat keresünk.

TOTTIS és KREN

IV. ker. Bécsi-utcza I. sz. (Hajó-utcza sarkán)

ajánlják az idei szezonhoz ujonnan és dusan berendezett

nagy szőnyeg-raktárukat

a lehető legolcsóbb árakban. 42170

Kézzel csomózott (Szmyrna) szőnyegek □-métere 7·75 forint.

WALLA JÓZSEF

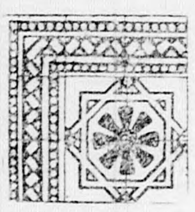

Mozaik és **cement-áru gyára**

BUDAPEST, Rottenbiller-utcza 13.

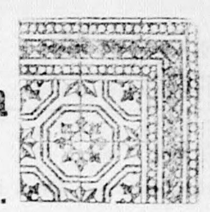

Granit-terazzo,
Betonirozások,
Medenczék,
Csatornázások,
Szökőkutak,
Jászolok,
Fayence falburkolati lapok,
Aszfalt-tető és elszigetelő lemezek,

Keramit-lap,
Mozaik-lap à la Mettlach,
Márvány Mozaik-lap,
Cement-lap,
Menyezet-nádszövet,
Tüzálló tégla,
Porttand Cement,
Roman Cement,
Terracotta-áruk.

Teljes Petőfi kiadás I koronáért.

Kiadta az „ATHENAEUM" r.-t. (Kerepesi-ut 54) és ugy ott, mint minden könyvkereskedésben kapható.

POLGÁR SÁNDOR

m. kir. szabad. nyert orvosi mü- és kötszerész

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 50 sz.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos-sebészi és betegápolási tárgyakban. 41993

Saját találmányu m. kir. szabadalmazott Polgár-féle **sérvkötő,** haskötő, görcsér elleni gummiharisnya, orthopaedia-készülékek, müíábak és kezek stb.

Valódi franczia különlegességek F. Bergerand fils párisi gyárából.

Utánzás ellen védve 10302. sz. Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Választási jelvények árvaleány-hajból

csinos kiállitásban, természetes, fehér, zöld, piros és nemzeti szinben, bármely mennyiségben kaphatók

HÖTHLING VILMOS magkereskedőnél

Budapest, Kálvin-tér 9. sz.

Mintákkal készséggel szolgálok. 42226

LITTKE L., Pécs

cs. és kir. udv. szállitó 11473

Frigyes főherczeg Ő cs. és kir. fensége, Salvator Lipót főherczeg Ő csász. és királyi fensége és a nemzetközi hálókocsi és európai expressvonat-társaság szállitója.

Pezsgőfajok:

Sport pezsgők: Grand Vin Sec, Extra Sec, Dry-Dry. **Export pezsgők** angol izlésre: Vin Brut, Britannia Sec.

Budapesti főraktár IV., Szép-utcza 3.

Telefonszám 10—85. Telefonszám 10—85.

DECKERT és HOMOLKA

távíró-, távbeszélő-, villámhárító- és villamvilágitási berendezők.

Gyár és iroda: VI. Izabella-u. 88. **BUDAPESTEN** Raktár: V. Dorottya-u. 8.

A magyar kir. államvasutak szállitói.

A hangosan szóló grafit-mikrofon

feltalálói és szabadalom tulajdonosai. Készit: **telefonberendezéseket központtal vagy körkapcsolással,** elvállalja régi berendezéseknek s egyes készülékeknek alapos **átalakitását** továbbá: **villamháritók, házi sürgönyök, tüz- és vizjelző berendezések** készitését legjutányosabb árakon.

Telefon automatákkal kombinált váltó áramu önmüködő berendezés jelzésadásra vasutak számára.

Árjegyzékek, költségvetések ingyen és bérmentve. 42103

Magyar királyi államvasutak.

130841/AIII. szám. 1572

Pályázati hirdetmény.

Az alulirott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére az 1902. évben szükséges 1000, és az 1903. évben szükséges mintegy 2000 métermázsa bükkfakátrány olaj szállitását biztositani kivánván, ezennel pályázatot hirdet.

Az ajánlati minta, valamint a szállitásokra vonatkozó részletes módozatok, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaráknál megtekinthetők és a magy. kir. államvasutak igazgatósága anyag és leltárbeszerzési (AIII.) szakosztályánál Budapest, Andrássy-ut 73. sz., II. emelet 43. ajtó) kaphatók.

A szabályszerüen kiállitott, ivenként egy koronás magy. kir. okmánybélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve, legkésőbb **f. évi október hó 19-én déli 12 óráig** a magyar királyi államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál benyujtandók, vagy postán oda küldendők és a boríték ezen külczimmel látandó el: „Ajánlat 130841/901. számhoz."

Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségi minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5%-a legkésőbb f. évi október 18-án déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyujtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és nem a részletes módozatok betartása mellett állittatnak ki, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1901. szeptember 17-én.

Az igazgatóság.

Magyar királyi államvasutak.

Gács-magyar közös forgalom.

64598/901. szám.

Hirdetmény.

Reexpeditió kedvezmény engedélyezése a budapesti övárosi közraktárakban és budapesti nyugoti pályaudvar közraktáraiban betárolt aszalt szilva és szilvaiz küldeményekre.)

A Budapest fővárosi közraktárakban és Budapest nyugoti pályaudvaron levő közraktárakba legalább 5000 kgos kocsirakományokban vasuton érkező és onnan a betárolás napjától számitott 12 hónapon belül vasuton tovább küldött aszalt szilva és szilvaiz küldeményekre a Magyarország és Ausztria tárházaiba betárolt és azokból reexpediált áruk kezelésére és elszámolására 1899. évi január hó 1-től érvényes határozmányok fentartása mellett a reexpeditió kedvezménye a gács-magyar közös forgalomban engedélyeztetik.

A reexpeditio-kedvezmény kivételesen oly viszonylatokban is nyer visszatérités utján alkalmazást, mely viszonylatokban a forgalom a fönnálló irányitási szabályok értelmében nem Budapesten át vezettetik, azonban csak az esetben, ha a Budapestről való továbbitás a fönnálló irányitási szabályok értelmében ugyanazon magyar-gács átmeneti ponton át tartozik, a melyen át az eredeti föladási a végleges rendeltetési állomás közötti forgalom is irányittatik.

Ez esetben az eredeti feladási állomástól a magyar-gács átmeneti pontig a m. kir. államvasutak barémje szerinti dijtétel a Budapesten át mutatkozó kilométertávolság alapján számittatik. A visszatérités a továbbitás napjától számitott 3 hónapon belül a m. kir. államvasutak igazgatóságánál (CIVb.) Budapesten kérelmezendő, még pedig az elöl emlitett határozmányok 4-ik czikkének második bekezdésében felsorolt okmányok bemutatása mellett.

A közvetlen dijtételeken kivül reexpeditio-illeték fejében 100 kg.-kint 6 fillér fizetendő. A reexpeditio kedvezményéből oly szállitmányok, a melyeknek fuvarlevelein utirányelőirás foglaltatik, ki vannak zárva.

Budapest, 1901. szeptember hóban.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága. a részes vasutak nevében is.

(Utánnyomás nem dijaztatik.) 1558

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvostudor szakorvos

gyorsan és alaposan gyógyit minden friss-, régi-, makacs

titkos betegséget

ugy férfiaknál, mint nőknél egész biztos eredménynyel, kényelmes egész uj módszer szerint, foglalkozási akadály nélkül

Lakik: Budapest, Kerepesi-ut 14. szám, I. em.

Rendel: d. e. 10—4; este 6—8-ig. 41893

Külön várótermek. Levelekre válaszol, kivánatra gyógyszerről gondoskodik.

Hirdetések e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban.

Egyedül jogositott teljes magyar kiadás.

Az európai könyvpiacz legnagyobb szenzáczіója.

Octave Mirbeau: **Egy szobaleány naplója.**

Ezzel a könyvvel, mely a modern házasélet legtitkosabb intimitásait tárja fel, a franczia naturalizmus delelőjére jutott. Elszántabb bátorsággal, keserübb irónáival, gyilkosabb czinizmussal még nem hatolt be iró a házasélet rejtelmeibe . . . korunk szocziális morál szempontjából. **Tolsztoj** szerint „**az uj franczia literatura legnagyobb és legbecsesebb alkotása**".

Bolti ára 3 korona. — Bolti ára 3 korona.

Megjelent és kapható: 42223

SACHS és POLLÁK könyvkereskedésében **BUDAPESTEN, VI., Andrássy-ut 37.**

ugyszintén minden könyvkereskedésben.

Franczia kiadás 80.000 példány. — Német nyelven 8-dik kiadás.

Egyedül jogositott teljes magyar kiadás.

Fegyver- és Gépgyár Részvény-Társaság.

Az általunk készitett

Diesel-féle hőerőgépek

üzeme (nyers-köolajjal) a **legolcsóbb:** óránkint és tényleges lóerőnkint **2—3 fillér.**

Megrendelésük folytán legközelebb a következő **elsőrangu üzemeknek** fogjuk szállitani: **M. kir. dohánygyár** Temesvár (2 drb); **Magyar Általános Hitelbank** (villamos világitás) Budapest; **Franklin-Társulat** (könyvnyomda) Budapesten; **Böhler Testvérek és Társa R.-T.** (aczélgyár) Kapfenberg, Ausztria; **Alberto Rühr** (vegyészeti gyár) Fiume; **Giovanni Sirola** (kötélgyár) Fiume stb. stb. 40286

Fegyver- és Gépgyár Részvény-Társaság.

Halhólyag és **gummi, elismert legjobb franczia gyártmány,** eredeti **párisi csomagolásban,** tuczatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 16 korona. **Capot americans** (rövid): 6, 8, 10 korona. **Párisi hölgy öv-szivacskák,** 4, 6, 8, 10, 12 kor. **Női óvszerek,** (Pely Porus), **Pessarium oclusivum, Menzinga** tanár szerint: 5 korona, bevezető hozzá: 3 korona. **Diana-öv** (havi kötszer) darabonként: 11 korona. Dusan felszerelt raktár: **irrigatorok, bidék,** mindennemü **suspensoriumok,** valamint **a betegápoláshoz szükségeltető összes czikkek** férfiak és nők részére.

Meg nem felelőt készséggel kicserélem. — 10 kor. rendelésnél bérmentve, 20 korona rendelésnél 20% engedmény és bérmentve.

Szolid kiszolgálás! Olcsó árak!

Kimeritő árjegyzékeket, zárt boritékban, titoktartás mellett, dijtalanul küld szét: 42092

KELETI J. orvos-sebészi mü- és kötszer-gyár

Budapest, IV., Koronaherczeg-utcza 17/d.

Alapittatott 1878-ban.

Tisztelettel kéretik a czimre jól ügyelni!

„TRIKOLOR"

STRAUSZ-féle

zászló és arczképes jelvények gyára

Budapest, IV., Muzeum-körut 21.

Ajánlja a legszebb és legjobban kiállitott

választási zászlókat a legolcsóbb árak mellett.

A legnagyobb rendelmény 5 óra alatt elkészül és utnak indittatik. 42207

Kivánatra képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

Cs. és kir. szab. déli vaspálya-társaság.

Hirdetmény.

A cs. és kir. szab. déli vaspálya-társaság magyar vonalai számára az 1902. évben szükségelt következő anyagok, u. m.

1600 m³ kemény tüzifa
1800 „ puha „
1000 q. köolaj (petroleum)
800 „ égő repczeolaj
400 „ kenő „
400 „ jutefonal (tisztitó jute) és
140 „ rézgálicz

szállitására ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

Az ajánlatok **f. évi október hó 19-én déli 12 óráig** a cs. és kir. szab. déli vaspálya-társaság üzletigazgatóságánál (budai pályaudvar) benyujtandók, illetve beküldendők, megjegyezvén, hogy ugyanott az anyagszer-kezelőségnél a részletes pályázati hirdetmények, az általános és különleges szállitási feltételek és a választott birósági rendtartás betekinthetők, illetve megszerezhetők.

Budapest, 1901. szeptember hó 14-én.

Az üzletigazgatóság.

Gyengeségi állapotok

(impotentia) 42197

ellen páratlan sikerü gyógyhatásai folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. Mitzger Tivadar

hirneves hydro-elektrotherapiai rendelő-intézetét

Budapest, Teréz-körut 44., I. em.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető

Rendelés délelőtt 8—1-ig, délután 2—8-ig.

Nyomatott Nagy Sándor könyvnyomdájában, Budapest, IV., Papnövelde-utcza 8., az „Egyetértés" hirlapkiadó, irodalmi és nyomda részvénytársaság körforgó-gépein.